FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

20. APRIL 1984
NUMMER: 29
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

FİDEF 8. Kurultayı Essen'de toplandı

Genel Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporu ve Kurultay sonunda alınan kararların ağırlık noktaları barış savaşımı, işsizlik ve 35 saatlik çalışma haftası, yabancı düşmanlığı ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaydı.

● Sayfa 15'te

Ostern 84 ve 1 Mayıs 84'de İş, barış ve özgürlük için Yürüyüş kollarında, alanlarda!..

● Sayfa 12, 13 ve 16'da

Genel af için Batı Avrupa'da büyük bir imza kampanyası açıldı

Teyze, amca bir imza ver!

Avrupa Parlamentosu'nun 7-11 Mayıs günleri arasında Strasbourg'da yapacağı toplantı dolayısıyla, Avrupa kamuoyunu Türkiye'deki faşist rejim konusunda bir kez daha aydınlatmak için yaygın eylemlere hazırlanılıyor. Bu arada büyük boyutlu bir imza kampanyası da başlatıldı. Batı Avrupa'da sözkonusu etkinlikleri Birlik Yolu, DIBAF, Gerçek-Ak, FIDEF, KKDK ve KOMKAR ortaklaşa sürdürüyorlar.

● Sayfa 4'de

Seçim sonrasında Türkiye'de zam furyası sürüyor

Özal Hükümeti, 25 Mart yerel seçimlerinden sonra başlattığı zam furyasını son iki hafta içinde de sürdürdü. Seçim sonrası, Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin ürettiği bütün mal ve hizmetlere yüzde

Geri dönüşe teşvik yasası
Ümit Köseoğlu
Sayfa 7'de

●

DDR'den "cennet"e oöç

ürettiği bütün mal ve hizmetlere yüzde 25 ile yüzde 125 arasında değişen zamlar yapıldı. KIT zamlarını, özel sektörün ürettiği mal ve hizmetlere yapılan zamlar takibetti. Etten süte, kuru fasulyeden pirince, ekmekten yağa, sebzeden meyveye kadar uzanan zamı furyasından nasibini alamayan hiçbir şey kalmadı. Öte yandan, Özal Hükümeti'nin dört aylık uygulama süresinde fiyatlar yüzde 14,7 artış gösterdi. Böylece Yüksek Hakem Kurulu'nun 1984 yılı için verdiği yüzde 29'luk ücret zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu.

● Sayfa 11'de

Söz şimdi işçilerde: Grev oylaması

IG-Metall Sendikası Yönetim Kurulu ile metal işverenlerinin üst örgütü Gesamtmetall arasında, 17 Nisan günü Düsseldorf'ta yapılan son görüşmede de işverenler 35 saatlik hafta konusunda uzlaşmaz tutumlarında ısrar ettiler. IG-Metall Sendikası, gazetemiz baskıya girerken grev oylamasına gidileceğini açıkladı. Sendikanın saptamasına göre, grev oylaması, 35 saatlik çalışma haftası konusunda işçiler arasında bir referandum niteliği de taşıyacak. Bu durumda sendikal savaşımda söz sırası işçi kitlelerine geldi.

● Sayfa 7'de

DDR'den "cennet"e oöç edenlerin payına düşen: Ucuz işsizlik, kötü konut ve pişmanlık
Sayfa 10'da

●

Jeopolitik demokrasi mi?
Abdullah Yılmaz
Sayfa 10'da

FİDEF Kurultayı

Ahmet KARDAM

Batı Avrupa'da ve özellikle de Federal Almanya'da yaşayan ve çalışan Türkiyeliler düğüm düğüm olmuş bir sorunlar yumağı ile karşı karşıyalar. Türk ve Kürt emekçilerini temsil etme iddiasıyla ortaya çıkan her dernek ve örgüt, bu sorunlar yumağının hangi ucundan tutulursa çözülebileceğini görmek ve göstermek zorundadır. Kanımızca, Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu FIDEF'in son kurultayı bunu esas olarak başarmıştır.

Herşeyden önce, kurultayın yaptığı şu saptama temel önemdedir: **"Türkiyelilerin Federal Almanya'daki kaderi, bu ülkenin barış ve demokrasi güçlerinin kaderine sıkı sıkıya bağlıdır."** Bu görüş, Türk ve Kürt işçilerinin, Federal Almanya işçi sınıfının kopmaz bir parçası oldukları gerçeğini görmenin doğal sonucudur. FIDEF, bu temel görüşten hareketle, bütün Türkiyelileri barış savaşımına, 35 saatlik çalışma haftası savaşımına, işsizliğe, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasına karşı savaşıma vargüçleriyle katılmaya çağırmaktadır. Hızla yükselen yabancı düşmanlığına karşı savaşımın da en etkili yolu budur.

Türk gericilerinin yaydığı **"Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur"** biçimindeki milliyetçi ve şoven görüşler... Ya da, Batı Avrupa'da yükselen barış savaşımına burun kıvıran, sendikal savaşımı küçümseyen, işçi sınıfı partilerinin ve demokrasi güçlerinin uğrunda savaştıkları hedefleri **"yeterince devrimci bulmayan"** sözde **"solcu"** görüşler... Her ikisi de, yurt dışındaki Türkiyelileri sınıf savaşının dışında tutmaktan ve barış ve demokrasi güçlerini bölmekten başka birşeye hizmet etmiyor.

FIDEF kurultayı, söylenen sözlerle yapılanlar arasındaki bağın ölçüsünü de koymuştur. Türk ve Kürt derneklerinin barış hareketini savunmaları, 35 saatlik çalışma haftası konusunda bildiriler yayınlamaları yetmiyor. Atom füzelerine karşı yapılan eylemlere kaç Türkiyeliyi katabiliyoruz? Dernek üyelerinden kaçı sendikalı ve kaçı sendikalarda aktif çalışıyor? Kaçı işyeri temsilcisi? Yapılan, grevlerin içinde miyiz? Kaç kişiyle?

Lafa değil işe bakmak gerek. İşte onun için de, hepsi sonuçta gelip şuna dayanıyor: Türkiyelileri temsilen ortaya çıkan derneklerin ve örgütlerin Türk ve Kürt işçi yığınlarıyla, aydınlarla ve öğrencilerle bağı ne? Sorun, elbette yalnızca üye sayısından ibaret değil. Her üyenin kaç Türkiyeli ile sıcak ve canlı bağları var. Dernekler Türkiyelilerin somut sorunlarının çözümünde ne ölçüde yardımcı ve yol gösterici? Yayınlanan bildiride, verilen demeçte, yapılan çağrıda kaç Türkiyeli kendi nabzının atışını ve kendi sesinin yankılanışını duyuyor? Bu soruları sormak cesaret işidir ve FIDEF kurultayı bu cesareti göstermiştir.

FIDEF'in üzerinde önemle durduğu bir başka konu, **"Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma"** sorunu oldu. Kurultay yalnızca dayanışmanın önemini vurgulamakla kalmadı, ne zamandır yanıt bekleyen şu soruları da sordu: Neden son üç yıl içinde kalıcı ve giderek yükselen bir dayanışma hareketi oluşturamadık? Dayanışmaya çekebildiğimiz Almanların ve Alman örgütlerinin sayısı neden yetersiz kaldı?

Bunun nedenleri kuşkusuz çok çeşitli ve bazıları da biz Türkiyelilere bağlı değildir. Ama kurultay, **"bize bağlı olan"** iki önemli noktaya işaret etti: **Birincisi,** geniş Türkiyeli yığınlarla onları hareketlendirecek kadar güçlü bağlara sahip olmadıkça; **ve ikincisi,** bu Türkiyeli yığını Federal Almanya'da yürüyen sınıf savaşımına, barış ve demokrasi savaşımına yöneltmek için vargücümüzü harcamadıkça dayanışma hareketinde bazı tıkanıklıkların doğması doğaldır. Yurt dışındaki milyonlarca Türkiyelinin somut sorunlarıyla yeterince ilgilenmeyen ve yaşadığı ülkedeki sınıf savaşının dışında duran bir örgüt... Böyle bir örgütün binlerce ve binlerce kilometre uzaktaki Türkiye işçi sınıfının ve halkının savaşımı için dayanışma istemesini çok az Türkiyeli ve Avrupalı ciddiye alacaktır.

* * *

FIDEF kurultayı, kuşkusuz ki Türkiyelilerin acil yanıt bekleyen bütün sorunlarına çözümler getirme iddiasında değildi. Ama sorunlar yumağının hangi ucundan tutmamız gerektiğini göstermiştir. Kurultaya sunulan çalışma raporunun, **bu açıdan,** yurt dışındaki bütün Türkiyeli örgütler tarafından dikkatle ele alınmayı gerektirecek önemde olduğu düşüncesindeyiz.

NATO elebaşıları, Çeşme'de Türkiye'ye yeni atom füzeleri yerleştirme pazarlığı yaptılar

3-4 Nisan günleri Çeşme'de yapılan **NATO Nükleer Planlama Grubu** toplantısında resmi gündemin dışında kulislerde yapılan görüşmeler ve savunma bakanları arasındaki teke tek görüş alışverişleri özellikle Türkiye açısından daha büyük önem taşıdı. Bu görüşmelerde gündeme gelen Türkiye'ye yeni atom füzelerinin yerleştirilmesi konusu Ankara politik çevrelerinde tepkilere yolaçtı.

● Sayfa 3'de

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Geçim sıkıntısı çeken çekene

ANAP Başkanı ve Başbakan Turgut Özal, geçenlerde, milletvekillerinin geçim sıkıntısı çektiklerini, masraflarının çok olduğunu söyledi ve maaşlarına zam yapılmasının düşünüldüğünü fısıldadı. Daha önceki dönemlerde olduğu gibi, cunta Meclisi'nde de, çeşitli partilere mensup milletvekili maaşlarının artması konusunda hemen birleştiler. Bu konudaki yasa önerisi ANAP, Halkçı Parti ve MDP grupları tarafından ortaklaşa hazırlanıp meclise sunulacak. Zamdan sonra milletvekili maaşlarının 200 bin lira olması planlanıyor. Halen milletvekillerinin ellerine ayda 150 bin lira civarında bir para geçiyor.

Ortadirek kendi plağını alamıyor

Özal ortaya çıktığından beri günlük konuşmalara, siyaset edebiyatına ve mizaha yerleşen **"Ortadirek"**, yani emekçi halk için, **"Cafer Ortadirek"** adlı 33'lük bir plak yapıldı. Plak, **"Ooooh, mucize, mucize", "Hoppala yarim zam geldi, Nermin'e de zam geldi", "Enflasyon, enflasyon, beni aşağı çekemasyon", "Ortaya Cafer ortaya"** gibi, iyi bilinen kıvrak havalara uydurulmuş sözlerle emekçi kesimlerin, yoksul halkın hali dile getirilmeye çalışılıyor. Ama **"Ortadirek"**in durumu kendi plağını almaya bile elvermiyor olmalı ki, tanesi bin liradan satılan plak umulduğu kadar alıcı bulabilmiş değil. Ortadirek'in halini ve müziğini de yine ona kazığı atanlar dinleyebiliyor.

Vergisi 1 milyar olanın...

Türkiye'nin en eski ve güçlü holdinginin sahibi Koç ailesinin, bu yıl ödeyeceği toplam gelir vergisinin 1 milyar 183 milyon olduğu açıklandı. Bu toplam içinde en büyük pay, vergisini Ankara'da ödeyen Vehbi Koç'un. Vehbi Koç 303 milyon lira vergiyle Ankara vergi rekortmenliği-

Soframızdaki yeri öküzümüzden sonra gelen...

Erzurum ve çevresindeki deprem, evleri yerle bir edip insanları öldürürken 50 binden fazla hayvanın da telef olmasına yol açtı. Ama toprak sürülmek, tohum bitmek, ekmek yoğrulmak istiyor. Karasabanın başına geçti acılı kadınlar. Karasabana koştular kendilerini. Ölen hayvanlarının yerini aldılar. Ekmeklerinin tohumlarını yeşertebilmek için toprağı bellemeye koyuldular. Ülkenin tüm kaynakları bir avuç tekelcinin değirmenine akıtılırken, Erzurum yaylasında kadınlar, bizim kadınlarımız yeri geliyor sabana koşuluyor, yeri geliyor kazmanın sapına yapışıyorlar... Yaşam süriyor ve kadınlarımızın, bizim kadınlarımızın yeri soframızda hâlâ öküzümüzden sonra geliyor. Ve kadınlar bu düzenin bozukluğunu bilince çıkarmadıkça, bu düzeni yıkacak örgütlülüğe sıçramadıkça bu böyle süreceğe benziyor...

Her şey satılık... Ama dövizle!

İzmir'de, üç "tele-kız"ı Amerikalılara döviz karşılığı satarken yakalanan iki kadın "On yıldır hep yabancılarla çalışıyoruz, ülkeye döviz kazandırıyoruz" dedi. Türk parasının hergün değer yitirmesi karşısında, ev kiraları ve konut satış bedellerinden mahalle bakkalında alışverişe kadar döviz kullanımının hızla yayıldığı Türkiye'de artık fuhuş da dövizle yapılmaya başlandı. Özal hükümetinin, "döviz gelsin de ne olursa olsun" siyasetini iyice benimsedikleri anlaşılan kadın tüccarları "Bugüne kadar bu yolla binlerce dolar kazandık, bırakın da işimizi rahatça yapalım" derlerken, hükümetten teşvik görmeyi umduklarını da belirttiler.

ŞU "BİZİM" AVRUPA

Peki, bu sarı bebelerin günahı ne?

Konya'nın Kulu ilçesi halkı, anneleri Isveçli olan 8 yaşındaki Filiz ve 5 yaşındaki ikizler Aydın ve Tülay'a "sarı bebeler" adını takmış, onları bağrına basmıştı. "Sarı bebeler"i Kulu'ya baba evine, babaları getirip bırakmış, bunun üzerine. Isveçte yaşayan ayrıldığı eşi ve çocukların anası, eski

Yozgatlı Hasan kumarda 214 bin Mark bırakıp gitti

● Almanya'da 12 yıl çalıştıktan sonra bir bilet parası ve 3 bin 900 Mark'le Türkiye'ye döndü.

Ertuğrul AKÇAYLI

HAMBURG (Hürriyet)- Gelenler artık dönüyor. Uyum, çok uzun bir yolculuktan dönen gibi. Umutla yolculuk arasında, mutlu dönenler mutsuz dönenler.

Kendi ustadı, kendi "Yazın,, dedi. "Başına gelenleri, yazın ki, okusunlar. Okusunlar ki ibret alsınlar. Ben bu akşam Almanya'dan değil kumardan ve kumarhanelerden kaçıyorum. Buraya ilk geldiğim zaman ne oyun bilirdim ne kumar. Bir yıl bunlarla ilgim olmadı. Sonra arkadaşlar yüzünden bir şeye alıştım. Kumarla yeni

yen Vehbi Koç'un. Vehbi Koç 303 milyon lira vergiyle Ankara vergi rekortmenliğine de aday. 1 milyardan fazla vergiye temel olan gelirin ne kadar olduğu ise zügürtlerin çenesini yoruyor. Ama yorarken düşündürüyor da. Bu kadar yüksek kazanç tüyü bitmemiş yetim hakkı yemeden mümkün mü diye...

1 ay çalış, 16 kilo et al

Son zamanlarda temel ihtiyaç maddelerine yapılan zincirleme zamlardan sonra iğneden sürmeye herşey pahalılaştı. Bu arada zamlardan nasibini alan etin kilosu da 1000 liraya çıktı. Kıymanın kilosu, semtlere göre 850-900 liradan satılıyor. Toptancı ve kasaplar, bu fiyatların son zamlardan sonra kendi açılarından kaçınılmaz olduğunu, ama son iki yılda, hele son zamlardan sonra et satışlarında büyük bir düşme gözlendiğini bildiriyorlar. Asgari ücretli bir işçinin aylık ücretinin tümü ancak 16 kilo et almaya yetiyor.

6 aylık asgari ücrete bir çocuk arabası

Herşeyin ithalinin serbest bıraktığı Türkiye'de, İtalya'dan ithal edilen çocuk arabaları 104 bin liraya satılıyor. Satıcı, "tabii her önüne gelen alamıyor, bunun müşterisi başka" *diyor. Asgari ücretin netinin 16 bin lira olduğu Türkiye'de, bu çocuk arabalarının fiyatı 6 aylık asgari ücret karşılığı.*

BENİ BIRAKMAYIN

"Amca bizi verme"

Stockholm'de 18 yaşındaki Türkan'ın 3 çocuğunu, İsveç'li eşi Lena'nın mahkeme kararıyla almaya gelmesi ile Kulu'da acıklı tablo yaşandı

Stockholm'dan İşçi Mustafa

DLIYE KAPISINDA DRAM

çocukların anası, eski kocası hakkında çocuk kaçırmaktan dava açmış, baba bu dava sonucunda 18 ay hapse mahkum edilmiş, şimdi Stockholm'de cezasını tamamlamaktaydı. "Sarı bebeler"se vatanlarına alışmışlar, analarını bile unutmuşlardı. Birgün anneleri onları almaya geldi. Çocukların vesayeti kendisine verilmişti ve onları İsveç'e götürecekti. Ama o gün acılı bir olay yaşadı. "Sarı bebeler" yerlerde sürünüyor, tepiniyor, annelerinin kucağına atılmak istemiyorlardı. En büyük acıyı da kuşkusuz anne çekiyordu. Iki farklı kültür, mutsuz bir evlilik, ortada acı çeken çocuklar...

Talkın ve salkım

Yurtdışındaki göçmen işçilerin marklarını, franklarını, guldenlerini **"çarpmak"** için her yolu deneyen Özal Hükümeti, bu kez de 20 kişilik bir gümrükçü grubunu Federal Almanya'ya gönderdi. 18 kentte göçmen işçilerle toplantılar yapan gümrükçüler, işçilere kaçak eşya getirmemelerini, döviz getirmelerini, sınır kapılarındaki mağazalarda her türlü eşyanın bulunduğunu anlatıyorlar ve **"dövizimizi anayurda kazandıralım"** diyorlar... Toplantılar bitince de hemen Kaufhof, Karstadt, Hertie gibi büyük mağazalara dalıp bol bol alışveriş ediyorlar...

Sonunda gayret dayıya düştü

Federal Almanya'daki polisler ve diğer kamu görevlileri arasında Türkçe öğrenme isteni giderek artıyor. Son olarak Kuzey Bavyera'nın Weilheim kentinde 9 polis memuru Türklerle daha iyi anlaşabilmek ve sorunları daha kolay çözümleyebilmek için Türkçe öğrenmeye başlamışlar.

Şu bizim "nefis döner"de olmasaydı

Türkiye gazetelerinin Avrupa baskılarında en fazla rastlanan haberler **"Almanlarla dostluk gecesinde yemeklerimiz kapışıldı"**, **"Almanlar çiğ köfteye bayıldılar"**, **"Yabancılar yemeklerimize hayran kaldı"** türündendir. Bu haberlerden biri de geçtiğimiz hafta **Hürriyet** gazetesinde yer aldı. Hürriyet'in haberine göre, Mainz'daki geleneksel fuarda Almanlar 150 kiloluk döneri 2 saatte bitirerek rekor kırmışlar; **"Çok nefis, çok nefis"** diye yeri göğü inletmişler... Türkiye gazetelerinin bu türden haberlerini görenler, iki toplum arasındaki kaynaşmanın, dostluğun ve dayanışmanın temel direğinin döner olduğunu düşünmekten kendini alamaz. Bizim gazeteler **"Erkeğin kalbine mideden geçilir"** sözünü hatırlayıp **"Almanın kalbine dönerden geçilir"** diye düşünüyor olmalılar.

12 yıllık alınteri havaya uçtu

Yozgatlı Hasan, Almanya'da 12 yıl çalıştı. Sonra bir gün, tam 12 yıl sonra, Hamburg kumarhanelerine 214 bin Mark bırakıp, bir bilet parası ve topu topu 3 bin 900 Markla Türkiye'ye döndü. Yozgat'ın Sorgun ilçesinden Hasan, 12 yıllık Almanya'yı, buradaki zorlu çalışmanın tüm ürünlerini kumar masasında yemişti. Bir bakıma 12 yılını bırakmıştı kumar masalarında Hasan. Gurbetçilerimizin dramlarından biri daha Hamburg havaalanında yaşandı. Hasan kendisini geçirmeye gelen arkadaşlarından ayrılırken "Benim yaptığımı siz yapmayın, buralar insanı bir tuhaf ediyor. Siz bari emeğinizi boşa harcamayın" diyor, ağlıyordu.

"Türk listeleri" kime hizmet ediyor?

Federal Almanya'da işçi temsilciliği seçimleri sürüyor. Bu seçimlerde, bu yıl dikkati çeken gelişme, Federal Almanya'daki Alman ve yabancı işçilerin ortak örgütü birlik sendikası DGB'nin çeşitli işkollarındaki sendikalarının listeleri yanında ve onlara rakip olarak **"Türk"** veya **"Yabancı"** aday listelerinin de ortaya çıkması. Tekellerin mülkiyet ve güdümündeki Türkiye gazeteleri, Almanya baskılarında, bu türden Türk listelerinin veya Türk işçilerin de dahil olduğu yabancı listelerinin reklamını yapıp duruyorlar. Hemen hemen hiçbir işyerinde kazanamayan bu tür listelerin görevi ise, oyları bölmek, işçilerin kafalarını karıştırmak ve işçi sınıfının birliğini baltalamak, böylece yabancı düşmanlığına, ayrımcılığa yol açmak oluyor. Bu yayınlar, bu türden listelerin ne kadar şanslı olduğunu anlata anlata bitiremiyorlar ve bunlara güç sağlamaya çalışıyorlar. **"Türk listeleri"**nin ve benzerlerinin doğrudan doğruya işverene hizmet ettiği, çoğu işyerinde işverenin kotardığı bir oyun olduğu bir süre sonra anlaşılıyor, ama çoğunlukla gecikilmiş oluyor.

Şu Türklere bir de "baba" bulsak!..

Almanya'da Federal Hükümetin, hükümetler değişse de hep yerinde kalan yabancılar danışmanı bayan Funcke, yabancıların, bu arada Türkiyelilerin haklarını korumaya çalışması ile tanınır. Yabancı düşmanı çevreler sonunda bildiklerini okusalar da, bayan Funcke'nin çıkışları hiç değilse zaman zaman iç ferahlatır ve **"umut fakirin ekmeği"** misali **"Yalan da olsa söyle, hoşuma gidiyor"** gibisinden, Türkiyelileri sevindirir. Funcke'nin son olarak hazırladığı rapor konusunda da böyle oldu. Yabancıların, son zamanlarda Federal Almanya'da korku ve gelecek kaygısına kapıldıklarını belirten Bayan Funcke, artan yabancı düşmanlığını da kınadı. Haberi veren bir Türkiye gazetesi **"Funcke, yabancı anası olduğunu iyice gösterdi"** diyordu. Şu yabancılara bir de baba bulunsa, belki işler biraz düzelir.

Ya kafalarının içini

Hollanda'da yabancı düşmanlığı körükleniyeye çalışılıyor. Duvarlardaki yabancı düşmanı yazılar, yabancı düşmanlığının yaygınlaşmasında yükselme eğilimini ortaya koyuyor. Den Haag belediyesi, duvarlara yabancılar aleyhine yazılan yazıları sildirtmek için bir kampanya başlattı. Bu türden yazılar görenlerin başvurmaları ve temizlik yardımı istemeleri olanaklı olan telefon numaraları da bildirildi. Hollanda'da yaşayan yabancılar, Belediye'nin bu kararından memnun olmakla birlikte, **"Yabancı düşmanlığını duvarlardan silmek kolay, ya kafalardan nasıl silinecek"** diye soruyorlar.

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı kararları endişe uyandırdı

NATO elebaşıları, Çeşme'de Türkiye'ye yeni atom füzeleri yerleştirme pazarlığı yaptılar

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı 3-4 Nisan günleri Çeşme'de yapıldı. Basına kapalı ve sıkı güvenlik önlemleri altında yapılan toplantıda Türkiye'yi Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk temsil etti. Toplantıda resmi gündemin dışında kulislerde yapılan görüşmeler ve Savunma bakanları arasındaki teke tek görüş alışverişleri özellikle Türkiye açısından daha büyük önem taşıdı. Bu tür görüşmelerde gündeme gelen Türkiye'ye yeni atom füzelerinin yerleştirilmesi konusu Ankara politik çevrelerinde tepkilere yolaçtı. Türkiye'nin NATO üyeliğini savunan parlamento-dışı partilerin yetkililerinin bu konuda verdikleri demeçler bu yönde ciddi gelişmeler olduğuna bir kez daha işaret etti.

1979-Füzeler kararından geri adım atılmayacak

Toplantıda Hollanda'nın füze konusunda hala kesin karar verememiş olması ağır eleştirilere uğrarken, NATO Genel Sekreteri Luns bu arada Avrupa barış hareketini de bölücülük iddiasıyla suçladı. ABD Savunma Bakanı Weinberger, Sovyetlerin silah üstünlüğü yalanlarına sığınarak, Batı Avrupa'ya füzeler yerleştirilmesi planının uygulanması konusunda özellikle Hollanda ve Belçika gibi ikircimli müttefiklerine ağır baskı yaptı.

Türkiye de içinde olmak üzere NATO Savunma bakanlarının, füzeler kararından geri adım atılmaması ve planın aksamadan uygulanmasını belirttikleri toplantı sonuç bildirisinin Yunanistan tümüne Danimarka ve Hollanda ise orta menzilli füzelere ilişkin bölümüne çekince koydular.

Türkiye'ye de füzeler geliyor mu?

Yaptıkları brifinglerde konunun gündemde olduğu ve yetkililer arasında görüşmeler yapıldığı öğrenildi.

Yabancı ajansların verdiği bilgilere göre ABD yetkilileri bu konuda bazı ipuçları vererek açıklamalarda bulunmuşlar; toplantıya katılanlardan bir Pentagon yetkilisi Türkiye ile ABD arasında Türkiye'deki **"Honest John"** füzelerinin yenileştirilmesi konusunda görüşmelerin sürdüğünü söylemişti. Yetkiliye göre her nekadar kısa menzilli ve modası geçmiş **"Honest John"**ların yerini orta menzilli ilk saldırı füzesi Pershing-2'lerin alması yönünde bir karar yok ise de, görüşmeler yapılmaktaydı. Birkaç yıl içinde yedek parçaları bulunmayacak olan bu füzeler değiştirilecekti.

Böylece daha önce bazı ingiliz ve ABD yayınlarında CIA kaynaklarına dayanılarak verilen Türkiye'deki mevcut füzelerin yerini yenilerinin alacağı, NATO'nun Avrupa'daki tüm nükleer gücünü sözde gözden geçirdiği konusundaki haberler ABD yetkilileri tarafından da doğrulandı. Ancak Türk yetkilileri böyle bir şey olmadığı, bu konuda görüşmeler yapılmadığı yönündeki beyanlarını sürdürdüler.

Yetkililer doğru söylemiyor

Son gelişmeler, daha önce ABD ile yapılan anlaşmalar, ABD'ye tanınan üs kolaylıkları ve Çevik Güçler konusunda olduğu gibi füzeler konusunda da Türkiye'deki yetkililerin pazarlıkları kapalı kapılar arkasında sürdürmek, yalanlamak ve kamuoyunu oyalamak istediklerini açığa çıkardı.

Şimdi bu üst düzeydeki yetkililer ve Amerikancı çevreler Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesi konusundaki haberlere bir taraftan **"bunlar hayal mahsülü, esas tehlike Sovyet füzeleridir"** derken, öte taraftan da **"bunun için NATO kararı gerekir, böyle bir NATO kararı olmadığına göre üzerinde durmaya gerek yoktur"** diyorlar. Bu beyanlar, NATO'nun Türkiye'ye füze yerleştirilmesi yönünde bir karar alması halinde, NATO füzeler kararının baş destekleyicisi Evren-Özal diktatörlüğünün, sadık bir NATO üyesi olarak bu karara karşı çıkmayacağına işaret ediyor.

Zagladin'in sözleri hayal ürünü mü?

Mart ayı sonunda, Sovyetler Birliği dış politika sözcülerinden ve "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisi başredaktörü V. Zagladin İngiltere televizyonunda yapılan bir açıkoturumda kendisine yöneltilen bir soru üzerine, "Türkiye ile ABD arasında Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesi yönünde bir anlaşma yapıldığı konusunda istihbarat yardır" **dedi. Zagladin'in bu açıklaması NATO**

OYA BAYDAR **Yorum**

Yollar yürümekle aşınır

O kendine has fütursuzluğu, kalenderliği, küstahlığı ile **"yollar yürümekle aşınmaz"** derdi bir zamanlar Demirel. Bu sözlerin altında yığın eylemlerinin küçümsenmesi yatardı. Süleyman bey yanıldı. 1965'lerden 1980'e kadar geçen 15 yılda Türkiye'de yolların yürümekle aşındığı görüldü. Hem de öylesine aşındı ki kendilerini o çarpık yolların has sahipliğine tayin etmiş olan Sam Amca, onun yerli ortakları, omuzu apoletli apoletsiz tüm uşakları, yollar büsbütün aşınıp toprağa karışmasın diye; köhne, çarpık yolların yerine, yarının sahipleri emekçi sınıflar yeni, güzel, geniş, aydınlık caddeler döşemesinler diye Türkiye'ye faşizmi getirmekten başka çare bulamadılar.

YOLLAR yürümekle aşınır. Hele yığınlar, yüzbinler, milyonlar, ellerinde bayrakları, pankartları, yüreklerinde umutları ve **"bir gün mutlaka"** yenecekleri inancıyla yürüdüler mi, sömürü düzeninin **harcına kan karışmış** yolları aşınır gider. Önce ufak taşlar sökülür; asfalt pul pul kalkar. Sonra daha büyük çukurlar oluşur. **"Yollar yürümekle aşılmaz"** diyenler bile, ayakları tökezleyip düşüverirler o çukurlara. Ama faşizmin, baskının, terörün, sömürünün yollarının tümüyle kapanması için kuşkusuz sadece yürümek yetmez. Yollar yürümekle aşınır, yıkıma hazır hale gelir. Sonra büyük grayderler, dev makineler bir girerler bu yollara, ortalığı dümdüz ederler. Milyonların ayak izleri, sömürünün baskının yollarını aşındırır, ama **son darbeyi** önündeki tüm engelleri ezip geçen **devrimci atılım** vurur. Kısaca faşizmin, baskının, sömürünün yollarını aşındırmak istiyorsak bıkmadan, usanmadan, en sert adımlarla yürümeliyiz bu yollardan; bir yandan da grayderleri, kazıcıları hazır tutmalıyız. Ne birini ne ötekini küçümsemek olmaz.

O kendine has küstahlığı, edepsizliği ile **"Avrupa bizi ırgalamaz, imza toplamakla rejim aşınmaz"** diyor Özal. Oysa aşınır. Tıpkı yürümekle yolların aşındığı gibi...Evet, imza ile rejimler aşınır. Onbinler, yüzbinler, milyonlar imzalarını vererek **"hayır"** dediler mi, bir kendine güvensizlik, bir huzursuzluk kaplar cellatları. Toprağın ayaklarının altından kaymaya başladığını duyarlar. Onbinlerin, yüzbinlerin, milyonların imzası, direnmek isteyen, direnişe hazırlanan başka onbinlere, başka yüzbinlere, başka milyonlara sıcacık bir selam gibi ulaşır, güç verir, cesaret verir.

BUGÜN Türkiye'deki rejime karşı, onun demokrasiye geçildiği yalanlarına karşı, zindanların boşaltılması için, işkencelerin durması için verilecek her imza bir barış savaşçısının, bir özgürlük savaşçısının daha az işkence görmesine katkı demektir. Bir darağacı eksik kurulmasına, bir canın kurtarılmasına katkı demektir. Bir imza içeride, zindanda en az üç yıldır yatan ve daha yıllarca yatacak olan gencecik bir insana uzanan sıcacık, dost bir el; yaslı, acılı ailelerin acısını paylaşmak; Türkiye emekçi halkının, Türkiye barış ve özgürlük güçlerinin, yanı umudun ve geleceğin yanında yer almak demektir.

Türkiye'ye de füzeler geliyor mu?

NATO toplantısında Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesinin de ele alınacağı konusu toplantı öncesinde burjuva muhalefet partilerinden tepki gelmesine yolaçtı. **SODEP** Genel Başkanı yardımcısı Cezmi Kartay Türkiye'de ve dünyada barış ilkesine inandığını, bunu savunduğunu söyleyerek, **"NATO'nun Türkiye'ye füze yerleştirme girişimine katılmamaktayız"** dedi. **Doğru Yol Partisi**'nden ve eski dışişleri bakanlarından İ.S. Çağlayangil ise NATO yükümlülükleri içinde nükleer füzelere izin vermeye zorunlu kılan bir hüküm olmadığını hatırlatarak, **"Buna izin vermek, Türkiye savunmasına bir tehdittir"** dedi. **Refah Partisi** Genel Başkanı Ahmet Tekdal da Türkiye'ye nükleer füzeler yerleştirilmesi halinde ülkenin nükleer bir savaşın hedefi haline geleceğini vurgulayarak, **"bu füzelerin ülkemize yerleştirilmesine kati olarak karşıyız"** dedi.

Füzelerin resmi toplantı gündemine gelip gelmediği, ya da ne şekilde geldiği kesinlik kazanmamakla birlikte, bazı ABD yetkililerin oturumlar arasında ile ABD arasında Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesi yönünde bir anlaşma yapıldığı konusunda istihbarat vardır." **dedi. Zagladin'in bu açıklaması NATO toplantısı kulislerinde yankılara yolaçtı. Füzeler konusundaki haberleri hep Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin maksatlı olarak yaygınlaştırdığını söyleyen Türk yetkililer Zagladin'in bu sözlerini de** "hayal mahsulü" **olarak nitelendirdiler. Ancak gerek Zagladin, gerekse Sovyet basınında daha önce bu konuda çıkmış olan haberler emperyalist basında daha önce yeralmış CIA kaynaklı raporlara dayanıyordu. Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesi konusu bir yılı aşkın bir süredir Pentagon yetkililerinin ağzında olup, emperyalist basında da sık sık gündeme gelmekteydi:**

1983 Şubat sonu: **ABD'nin etkin gazetelerinden** Washington Post **ABD Savunma Bakanlığı çevrelerinde Pershing-2 füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinden vazgeçilmesi halinde füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda bir eğilim olduğunu, coğrafi açıdan da Türkiye'nin konumunun buna uygun olduğunu yazdı.**

1983 Aralık ayı: **İngiliz** "The Sunday Times" **gazetesi ABD yönetiminin, içinde Türkiye de olmak üzere bir dizi ülkeye** Cruise **füzeleri yerleştirileceğini açıkladı. ABD Savunma Bakanlığı yetkilileri tarafından doğrulandı.**

1983 Aralık ayı: SISAV (Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı)'nın "1980'-lerde NATO" **konulu toplantısında Pentagon yetkilileri Türkiye'nin yeni sahip olduğu silahların atom füzeleriyle korunması gerektiğini savundular.**

1984 Şubat ayı: **İngiltere'de çıkan** "Economist" **dergisinin özel eki** "Foreign Report" **Türkiye'deki modası geçmiş füzelerin yerine yeni atom füzeleri yerleştirileceğini CIA kaynaklarına dayanarak açıkladı.**

Yani Zagladin ve diğer yetkililer hurafelerle uğraşmıyorlar...

Aralarında Türkiye Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ün de yeraldığı NATO savunma bakanları Çeşme'de birarada...

ABD ve NATO için yeni havaalanları yapılıyor

ABD ile Türkiye arasında imzalanan ve uzun süre kamuoyundan gizlenen Savunma Işbirliği Anlaşması (SIA) ile Kasım 1982'de imzalanan **"Uyum Anlaşması"**na bağlı olarak, ABD ve NATO kuvvetlerinin kullanımı amacıyla bazı havaalanlarının genişletilerek NATO standartlarına uygun hale getirileceği ve 10-15 dolayında da yeni havaalanı yapılacağı belli oldu. NATO standartlarına uygun hale getirmek için Antalya Havaalanı 400 milyon liraya Mithat Yenigün firmasına ve Çorlu Havaalanının yapımı da 4 milyar 150 milyon liraya Kiska firmasına ihale edildi.

Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığı NATO Enfrastrüktür Dairesi'nin NATO standartlarına uygun hale getirmek amacıyla 4 havaalanının genişletilmesi ve 2 havaalanının yapımıyla ilgili 6 projeyi ihaleye çıkardığı öğrenildi. Buna göre, Erzurum, Gaziantep, Dalaman ve Afyon havaalanları genişletilip yeni tesislerle donatılacak ve ABD ve NATO kuvvetlerinin kullanılabilmesine elverişli hale getirilecek. Ayrıca, Güneydoğu'da yapımı kararlaştırılan 2 yeni havaalanının ihaleye çıkartıldığı belirtildi, ancak bu havaalanların yeri konusunda açıklama yapılmadı.

Yine ABD ile Türkiye arasında imzalanan SIA anlaşmasına göre, Muş'ta yapımı kararlaştırılan bir ABD hava üssü ile bazı havaalanlarının genişletilip modernleştirilmesi ve NATO standartlarına uygun hale getirilmesi projelerinin de, önümüzdeki aylarda ihaleye çıkarılacağı ve yapımına başlanacağı belirtildi.

Öte yandan, F-16 bombardıman uçaklarının Türkiye'de yapımını gerçekleştirmek amacıyla yeni bir şirket kuruldu. ABD'nin General Dynamics ve TUSAŞ'ın ortaklığında kurulan şirkete TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.'i adı verildi. Haziran ayında Ankara yakınlarında Mürted'te yapımına başlanacak olan F-16 uçak montaj fabrikasının ihalesini 5 milyar liraya Nurettin Çarmıklı'nın Nurol inşaat firması kazandı. İlgili fabrikanın tamamının 1987 Ağustos'unda bitirileceği belirtildi.

VE bugün Türkiye'deki işkenceler, baskılar sona ersin, zindanlar boşalsın diye verilecek bir imza, **İnsanım** diyenin kendi kendisi ile tutarlılığı, emekçi ve aydın namusu demektir. Bir imza, faşizmin yollarını aşındıran küçük bir adımdır bugün. Faşizmi yıkacak güçler, işçi sınıfı öncülüğünde gelip o yolları dümdüz edene kadar,

"Teyze amca bir imza ver"
İnsanlar öldürülmesin
özgür yaşayabilsinler

Cunta partilerinin dışındaki partilere yaşam hakkı yok mu?

Demokrasiye **"geçen"** Türkiye'de hoşa gitmeyen ve tehlikeli olarak görülen siyasal partilerin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmaları tehdidiyle ilk karşılaşan parti, yerel seçimlerde Özal'ın ve ANAP'ın canını sıkan Doğru Yol Partisi oldu. Cumhuriyet Başsavcılığı, DYP'nin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne dava açtı. Kapatılma gerekçesi olarak, Anayasa ve Partiler Yasası'nda yeralan, **"12 Eylül sonrası kurulacak partilerin kapatılmış eski partilerle hiçbir ilişkisi olamayacağı"** hükmü temelinde, DYP'nin AP ve daha sonra kurulup kapatılan Büyük Türkiye Partisi'nin devamı olduğu gösteriliyor.

DYP'nin, kapatılma istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne verilmesinden sonra, iktidar partisi ANAP başkanı ve Başbakan Özal, gazetecilerin kendisine yönelttikleri bir soruya verdiği cevapta **"DYP'nin kapatılmaması için seçim kampanyası boyunca dua ettik"** dedi. Böylece, ilk bakışta DYP'nin kapatılmasını istemediği izlenimini vermekle birlikte, Özal'ın sözleri aslında, **"yerel seçim kampanyası boyunca DYP partiler yasasını öylesine ihlal etti ki, böyle giderse kapatılırlar, Allah vere de tutumlarını değiştirsinler diye düşündüm"** anlamına geliyor ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başvurusu altında kimlerin parmağının bulunduğunu ortaya koyuyordu. Anayasa Mahkemesi, geçtiğimiz perşembe günü DYP'nin savunmasının alınmasına karar verdi. Bu gelişmeler sonucunda DYP kapatılmasa bile, **"legalite"**si (meşruiyeti) tartışmalı bir parti olarak kamuoyunda yıpranacak ve ANAP'ın esas rakip gördüğü bu partinin, umut ettiği gelişmenin önüne bu yolla geçilebilecek. Asıl hesap da belki bu.

Öte yandan Cumhuriyet Başsavcılığı, diğer partilerin de sırada olduğunu, hakkında Anayasa mahkemesine başvuruda bulunulacak tek partinin DYP olmadığını açıklayarak Demokles'in kılıcını Cunta'nın üç gülleri dışındaki tüm siyasal partilerin üzerine sallayıverdi. Bir süredir durumu incelenen küçük Fazilet Partisi'nin de Anayasa Mahkemesi tarafından savunması istenmiş durumda. Partilerin, özellikle de DYP'nin Anayasa mahkemesi yoluyla kapatılması girişimine, siyasal partilerden sadece SODEP'ten tepki geldi.

SODEP Genel Sekreteri Atilla Sav, siyasal partilerin kapatılması yolunun açılmasını eleştirirken görüşüne başvurulan HP, MDP ve diğerleri susmakla yetindiler.

Türkiyeli örgütler, Mayıs ayındaki Avrupa Konseyi toplantısı için seferber oldular

Genel af için imza kampanyası

● Türkiyeli ilerici örgütler 7-11 Mayıs'ta Strasbourg'da yapılacak Avrupa Konseyi toplantısına hazırlanıyorlar

Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs günleri Strasbourg kentinde yapılacak toplantısında Türkiye'de demokrasi sorunu tekrar gündeme gelecek. Bu münasebetle Batı Avrupa'daki Türk ve Kürt göçmen örgütleri çalışmalarına hız verdiler.

Federal Almanya'da **Birlik Yolu, DIB-AF, Gerçek-AK, FIDEF, KKDK** ve **KOMKAR**'ın 9 Nisan günü yaptıkları eylem birliği toplantısında, Avrupa Konseyi toplantısına sunulmak üzere Türkiye'de genel af ilan edilmesini isteyen bir imza kampanyası başlatılmasına karar verildi. Bu altı örgüt 25 Nisan'da tekrar toplanarak çalışmaları gözden geçirecekler ve ortak bir ekip oluşturulması ve Konsey toplantısına sunulacak dökümanların hazırlanması konusunda çalışmalarını sürdürecekler.

Altı örgüt imza kampanyası konusunda Yeşiller Partisi'ne, Liberal Parti FDP'ye ve Sosyal Demokrat Parti SPD'ye geniş bilgi verdiler. Ayrıca Federal Almanya'daki 50'den çok demokratik örgüte ve 100'e yakın önemli şahsiyete mektuplar gönderilerek açılmış olan af kampanyası duyuruldu.

Alınan haberlere göre, genel af için imza kampanyasının Batı Avrupa'nın diğer ülkelerinde de başlatılması için çalışmalar sürdürülüyor.

Altı örgüt **"Türkiye Cezaevlerindeki Politik Tutuklulara Özgürlük!"** başlığıyla ortak imzalı bir de bildiri yayınlayarak yurt dışındaki Türkiye ve Kürdistanlı emekçileri, aydınları, gençleri ve kadınları Türkiye'deki politik tutuklularla ve yakınlarıyla dayanışmaya ve geniş kapsamlı bir genel af için yürütülen mücadeleye katılmaya çağırdılar. **"Türkiye cezaevlerindeki onbinlerce siyasi tutuklunun üç yılı aşkın süredir akıl almaz bir zulüm altında"** yaşadıklarına işaret edilen bildiride özetle şu görüşlere yer verildi:

"Faşist rejim onları moral ve fizik olanılmaz hale geldi. 6 Kasım seçimleri ve kısa süre önce yapılan yerel seçimler Türkiye'deki diktatörlüğün yapısında birşeyi değiştirmedi. Sıkıyönetim devam ediyor. Cuntanın tüm demokratik hak ve özgürlükleri yok eden anayasası ve diğer baskı yasaları yürürlükte. Işçi hakları, düşünce, söz, basın, örgütlenme özgürlükleri yok edildi."

Sözkonusu altı örgüt, 9 Nisan günü yaptıkları toplantıda bu hafta sonunda başlayacak Ostern barış yürüyüşleri ve 1 Mayıs gösterilerini de görüştüler. Toplantıda, Ostern ve 1 Mayıs gösterilerinde ortak hareket etme, Federal Almanya Sendikalar Birliği DGB'nin saflarında, bu sendikanın düzenlediği eylemlere katılma kararı alındı.

Aynı toplantıda, altı Türk ve Kürt örgütü ayrıca 5 Mayıs günü Batı Berlin de dahil, Federal Almanya'nın 50'ye yakın kent ve kasabasında 5 Mayıs Cumartesi günü saat 10-16 arasında ortak **"uyarı nöbetleri"** düzenlemeyi kararlaştırdılar. Bu **"uyarı nöbetleri"** sırasında, Alman kamuoyuna yönelik geniş bilgilendirme yapılacak ve genel af için imza toplanacak.

Görev: Batı Avrupa'da dayanışma bayrağını yükseltmek

Okurlarımızı imza kampanyasında aktif görev almaya çağırıyoruz

Bütün okurlarımızı **Birlik Yolu, DIB-AF, Gerçek AK, FIDEF, KKDK** ve **KOMKAR**'ın açmış oldukları imza kampanyasına katılmaya ve çevrelerindeki yabancı ve Türkiyelilerden imza toplamaya çağırıyoruz. Topladığınız imzalar Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan Avrupa Konseyi toplantısına sunulacak.

Yaşadığınız ülkede, kentte ya da mahallede bu imza kampanyası henüz başlamamış olabilir. Ya da imza toplamak için seferber olmuş kişiler size ulaşamamış olabilirler. Zararı yok! **Türkiye Postası** aracılığıyla hem kendi imzanızı verebilirsiniz, hem de imza toplama kampanyasına aktif olarak katılabilirsiniz.

Aşağıda yayınladığımız ve imzaya açılmış olan metni keserek işaretli yere adınızı, adresinizi, mesleğinizi yazıp imzanızı atın.

Ama daha iyisi, şunu yapın: Imzaya açılan metni daktiloyla, daktilonuz yoksa elyazınızla bir kağıda yazın ve fotokopiyle çoğaltın. Ve işyerinizde, mahallenizde, ulaşabildiğiniz her yerde imza toplayın. Yapabiliyorsanız, bu Türkçe metni bulunduğunuz ülkenin diline çevirterek de çoğaltın. Demokrat ve ilerici yabancılardan da imza toplayın.

Federal Almanya'daki okurlarımız topladıkları imzaları altı örgütün ortaklaşa tesbit ettikleri **yazışma adresine** postalamalıdırlar. Adres şöyledir:

Pol. Gef. Hauptpostlagern
5000 Köln 1

Diğer ülkelerdeki okurlarımız topladıkları imzaları hiç zaman kaybetmeden **Türkiye Postası**'na ulaştırmalıdırlar. Bize göndermiş olduğunuz imzaların Avrupa Konseyi toplantısına iletilmesini sağlayacağız. Adresimiz şöyledir:

Türkiye Postası

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki siyasi tutuklulara özgürlük

Ben, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki cezaevlerinde bulunan siyasi tutuklu ve hükümlülerin tabi tutulduğu ağır baskıları, işlenen cinayetleri, işkenceleri ve tüm kötü koşulları protesto ediyorum. Türkiye'de "demokrasiye geçiş"ten söz edilen bir dönemde, bir yandan onbinlerce siyasi tutuklu ve hükümlünün tabi tutulduğu bu ağır koşullar, diğer yandan, salt siyasi görüş ve demokratik eylemlerinden dolayı yüzlerce insana ağır cezalar verilmeye devam edilmesi, ülkede üç yılı aşkın süreden beri devam eden ağır baskı rejiminin yapısında herhangi bir değişme olmadığını gösteriyor faşist yönetimin dediklerini tekzip ediyor.

Bu insanlar ağır sömürü ve zulüm çarkına karşı çıktıkları, barıştan yana oldukları, halkları için özgürlük, demokrasi ve insanca bir yaşam istedikleri için tutuklanmış ve birçoğu ağır cezalara mahkum edilmişlerdir. Ülkede sistemli işkence uygulamasına son verilmeden ve politik tutuklular serbest bırakılmadan demokrasi yolunda ciddi bir adım atılamaz.

Bu nedenle Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki tüm siyasi tutuklu ve hükümlülerin salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir affın bir an önce çıkarılmasını istiyorum.

Isim	Adres	Meslek	Imza

Faşist savcının dünya rekoru: 2 sanık için adam başına 700 yıl hapis cezası istendi

Askeri mahkemelerde idam kararlarının, idam ve ömür boyu hapis istemlerinin ardı arkası kesilmiyor. Son 15 günde 4 idam kararı daha verilirken, 97 yeni idam istemi daha geldi. Bu arada, iki sanık için, yazıişleri sorumlusu olarak ve sadece bu yüzden 700'er yıl hapis talep eden bir askeri savcı, kendi alanında rekor kırdı.

● Antalya Kurtuluş davası karara bağlandı. 107 sanıklı davada 66 kişi 2 yıl 6 ayla 20 yıl arası hapis cezalarına çarptırılırken, **Hüseyin Aktaş, Mustafa Benli, Süleyman Selen, Hasan Demirtaş** adlı gençler idama mahkum edildiler. Güner Yaşar Bozoklu, Hüsnü Şahin, Mustafa Kahya, Adil Yıldızhan adlı gençlerin idam hükümleri ise ömür boyu hapse çevrildi. Davada, 28 kişi, haklarında delil bulunamadığından beraat etti.

● Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı askeri mahkemesinde görülmekte olan 191 sanıklı Uşak Dev-Yol davasında, askeri savcı 28 genç için idam istedi.

● TIKKO davasında ise askeri savcı 69 idam talep etti.

● Istanbul Sıkıyönetim 1 numaralı askeri mahkemesinde Türkiye Devrimci Komünist Partisi (TDKP) davasında esas hakkındaki mütaalasını okuyan askeri savcı, 306 sanıklı davada 200 sanığın çeşitli hapis cezalarına mahkum edilmelerini isterken, davada yargılanan **Veli Yılmaz** ve **Ismet Taş**'ın 700'er yıl ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını talep etti. 700'er yıl hapis,

"Faşist rejim onları moral ve fizik olarak yoketmek için her yola başvuruyor. Türkiye'de 'demokrasiye geçiş'ten söz edilen şu günlerde cezaevlerinde durum düzelmedi, tersine daha da kötüleşti, da-

Türkiye Postası
"İmza Kampanyası"
Donaustr. 1
1000 Berlin 44
Acele edin, fazla zaman kalmadı!

Genelkurmay bildirisi cezaevlerinde işlenen cinayetlerin ve işkencelerin resmi bir itirafnamesi niteliğinde

Işkence yapıldığı resmen kabul edildi

Türkiye'de askeri ceza ve tutukevlerindeki işkence ve ölüm olaylarının ve tutukluların direnişlerinin Türkiye ve dünya kamuoyundan gizlenemez boyutlara varması üzerine Genel Kurmay Başkanlığı bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Avrupa televizyonlarına kadar yansıyan Türkiye görüntüleri; anaların oğullarının kanlı gömlekleriyle sokaklara dökülüşü; Diyarbakır ve Mamak cezaevlerindeki açlık grevleri ve ölüm olaylarının Avrupa kamuoyuna ve Türkiye basınına kadar yansıması, rejimi açıklamaya zorladı. Ancak, olaylar o kadar meydandaydı ki, açıklama bir **"yalanlama"** değil, suçu kabul belgesi oldu. Genel Kurmay'ın 2 Nisan tarihli açıklamasında **"Türkiye'de Sıkıyönetimin başladığı 26 Aralık 1978 tarihinden bugüne kadar askeri ceza ve tutukevlerine 63 bin 92 tutuklunun girdiği, bunların 53'ünün çeşitli nedenlerle öldüğü"** belirtiliyordu. Bu rakamlara, 12 Eylül sonrasında, çeşitli işkence merkezlerinde, daha tutukevine bile gitmeden ölenlerin, işkencede öldükleri ailelerinden bile gizlenip gizlice gömülenlerin dahil olmadığı açıktı.

Genel Kurmay açıklamasında, askeri ceza ve tutukevlerinde işkence yoktur bile denilemiyor. **"Her insaf ve izan sahibi vatandaşımızın da takdir edebileceği gibi, askeri ceza ve tutukevlerinde nadir bireysel olaylar dışında, sistematik bir işkence bahis konusu değildir"** deniyor, böylece işkence ve kötü muamele dolaylı olarak kabul edilmiş oluyordu. Yine bu açıklamada, **"Askeri ceza ve tutukevlerinde askeri disiplin ve savaş halinin geçerli olduğu"** hatırlatılıyor ve olaylar **"Marksist-Leninist ideolojiye bağlı bir kısım tutuklunun nizamlara aykırı davranmalarına, bunun sonucunda nizamların uygulamasını da işkence olarak niteleyip dünya kamuoyunda Türkiye'nin itibarını sarsıcı izlenimler doğurmak istemeleri"**ne bağlanıyordu. En önemlisi de 53 ölüm olayı kabul editir ve bunun 4'ünün işkence sonucı, 7'sinin açlık grevi sonucu, vs. olduğu sayılırken, 13 ölüm vakasının nedeninin bilinmediği, bir o kadarının da incelenmekte olduğu açıklanıyordu. Kısaca, bu gizlenemez ölüm olayları karşısında askeri yönetim dahi söyleyecek söz veya inkâr edebilecek taraf bulamamış, bulanıklık yaratmakla yetinmişti.

Işin ilginç yanlarından biri, Avrupa'da Türkçe yayın yapan yerel radyolardan daha etraflı olarak okunan açıklamanın, Türkiye gazetelerinin tümünde, aynı cümle ve aynı kelimelerle, yani Genel Kurmay'dan gelmiş sansürlü bir metinle yayınlanmasıydı. Askeri ceza ve tutukevlerindeki durumun ve ölüm olaylarının ayrıntıları, Türkiye kamuoyundan bir kez daha saklanmak istenmişti.

Genel Kurmay'ın, yani Türkiye'deki rejimin askeri ayağının **"özrü kabahatinden büyük"** açıklaması, bir yandan bir suç kabulü belgesi olma niteliği taşırken, öte yandan gerek yurt içindeki gerekse yurt dışındaki demokratik çevrelerin baskıları karşısında, rejimin giderek huzursuzluğa kapıldığının da bir işareti görünümündeydi.

malarını talep etti. 700'er yıl hapis, örgütüm **Halkın Kurtuluşu** adlı yayın organındaki yazıları nedeniyle ve bunlardan aldıkları cezaların toplamından oluşuyor.

● Gazeteci ve SODEP kurucularından Oktay Ekşi için, MGK (cunta) kararlarını eleştirerek 76 sayılı MGK bildirisine aykırı hareketten 3 ay ile 1 yıl arası hapis cezası istendi.

● Gazeteci ve Halen Barış Derneği davasından tutuklu bulunan Cumhuriyet gazetesi dış politika yazarı **Ali Sirmen** ve avukatı **Orhan İzzet Kök**'ün, Barış Derneği davası sırasında savcıya hakaretten 3 yıla kadar hapisleri isteniyor.

● Şarkıcı **Selda**, "Galdı, galdı" adlı şarkısıyla bölücülük yaptığı iddiasıyla gözaltına alındı.

● Güneydoğu Kurtuluş davasında, 135 sanıktan biri 20 yıla, 38'i 3 yıl 4 ay ile 8 yıl arası hapis cezalarına mahkum oldu, 78 sanık beraat etti.

Türkiye'yi ziyaret eden Avrupa Parlamentosu üyesi anlatıyor

"Ankara Sıkıyönetim Komutanı bir Nazi subayından farksızdı

28-30 Mart tarihleri arasında Mamak askeri cezaevini gezmek üzere Türkiye'ye giden Avrupa Parlamentosu komünist milletvekillerinden Fransız **Maurice Martin**'le Strasbourg'da görüştük. Maurice Martin, Ankara'ya, partisinin yetkili organlarının aldığı karar gereği ve **"Türkiyeli demokrat ve ilericilerle ve tüm Türkiye emekçileriyle dayanışmalarını bir kere daha bizzat bu cellatların önünde belirtmek"** için gitmiş. Avrupa Parlamentosu üyesine sıkıyönetim yetkilileri ne duruşmaları izleme ne de Mamak askeri cezaevini görme izni vermemişler. Mamak askeri cezaevinin kapısına dayandığında içeri sokmayıp Sıkıyönetim Komutanı'nın karşısına çıkarmışlar.

"Komutan konuşmasına niçin Türkiye'ye geldiğimi, ne yapmak istediğimi sorarak başladı. Kendisine, orada sorguya çekilmek üzere bulunmadığımı söyledim. Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi karşısında Avrupa'da duyulan endişeden söz ettim."

Maurice Martin'in bu sözlerine çok öfkelenen sıkıyönetim komutanı gayet küstah bir tavırla kendisine aynen şunları söylemiş:

"İnsan hakları boş laf. Türkiye NATO içindeki önemli konumuna gö-

re hareket ediyor. Işkencelere gelince, bizim kullandığımız yöntemler, örneğin elektrik verme Federal Almanya ve ABD'de de bir sorgu yöntemi olarak kullanılıyor. Biz Avrupa kamuoyunda yapılan aleyhteki propagandalara aldırmıyoruz. Türkiye'nin stratejik konumu ve sahip olduğumuz ittifaklar istediğimizi yapmayı sağlıyor. Avrupa'da da güçlü dostlarımız var. Siz Fransızların bize söyleyecek sözü olamaz, çünkü sizin 1789 İhtilali sırasında ölen insan sayısı Türkiye'de ölenlerden daha fazladır."

Maurice Martin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Generalin bu sözleri işkence yaptıklarının açık itirafı oluyordu. Sıkıyönetim komutanı ve yanındaki subaylar, bundan 40 yıl önce ülkemde insanlık dışı suçlar işlemiş olan SS subaylarından farksızdılar. Fransa'ya döndükten sonra duyduğuma göre, Türkiye hükümeti Ankara'daki Fransız Büyükelçiliği nezdinde Türkiye'ye yaptığım bu geziyi protesto etmiş."

Türkiye'nin Avrupa Parlamentosu'na dönüşü için Avrupa gericiliği destek veriyor

Mayıs ayı başında Türkiye'yi yeniden gündemine alacak olan Avrupa Parlamentosu'nun Başkanı **Dankert**'in özel temsilcisi olarak Türkiye'ye AET Karma Parlamento Komisyonu eski eş başkanı **Ludwig Fellermeier** Ankara'ya gitti ve bir dizi temaslarda bulundu. Fellermeier'in geçen dönemdeki Avrupa Parlamentosu toplantısından önce de Türkiye'ye gittiği ancak hiçbir resmi yetkili tarafından kabul edilmediği hatırlatılıyor ve bu kez TBMM Başkanı Karaduman, Dışişleri Bakanı Halefoğlu tarafından kabul edilmesine dikkat çekiliyor.

Avrupa gericiliği adına Türkiye'deki faşist rejime destek veren siyasi çevreler de aynı konuda **"Türkiye'nin önünde parlamentoya kabul yönünde ciddi bir engel kalmadı"** biçiminde konuşmaktan çekinmiyorlar.

Federal Almanya'da aşırı sağcı Türk Federasyonu da bedel konusuna el attı

FEBAG'a kuruluşundan sonra 29 girişim daha katıldı

Aşırı sağcı Türk Federasyonu'nun 8 Nisan günü Bremen'de düzenlemeye kalkıştığı bedelli askerlik toplantısı kentteki Alman ve Türkiyeli ilericilerin uyanıklığı ve kararlılığı sayesinde sonuçsuz kaldı

Türkeş'in partisi MHP'nin Federal Almanya'daki yan örgütü olarak bilinen Türk Federasyonu, askerlik bedelinin düşürülmesi için harekete geçen ve örgütlenen Türkiyeli gençleri bölmek üzere harekete geçti. Türk Federasyonu geçtiğimiz 8 Nisan günü Bremen kentinde sözümona **"bedelli askerlik"** konusunda bir düğün salonunda toplantı düzenlemeye kalkıştı. Ayrıca bu konuda imza toplamak üzere bir de bildiri çıkartıldı. Fakat Bremen'deki Alman ve Türkiyeli ilerici kuruluşlar derhal harekete geçerek düğün salonunun önünde toplandılar ve Türk Federasyonu'nun bu bölücü ve hedef saptırıcı toplantısını engellediler.

Türk Federasyonu bundan bir süre önce, 17 Mart günü de Nürtingen'de sözde bir **"Avrupa Gençlik Sempozyumu"** toplamaya kalkışarak bedelli askerlik sorununa sahip çıkmaya çalışmıştı. Yol paraları ödenerek Federal Almanya'nın dört bir yanından getirtebildikleri bir avuç çocuk yaşında gence salonda **"Başbuğ Türkeş"** diye bağırtturmışlardı.

Öte yandan, 7 ve 8 Nisan günleri Essen'de toplanan FIDEF Kurultayı'nda bir konuşma yapan **Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi** (FEBAG) sözcüsü **Hamza Aydoğan,** FEBAG'ın kuruluşundan sonraki 15 gün içinde, bu örgüte 29 yeni Bedelli Askerlik Girişimi'nin katıldığını açıkladı. Böylece FEBAG'a üye yerel Bedelli Askerlik Girişimi sayısı 81'i bulmuş oluyor. **Hamza Aydoğan,** aynı konuşmasında, örgütün çıkaracağı **"Bedel"** adlı bültenin de 15 Nisan'da yayınlanmış olacağını bildirdi.

Batı Berlin'de 14 Nisan günü Reichenberger Gençlik Evi'nde bir araya gelen 40 Türkiyeli genç bir **"Bedelli Askerlik Girişimi"** kurmayı kararlaştırdılar. Bu arada Türk Merkezi çatısı altında ve Volkan Spor içinde de iki komite daha kuruldu. Kurulan üç komite arasında hareketi yaygınlaştırmak ve uyum sağlamak üzere görüşmeler başladı. Türk Merkezi'ndeki komitenin ilk toplantısı 27 Nisan akşamı saat 19'da Türk Merkezi'nde yapılacak.

Türk Merkezi Bedelli Askerlik Komitesi toplantıya katılmasını istediği askerlik çağındaki gençler için bir de bildiri yayınladı. Bildiride bedelin aslında gençlere 30 bin marka malolduğu vurgulanarak genel olarak Federal Almanya'daki bedelli Askerlik girişimlerinin benimsendiği değerlendirmelere yer verildi. Buna göre Türk Merkezi Bedelli Askerlik Komitesi bedelin 5 bin marka indirilmesini, bedelli ya da bedelsiz askere giden gençlerin iş güvencelerinin sağlanmasını, bedel için ödenen dövizlerle Türkiye'de işyerleri açılmasını, birden fazla bedelli askerlik yapacak çocuğu olan ailelere kolaylıklar sağlanmasını ve daha önce 20 bin mark bedel ödeyenlere aradaki farkın geri ödenmesini istiyor.

AYDIN ENGİN **Tırmık**

MHP'lileştiremediklerimizden misiniz?

Yazının başlığı salt dikkati çeksin diye düzenlenmiş filan değil. Bu soru, son haftalarda, Ankara'da, ANAP iktidarının ardarda patlayan zam kararlarına, her şeyi satışa çıkarma illetine karşı **"mının-kırın"** eden kimi ANAP milletvekillerine ve özellikle MSP'den devşirilen ANAP kadrolarına yöneltilen bir soru. Yada bir tür dalga geçme, uyarı ve hatta tehdit...

Şu anda 12 Eylül darbesinden önceki dönemin MHP kadrolarını az çok bilenlerin farkedebileceği bir süreç işlemekte: **ANAP yönetimi yukarıdan aşağıya "Mehepelileştiriliyor".**

Özal, **"Biz dört eğilimden de oy aldık"** diye böbürleniyordu. Bir yandan da partisinin oy tabanını, böylesi bir oy tabanı sağlayan parti yönetiminin **"kompozisyonu"**nu tanımlıyordu. Ama 25 Mart seçimleri gelip çattığında Özal bu **"taban analizi"**ni terketti. O artık, **"Eski siyasi partiler yoktur; bir Anavatan Partisi vardır; Anavatan Partililer vardır"** diyor.

Kanımızca rastgele söylenmiş sözler değil bunlar. ANAP'da yerel seçimlerin hemen ardından başlayan, hızla uygulanan, daha önemlisi pervasızca uygulanan ve bu yüzden de saklanamazlık kazanan süreçle tam bir uyum içinde ANAP elebaşısının **"tahlil"**leri.

Şu tabloya bakınız, şu rastgele seçtiğimiz örnekleri ardarda sıraladığımız tabloya:

Halil Şıvgın (ANAP Genel Sekreteri), **Şadi Pehlivanoğlu** (Başkan Yardımcısı), **Mesut Yılmaz (bakan), Mehmet Altınsoy** (Genel Başkan Yardımcısı), **Kazım Oskay** (bakan), **Veysel Atasoy** (bakan), **Rüştü Taşar** (merkez yöneticisi) bugün ANAP'ın yönetim düzeyinde ağır

lefon ederek istediğine, **"fotoğrafı yapışık isim yeri boş bırakılmış pasaportlar"** sağlayacak kadar etkili bir MHP'li militanın ağabeyi **Yahya Yılmaz** bugün Belediye Başkanı koltuğundadır.

Dahası, 12 Eylül öncesinde ipliği çok pazara çıkan Ordu Valisi **Reşat Akkaya** gibi **"Türkeş'e bağlılık telgrafı çeken bir kaç validen biri"** de Antalya valisidir ve bu vali şimdi Emniyet Genel Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir.

Dahası, **Tunca Toskay** gibi adı ünü duyulmamış bir coğrafya profesörü bugün TRT'nin, Türkiye'de kitle haberleşme araçlarının en etkilisinin, önemlisinin başına getirilmiştir. Toskay, 1961'de **Yön** dergisinin çıkış bildirisine imza koyacak kadar **"gençlik çılgınlıkları"** yaşadıktan sonra kısa sürede toparlanıp İstanbul Üniversitesi'nde bir yandan ünlü ajan **Mahir Kaynak**'la birlikte MIT'in üniversite içi görevlisi olarak çalışmış, bir yandan da MHP İstanbul belediye başkan adayı Profesör **Recep Doksat,** Ankara'dan Doçent **Kurt Karaca** ve **Ayhan Sungur**'la birlikte **"MHP İlim Kurulu"** üyesi olarak görev almıştır ve şimdi bu adam, TRT'nin başındadır.

Dahası, Türkiye'nin en büyük bankası ve mali kuruluşu haline gelen Ziraat Bankası'nda bir yönetim değişikliğine hazırlanılmaktadır. Ziraat Bankası'nın başına, 12 Eylül öncesinde MHP yandaşı olduğu için **"sol"** gruplardan birinin militanları tarafından kurşunlanan ve ölümden dönen Şekerbank eski Genel Müdürü getirilecektir. Aynı biçimde Ege'de Tariş'in başına, Demirel'in koltuğunda palazlanan ama Tariş'in tüm olanaklarını **"Albayım"** dediği Türkeş'e ve partisine açan **"Komando Davut"** yeniden getirilece-

DEMOKRASI GÜÇLERI UYANIK
Bremen'de, aşırı sağcıların toplantısına olanak tanınmadı

BAŞKAN VE FEDAILERI
Türk Federasyonu Başkanı

5 ANAP milletvekili, Brüksel'de bedelin 7500 Mark olacağını söylediler

ANAP iktidarı bedel konusunda gençleri kandırma çabasında

- **Brüksel'deki NATO merkezini ziyaret eden Türkiye'den beş kişilik bir parlamento grubu, "bedel 7 bin 500 Marka indirilecek" derken Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, indirimin sadece ABD, Kanada ve Avustralya gibi "uzak" ülkelerden gelen gençler için düşünüldüğünü söyledi.**

Bedelli askerlik konusunda, bedelin indirilmesi için özellikle Federal Almanya'daki gençlerin eylemlerinin **"örgütlü"** bir düzeye sıçraması, Türkiye'de, Özal Hükümeti üstünde etkili oldu. Ancak yurtdışındaki binlerce gençten **"bedel"** dedikleri resmi soygunla milyarlarca Türk lirası değerinde döviz elde eden Hükümet bu altın yumurtlayan tavuktan yoksun kalmamak için işi oyalamaya ve laf ebeliğine döktü.

Nitekim geçtiğimiz günlerde ANAP'ın beş milletvekili Brüksel'e yaptıkları bir gezi sırasında bedelin 7.500 Marka indirileceğini söylüyor, oysa aynı günlerde Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk bedelin sadece ABD, Kanada ve Avustralya gibi **"uzak"** ülkelerde yaşayan Türkiyeli gençler için indirilmesinin düşünüldüğünü, Batı Avrupa ülkeleri gibi **"yakın"** ülkeler için bir indirim düşünülmediğini açıklıyordu.

Brüksel'deki NATO merkezinde, ABD Hükümeti'nin davetlisi olarak bir **"inceleme"** gezisi düzenleyen ANAP Elazığ milletvekili **Nevzat Yağcı**, Çankırı milletvekili **Ilker Tuncay**, Amasya milletvekili **Adnan Tutkun**, Manisa milletvekili **Timur Çınar** ve Istanbul milletvekili **Bülent Akarçalı**'dan oluşan 5 kişilik parlamento grubu, bu geziler sırasında Brüksel'de yurttaşlarımızla da bir sohbet toplantısı düzenlediler. Burada yurttaşlardan gelen isteklerin ağırlığının bedelli askerlik konusunda olduğunu gözleyen ANAP'lı milletvekilleri, Hürriyet gazetesinin 13 Nisan günlü Avrupa baskısında yeralan bir habere göre bedelin 7 bin 500 marka indirileceğini açıkladılar. Ancak toplantının genel havası, ANAP milletvekillerinin **"meydanı boş bulup bol keseden vaad savurdukları"** kanısını güçlendirdi. Ama gene de bu beş ANAP'lı milletvekilinin adları da bir yana not edildi.

Toplantıda hızını alamayan ANAP'lı milletvekillerinin sözcüsü durumundaki Bülent Akarçalı, bedelin indirilmesi ile yetinemeyeceklerini, ayrıca yurtdışında bir akrabasının yanında oturan öğrencilerin de bedelli askerlikten yararlanabileceklerini söyledi. Bu da not edildi.

Buna karşılık **Günaydın** gazetesine 9 Nisan günü bir açıklama yapan Milli Savunma Bakanı **Zeki Yavuztürk**, bedelin indirileceğine ilişkin söylentileri doğrulamadı ve hükümetin sadece Kanada, ABD ve Avustralya gibi **"uzak"** ülkelerdeki yurttaşların ödemesi gereken bedel miktarının indirilmesini düşündüğünü belirtti. Bakan Yavuztürk'ün bu açıklaması hem NATO merkezini ziyaret eden ANAP milletvekillerinin görüşleri ile çelişiyor, hem de bedelin indirileceğini haber vererek yurtdışındaki Türkiyeli gençleri kandırma çabası içinde olan Tercüman gazetesini yalanlıyor.

dığı **"dört eğilimden"** birinden, sivil faşist kadroları yöneten MHP'den gelen oyların bedeli olarak bu **"mevkilerde"** bulundukularını kendileri bile saklamamaktadırlar.

Ancak daha önemli ve tehlikeli olan, bu kadronun 25 Mart yerel seçimleri arifesinde başlattığı tırmanışta büyük başarı kazanmasıdır. 600 belediyede bir zamanlar **MHP disiplini içinde yer almış** ve şimdi bu disiplinin dışında olduklarına ilişkin hiçbir ipucu bulunmayan kişiler seçim kazanarak belediye başkanlığı koltuğuna oturmuşlardır. MHP'nin eskileri bu durumda **o kadar çok belediye başkanı bizim arkadaşlardan seçildi ki tebrik etmeye bile yetişemiyoruz"** demektedirler.

Bir örnek: Erzincan Belediye Başkanı **Adnan Ercanoğlu**, MHP'nin 1977 yerel seçimlerindeki belediye başkan adayıdır. Sakarya Belediye Başkanı **Erkan Etçioğlu**, 12 Eylül öncesinde MHP'nin en genç bölge sorumlularından biri olarak özellikle Akyazı yöresindeki Gürcü ve Pomak aileler arasından faşist cinayet çeteleri örgütleyişi ile ünlüdür. Uşak Belediye Başkanlığını alan **Şanal Öztop** için, Uşaklı devrimcilerin, demokratların 12 Eylül öncesinde pek ilginç anıları vardır. Nevşehir'de bir zamanlar Emniyet Müdürlüğü'ne te-

* * *

Biz rastgele örnekler seçtik. Bir tablo çizelim istedik. Üstelik sınırları belli bir köşeye sığmayacak kadar bol sayıdaki örneklerden seçmeler yapmak zorundaydık. Gene de uzadıkça uzadı. Oysa inanıyoruz ki Türkiye'de anti-faşist savaşı örgütlemekle yükümlü kadrolar açısından bu tablo önemlidir. Faşizmin sanıldığı, umulduğu gibi **"çözülme sürecine"** fillen girmediğinin, tersine **"sünger zoru"**ndan başka yöntemlere, dayanaklara yaslanarak **kurumlaşmayı, kalıcılaşmayı** denediğinin kanıtlarından biridir bunlar.

Gelecek sayılarda yeniden bu konuya dönmek koşuluyla yazıyı noktalarsak şunu söylemeliyiz:

Önümüzdeki dönemin savaşım perspektifleri (açınımları) daha da karmaşıktır şimdi. Bir yanda faşizmden yana olmayan, çıkarı şu yada bu oranda, şu yada bu biçimde faşizmle çelişen tüm güçlerin, birlikte savaşa sürülebilmesi gerekiyor. Bir yandan geniş kitleleri harekettendirebilecek kadroların pekiştirilmesi, eğitilmesi, savaş alanlarında etkinleştirilmesi gerekiyor.

– E, zaten bunlar hep gerekiyordu...diyenlere yanıt:

– Evet öyle. Ama şimdi daha çok gerekiyor...

Sınırdışı edilenler uçakta "normal" görünsün diye kendilerine zorla yüksek dozda uyuşturucu veriliyor

Polisin görevini Lufthansa mı üstleniyor?

Yeni Yabancılar Yasası ile yabancıların sınırdışı edilmeleri için karar yetkisi yargı oranının dışına, polise kaydırılırken, Alman gizli servisleri ile MIT ve Ankara-Istanbul siyasi şubeleri arasındaki bilgi alışverişi de güçlendiriliyor

Yeni yabancılar yasasında, Federal Almanya'da en az beş yıllık hapis cezası hükmü giyen veya **"aşırı"** sayılan örgütlerde faaliyet gösteren yabancıların derhal sınırdışı edileceklerine ilişkin bir maddenin yer alacağı kesinleşti. Geçtiğimiz hafta Hannover'de hukukçuların yaptığı bir toplantıya katılan Federal Içişleri Bakanlığı yetkililerinden Spranger, yeni yasa taslağının bu maddesinden sözederek, **"sınırdışı uygulamalarının entegrasyona büyük hizmeti olacağını"** söyledi.

Bu arada Federal Almanya havayolları Lufthansa yöneticilerinin de, kendilerini şimdiden yeni gerici yabancılar yasasının bu maddesine hazırladıkları bildiriliyor. Uçak personeline verilen bir genelgeyle, sınırdışı edilen kişileri **"kontrol"** görevi personele verildi. Polis örgütünde yapılacak personel kısıtlaması nedeniyle, sınırdışı edilecek yabancılar, bundan sonra havayolları görevlilerinin refakatinde uçağa bindirilecek ve uçağın içinde veya aktarmalarda yine personel tarafından göz hapsinde tutulacaklar. Bilindiği gibi şimdiye dek, sınırdışı edilenlerin yanında uçakta bir polis görevlisi bulunuyordu.

Polisin bir bölümü insanlık dışı **"görevi"** üstlenmeyi reddederlerken, pilotların da kendi istemleri dışında uçağa bindirilen **"yolcu**"ları kabul etmeme yetkileri olduğundan, sınırdışı edilen yabancıların **"sakin görünümlü, normal yolcular"** izlenimi uyandırmaları için kendilerine polis tarafından yüksek dozda uyuşturucu ilaç verildiği bildiriliyor.

Bu arada özellikle MIT ve Emniyet Müdürlüğü Siyasi bölümü ile işbirliği içinde olan Alman gizli servisleri, sınırdışı edilen Türkiyelinin gelişini önceden bildiriyorlar. Çoğu kez F.Almanya'dan sınırdışı edilenler Yeşilköy ya da Esenboğa'da Türk polisi tarafından **"teslim"** alınıyorlar ve ek bir sorgulamaya uğratılıyorlar. Siyasi olmayan nedenlerle sınırdışı edilenlerin bile bu özel **"sorgudan"** nasibini aldığı bildiriliyor.

Öte yandan yeni Yabancılar Yasası Tasarısı'nın parlamentodan geçmesi durumunda, Türkiye'nin henüz siyasal sığınma hakkı elde edememiş kimi siyasal sığınmacıların bu yolla sınırdışı edilerek kendisine teslim edilmesini isteyeceği bildiriliyor. Doğrulanamayan bir habere göre bu konuda Türkiye'nin Bonn Büyükelçiliği'nde, bazı başkonsolosların da katıldığı bir toplantı yapıldı ve şimdiden istihbarat çalışması yapılması kararlaştırıldı.

Hükümetin "kemer sıkma" politikasına karşı protesto eylemleri sürüyor

Belçika'daki genel grevler tüm yaşamı felce uğrattı

Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu (CSC) yönetiminin greve katılmama kararına rağmen sendikanın üyeleri özellikle Valon bölgesindeki genel greve aktif katıldılar

Belçika'daki gerici hükümetin kemerleri sıkma politikasına ve sosyal ödemelerde gittiği kısıtlamalara karşı emekçilerin geçtiğimiz ay başlattıkları protesto hareketleri sürüyor. 3 ve 10 Nisan günleri yapılan genel grevlerde günlük yaşam felce uğradı; demiryollarında ulaşım durdu, limanlar kapandı, başkent Brüksel'de tüm büyük mağazalar ve öğretmenlerin de greve katılmasıyla tüm okullar genel grev günleri kapalı kaldı. Genel grev öncesi ve sonrasında tüm ülkede çeşitli gösteri ve yürüyüşler yapıldı.

Hristiyan-Liberal karması gerici hükümetin getirdiği çocuk ve işsizlik paralarındaki kısıtlamalar yanında sürdürdüğü kemerleri sıkma politikasıyla da emekçilerin satın alma güçlerinin üç yılda yaklaşık yüzde 6 oranında azalacağı bildiriliyor. Ayrıca hükümet, Federal Almanya' da olduğu gibi Belçika'da da yabancı işçilere prim ödeyerek onları geri dönüşe zorlama konusunda yeni önlemler getireceğini açıkladı.

Belçika'daki yerli-yabancı tüm emekçiler yeni önlemleri tepkiyle karşıladılar. Hükümetin güttüğü sosyal gerileme politikasından özellikle zarar gören kesimlerde emekçilerde kendiliğinden protesto ve grev hareketleri başgösterince, 3 Nisan günlü genel greve çağrı yapan Genel-Iş Federasyonu (FGTB), Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu (CSC)'ye birlikte hareket etmek için görüşmeler yapmayı önerdi.

Alınacak tutum konusunda görüş birliği oluşturmakta zorluk çeken CSC içindeki bir grup, bazı ödünler karşılığında hükümetle uzlaşmayı savunurken, diğer bir grup da sosyalist eğilimli sendikalarla birlikte hükümetin önlemler paketine karşı protesto eylemlerini savunuyordu. Yapılan oylama sonucunda yönetim hükümetle uzlaşma kararına vardıysa da, üyelerin yarısının grev hareketinden yana olması üzerine esnek bir tavır almak zorunda kaldı. Hristiyan sendikalar greve katılmayacaklar, ama grev hareketine de kesin karşı çıkmayıp, önlemlerin bazılarında değişiklikler yapılması yönünde hükümetle görüşmelere başlayacaklardı. Bu tutum, sosyalist sendikalar tarafından **"3 Nisan genel grevinin sonucunu beklemek"** olarak değerlendirildi. FGTB'nin güçlü olduğu **Valon** bölgesinde tam bir başarıya ulaşan genel grevlere Hristiyan sendikaların üyeleri, hatta yer yer yöneticileri bile katıldılar. Hristiyan sendikaların güçlü olduğu Felemenkce konuşulan bölgelerde ise grev hareketi yaygın olmasına rağmen Valon bölgesindeki boyutlara erişemedi.

İki sendikal konfederasyon arasında ortak bir platform bulmak amacıyla görüşmelerin başlatılması ve tabanda pek çok işyerinde emekçilerin mücadele kararlılıklarını göstermiş olmaları, hükümetin henüz oyunu kazanamamış olduğunu gösteriyor.

Avusturya'da Türkiyeli göçmen işçilerin önemli bir kazanımı

Avusturya'da geçtiğimiz 7 ve 8 Nisan günlerinde işçi parlamentosu için seçimler yapıldı. **"Sol blok"**, seçimlerinden güçlenerek çıktı ve işçi parlamentosundaki sandalye sayısını 5'e çıkardı. Seçimlere yığınsal olarak katılan Türkiyeli işçilerin bu sonuçların elde edilmesinde çok önemli bir rol oynadıkları bildiriliyor. Seçimlerinde yabancılarında oy hakkına sahip olduğu Işçi Parlamentosu, ülkedeki kanunların çıkartılmasına katılan bir organdır.

Öte yandan, seçimler dolayısıyla **"Sol Blok"**un düzenlediği ve 13 takımın katıldığı futbol turnuvasına Türkiyelilerin kurdukları Avusturya Türkiye Dostları ve Ata Spor adlı klüpler de katıldılar. Ata Spor turnuvanın şampiyonu oldu.

Federal Almanya'da işsiz sayısı 2,39 milyon

Nürnberg'deki Federal Çalışma Dairesi'nin son yaptığı açıklamaya göre, Federal Almanya'da sadece Mart ayı içinde **251 bin 140 işçi işyerini kaybetti.**

Bu son açıklamaya göre, şu anda Federal Almanya'daki Resmi işsiz sayısı: **2 milyon 393 bin 251.** İşsizliğin tüm eyaletlere ortalaması: **yüzde 9,6, işsizlik oranının en yüksek olduğu eyalet ise Bremen.**

Bremen'de her 100 kişiden 14'ü işsiz. Bremen'i, yüzde 12,7'lik işsizlik oranıyla Saarland Eyaleti izliyor.

İşsizlerin yüzde 48'i erkek, 41, 2'si ise kadın. Memurların tüm işsizlere oranı da yüzde 30,9.

Federal Almanya'da "kısa çalışan" işçilerin sayısı ise **617 bin 647'yi** buldu.

Tüm işsizlere oranı yüzde 14,7 olan yabancı işsizlerin sayısı da 293 bin 168 oldu.

Federal Almanya'da, bir yıl veya daha uzun süre işsiz kalanların sayısı da sürekli artıyor. Bu işsizlerin sayısı 1981 yılında 203 bin 390'ken, 1983'de 608 bin 650'ye yükseldi. Bir yıl veya daha uzun süre iş bulamayanların bugün tüm işsizlere oranı, **yüzde 28,5.**

Federal Almanya'da, işsizlik sayısı arttıkça, işsizlik yardımı veya iş-

12 Mayıs Anneler Günü'nde kadınlar, Bonn'da yapacakları yürüyüşle Federal hükümeti protesto edecekler

Yalnız çiçek değil, hak da istiyoruz !

Anneler Günü olan 12 Mayıs günü Bonn'da **"Yalnız Çiçek Değil, Hak da İstiyoruz"** belgisi altında bir protesto günü düzenleniyor. Bonn hükümetinin ana ve kadın düşmanı uygulamalarının protesto edileceği gösteri, SPD'li, FDP'li, DKP'li, sendikacı, sanatçı, tüm Federal Almanya'dan çok çeşitli kadın ve kadın örgütlerinin ortaklaşa kurdukları **"Aktion-Muttertag"** girişiminin çağrısıyla yapılıyor. Çağrı, kamuoyunda etkinliği olan 213 kişi tarafından imzalandı. Kadınlar, bu

yor. Çağrı, kamuoyunda etkinliği olan 213 kişi tarafından imzalandı. Kadınlar, bu eylemleriyle, anneler gününün **"mağaza kasalarını doldurma"** amacıyla değil, gerçek bir kadınlar günü olarak kutlanabileceğini göstermek istiyorlar.

"Aktion-Muttertag"ın çağrısında, **"geri CDU/CSU-FDP bir yandan** 'kadının toplum içindeki konumunun iyileştirilmesinden' **sözederken diğer yandan da kadınlar arasında işsizliğin artmasına seyirci kalıyor, yeni işyerleri yaratacak olan 35 saat uygulamasına karşı çıkıyor"** deniyor. Çağrıda, Bonn hükümetinin, kadınları hiçbir iş ve sosyal güvencesi olmayan yarım günlük işlerde ve "kısmi çalışma"ya zorlaması, analık izni süresinin kısaltılması, çıraklık eğitimi için işyerlerinin sürekli azaltılması protesto ediliyor, silahlanma harcamalarının kısılarak sosyal ödeneklere ayrılması isteniyor. **"Aktion Muttertag"**ın istemleri arasında şunlar var: **"Yeni işyerlerinin yaratılması-üc-**

ret kaybı olmadan haftalık çalışma saatinin 35'e indirilmesi-sosyal güvence-yeni çocuk yuvalarının yapımı-kadınların askere alınmasına hayır-atom füzelerinin yerleştirilmesi durdurulsun-barış ve silahsızlanma..."

Yabancı kadın örgütlerinin de aktif olarak katılacakları 12 Mayıs protesto günü için, tencere kapaklarını birbirine vurmadan, sokak tiyatrosuna, açık hava konserlerinden, "ıslık" konserlerine, çok çeşitli gösteri biçimleri öngörülüyor. Şimdiden Federal Almanya'nın tüm bölgelerinde, mahallelerde, işyerlerinde, okullarda bildiri aksiyonuna başlanan gösteri hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler için başvuru adresi: Aktion Muttertag, Postfach 120 121, 5300 Bonn.

Federal Almanya'da, işsizlik sayısı arttıkça, işsizlik yardımı veya işsizlik parası alanların sayısı da sürekli düşüyor.

Bugün sayıları 2 milyon 393 bin 251 olan işsizlerin, sadece 1 milyon 685 bin 173'ü işsizlik parası veya işsizlik yardımı alabiliyor.

* *

İngiliz İşçi Partisi Türkiye'deki baskıları protesto etti

Geçtiğimiz günlerde **"Labor Weekly"** dergisinde yeralan bir habere göre İngiliz **İşçi Partisi'nin Uluslararası Komitesi** başkanlığında bir delagasyon Mart ayı sonunda Londra'da Türkiye büyükelçiliğini ziyaret ederek,Türkiye'de insan haklarının ayaklar altına alınmasını, politik tutuklulara yapılan baskıları kınadılar.Delegasyon, Türkiye'nin uluslararası kuruluşlarda tekrar yeralabilmesi için bu baskılara son verilmesinin ve sıkıyönetimin kalkması gerektiğini belirtti. Ayrıca, uluslararası heyetlerin Türkiye'yi ziyaretlerine ve hapishane koşullarını incelemelerine izin verilmesini istedi. Oldukça gergin bir hava içinde geçen ziyaretin ardından İşçi Partisi yönetimi, baskıları protesto ettiklerini bildiren ve bu yöndeki görüşlerini içeren yazılı bir mesajı da büyükelçiliğe gönderdi.

Uğur, sevgili kardeşim,

Yücel Feyzioğlu

Kara haber çabuk yayılır derler. Aynen öyle oldu...Demek sen o genç yaşında aramızdan ayrıldın? Demek gür sesinin yanında yüreğin zayıf kaldı? Şimdi ben nasıl gelirim Köln kentine? Nasıl derim "Haydi dalalım FORD'un içine! Bir daha ger kanatlarını üstüme!" *nasıl derim? Neden haber vermedin? Körolası o* "mendebur yüreğinin edeceği oyunu" *neden söylemedin?..*

Biliyor musun Uğur, o FORD'a dalışımızdan, gazetemize geniş geniş yazışımızdan sonra nasıl güzel haberler aldım. "Eline sağlık, eline sağlık. Işte böyle olmalı" *diyorlardı. Bir Ford işçisi:* "16 yıldır Ford'da çalışıyorum, Ford'u bu kadar ayrıntılı bilmiyordum" *diye telefon ediyordu. Aydınlar, işçiler, hepsi... Hele bir yer var ki, üstüne tıtrediğimiz, övüncümü duyduğumuz, yoluna baş koyduğumuz... Yüreğim, beynim, güvenim bir şölen yerine döndü Uğur, sana söyleyemedim. Kimseye de,* "Uğurlar olmadan ben neyim" *diyemedim. Fabrikaya öz başıma kaçak girdim dedim, yalan söyledim. Her güzel haber geldikçe ezildim. Gün olur, devran döner, bunu da açıklarız, dur hele dedim. Ama bu kadar hızlı açıklayacağımı hiç düşünmemiştim. Evet sevgili kardeşim, hiç aklımın ucundan bile geçmemişti. Bu oyunu bize nasıl ettin? Artık seni işten hiç atamazlar. Şimdi okuyucularımıza, Ford patronuna rahat rahat söyleyebilirim. Ben FORD röportajını seninle birlikte kotarıp yazıya geçtim. Başına birşey gelmesin diye dal verdin, dayanak verdin. Bir grup Ford işçisi arkadaşımızı bu işle görevlendirdin. Sen hiç işçilerin güvencesi altında olmanın rahatlığını bilir misin Uğur?.. Benim kadar bunun tadına vardın mı hiç?.. Sanmıyorum Uğur, sanmıyorum.*

Yalnızca bunlar değil ki sevgili kardeşim. O bunalımlı günlerde, o ihanetin kol gezdiği yerde gözgöze gelmiştik anımsıyor musun? Elele vermiştik. Nasıl dayanmış, nasıl erkekçe direnmiştin. Yüreğim kaynayıp oynayan bir yanardağ, dilim lâl Uğur, söyleyemem. Susar, içten içten yanarım...

Ama bak senin için dostların, yol arkadaşların neler neler söylediler, şimdilik onları aktarmakla yetineceğim. Her telefon edişinde, her biraraya gelişinizde önce sağlık durumlarını, eş ve çocuklarını sorarmışsın arkadaşlarının. Böyle söyledi FIDEF başkanı Hasan. Sıcak sevgi ve selamlarını iletmeği unutmazmışsın. Sen yalnızca bir sınıf savaşçısı olarak değil, insancıl ilişkilerinde de kendine unutulmaz bir yer etmişsin...

Ford'dan işçi arkadaşın Vahap, gözyaşlarını dökerek: "Böyle bir insan nasıl gider, söyleyecek söz bulamıyorum..." *diyordu Uğur. Sendikacı arkadaşın Emre'nin sesi titriyor:* "Sonuna dek sırtsırta verdiğimiz bir arkadaşımız nasıl yok olur" *diye gözyaşlarını tutamıyordu.* "Sendika seçimlerinin sonuçlarını alamadan, 35 saat için verdiği savaşın sonucunu göremeden gitti..."

"Arkadaş Dergisi" *sorumlularından Necati Şahin:* "Uğur ağabey herşeye iyimserlikle bakan güvenilir bir insandı. Veliler komitesini birlikte örgütlemiştik. Çocukların düzgün eğitim görmesi için çırpınırdı. En darda olduğumuz zaman onu çağırırdık. Elinde yağı taşsa, bırakıp gelirdi" *diyordu...*

Savaşımızın sanatsız, kültürsüz yürüyemeyeceğini biliyordun Uğur. Bak ressam arkadaşın Sebahattin Şen: "Randevumuz vardı, çocuklarını, Nisa'yı alıp bize gelecekti, buluşamadık. Ama gelecektir mutlaka. Olmaz, olamaz böyle şey" *diye yanıp tutuşuyordu...*

Büyük emek verdiğin, bir hafta önce başkanlığına yeniden seçildiğin o yerde, bir çok insana, fısıldaşanlara kulak veriyorum Uğur, olumsuz bir söz söyleyen yok. Dindar arkadaşların da gelmiş biliyor musun? "Neden böyle bir insan için fatiha okunmuyor burada?.." *diyorlardı. Okunsa ne olur sanki diye düşündüm Uğur. Onların gönlü böyle istiyordu. Neden olmasındı?..*

Ve yıllardır dernek yönetiminde beraber olduğumuz Kamber, 38 yıllık kısa yaşamını anlatıyor, "...dostuna dost, düşmanına yamandı..." *diyor, seninle övünüyordu... Sonunda bir başka arkadaşın söz alıyor, gür sesle:* "...O, Mustafa Suphi, Hayrullahoğlu, Talip Öztürk, Celalettin Kesim'lerin savaş yolundan yürüdü. O ölmedi, ağlamayın, karaları bağlamayın. O roketlere karşı verilen savaşın içinde olacaktır..." *diye haykırıyordu...*

Ben ne diyeyim Uğur? Benim sözüm daha saklıdır, kollarından bağlıdır. Ben sözümü sonra söyleyeceğim. "...Nehirler gibi uzun, nehirler gibi kollu, nehirler gibi durdurak bilmeyen" *sözler söyleyeceğim sana ve kavgamıza Uğur...*

IG Metall ile işverenler arasındaki son görüşmede de anlaşma yok

35 saatlık hafta kilidini grev anahtarı açabilecek mi?

35 saatlik çalışma haftası temel istemi çerçevesinde süren toplu sözleşme görüşmeleri çıkmaza girdi. Metal işkolunda milyonlarca emekçinin gözlerinin dikildiği **IG Metall Sendikası** ile Metal İşverenleri Genel Birliği **(Gesamtmetall)** arasındaki 17 Nisan günü yapılan en üst düzeyindeki görüşme de anlaşmazlıkla sonuçlandı. Bu durumda IG Metall Sendikası yönetimi grev oylaması için resmen başvurma kararı aldı. Gazetemiz yayına hazırlandığı sırada grev oylaması ile ilgili yasal işlemler sürmekteydi. Ancak daha uyarı grevleri sırasında metal emekçilerinin yığınsal ve yaratıcı katılımları, grev oylamasının sonucunu da şimdiden belli ediyor.

Bu arada DGB de, kendi işkolunda toplu sözleşmesini bağıtlamış olsun olmasın tüm sendikalarının, 35 saatlik hafta savaşımında grev ve benzeri eylemlere başvuran DGB sendikaları ile dayanışma içinde olmaya çağırdı.

Gazetemiz yayına hazırlandığı sıradaki gelişmelere göre 35 saatlik hafta temel istemi çerçevesinde süren sendikal savaşım esas olarak metal, basın, yayın, kağıt ve basım emekçileri arasında yürümekte. Nitekim geçtiğimiz haftalarda metal işkolunda tüm Federal Almanya düzeyinde uyarı grevlerine gidildi. Özellikle Hannover-Bremen yöresindeki eylemler son derece etkili oldu. Ayrıca otomobil üreten tekellere ait irili ufaklı işletmelerden uyarı grevlerine katılımın yüksekliği de, kaçınılmaz görünen savaşımın başarıya ulaşmasında önemli bir etken olarak önem taşımakta.

IG Druck und Papier (Basım ve Kağıt İşçileri) Sendikası saflarında örgütlü gazete emekçilerinin 35 saatlik hafta ana belgisi altında uyguladıkları uyarı grevleri ise Nisan ayının ilk haftasının en ilginç ve etkili eylemleri oldu. Federal Almanya çapında pek çok gazete, uyarı grevlerinin yapıldığı günler yayınlanmadı. Özellikle 35 saatlik haftaya karşı yayın yapan kimi tutucu gazetelerin yayınlanmaması tekellere karşı işçilerin **anlamlı bir yanıtı** olarak değerlendirildi.

Bu arada IG Metall Yönetim Kurulu da 17 Nisan'da Düsseldorf'ta yapılacak olan son görüşmeyi, toplu sözleşme anlaşmazlığının masa başında çözümü yönünde **"son şans"** olarak değerlendirdi. IG Metall bunu bir bildiri ile kamuoyuna da açıkladı. Ancak kısa adı Gesamtmetal olan Metal İşverenleri Genel Birliği Yönetimi de, 35 saatlık çalışma haftasına **"evet"** dememeye kararlı olduklarını aynı günlerde açıkladılar. Bu bakımdan 17 Nisan'daki son görüşmeden taraflar zaten pek bir sonuç beklemiyorlardı.

Türkiye Postası gelecek sayısında -son anda önemli bir tutum değişikliği ya da gelişme olmadığı takdirde- kaçınılmaz hale geldiği gözlenen grev eylemiyle ve sendikal savaşımla ilgili ayrıntılı haber sunacaktır.

Fisch-Union işçileri işyerleri için yürüdü

Cuxhaven kentinde, **"iflas"** gerekçesiyle kapatılan balık konservesi işletmesi **Fisch-Union**'un işyerini kaybeden 500 işçisi 31 Mart günü bir protesto yürüyüşü yaptı. NGG Sendikası'nın çağrısı ile yapılan yürüyüş, CDU Eyalet Kongresi'nin yapıldığı binanın önündeki bir gösteriyle son buldu. Işyerlerinin kurtarılmasını isteyen işçiler dağılmamakta direnince, Aşağı Saksonya Eyaleti'nin CDU'lu Başbakanı **Albrecht,** 500'ün üzerindeki işyerinin kurtarılması için **"elinden geleni yapacağını"** söylemek zorunda kaldı.

Gazetemizin 25. sayısında da duyurduğumuz gibi Fisch-Union firması yöneticileri, fabrikayı "iflas" nedeniyle 31 Mart günü kapatacaklarını bildirmişler, firmanın 500 işçisi işsizlik tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı. İşçiler, daha dünkadar milyonluk modern makineler satın alan, yapılan konservelerin tamamı satıldığı için fazla mesai uygulayan, hatta kendi işçileri yetmediği için çevre kentlerden kiralık işçi getirtip çalıştıran Fisch-Union patronlarının "iflas" yalanına inanmadıklarını, aynı kişilere ait, aynı adlı firmanın Bremerhaven kentinde normal çalışmasını sürdürdüğünü bildiriyorlar. Cuxhaven'deki firmanın ise daha az işçi ile daha fazla kâr hedefiyle otomasyona gideceğini söyleyen işçiler, firmanın o nedenle yüz kadar işçiyi bir-iki aylık sözleşmelerle hala çalıştırdığını bildiriyorlar.

İşsizlik oranının yüzde 14'ü bulduğu Cuxhaven kentinde iş bulabilmeleri tamamen olanaksız olan Fisch-Union işçilerinin 70 kadarı geri dönüş priminden yararlanarak Türkiye'ye dönmeyi düşünüyor. Konuyla ilgili bir bildiri yayınlayan FIDEF'e bağlı **Bremerhaven ve Çevresi Türkiyeli İşçiler Dayanışma Derneği,** geri dönecek olanları Türkiye'deki durum ve primli dönüş konusunda aydınlattı, işyerlerinin korunması için Fisch-Union işçileriyle dayanışmasını sürdüreceğini açıkladı.

40 saatlik haftanın cenaze töreni yapıldı. Ancak henüz 35 saatlik hafta bebeği de doğmadı

Robotlar geliyor ama...

Federal Almanya'daki işyerlerine 1983 yılında 1300 robot yerleştirildi. Böylece tüm işyerlerindeki robot sayısı toplam 4800'ü buldu. Bu sayı, 1978'dekinin 8 katı daha fazla. İşçileri tehlikeli ve tekdüze işlerden kurtaran robotlar, işsiz kalmaktan kurtaramıyor. Otomasyonun işyerlerini yokedici etkisine karşı bugün için tek çözüm yolu, 1,5 milyon yeni işyeri yaratacak olan 35 saatlik çalışma haftası için savaşmak...

Kalle'de işçiler paralı çıkışa zorlanıyor

Wiesbaden kentindeki **Kalle** işletmesinin 90 işçinin çalıştığı **"Nalo"** adlı bölümünde de paralı çıkış uygulamasının başlayacağı bildiriliyor.

Hoechst tekeline bağlı olan ve çok sayıda yabancı işçinin çalıştığı işletmede, dört yıl önce de selafon bölümünde üretim durdurulmuş ve 500 işçi işletmenin başka bölümlerine dağıtılmış, 6 milyon Mark harcanarak makineler yenilenmiş, işçilerin büyük bir kesimi Nalo bölümüne aktarılmıştı. Patronlar, **"selafondan gelen işçiler Nalo'yu kötü duruma soktular"** yalanıyla, bölümde kısa çalışma uygulanacağını açıklamışlardı.

İşletme yönetimi tüm bu uygulamaya gerekçe olarak hammadde ve enerji fiyatlarının, ücretlerin artmasını gösteriyor. Ancak Hoechst tekelinin kendisinin çıkardığı 1 Mayıs 1983 tarihli bir basın bildirisinde ise şöyle deniyor: **"1982 yılının son üç ayında 170 milyon Mark, 1983'ün ilk üç ayında ise 190 milyon Mark kâr yapan Hoechst, önceki üç aya göre kârını 20 milyon Mark, yani yüzde 15,3 oranında arttırmıştır."**

Kalle fabrikası işçileri, bugün Nalo bölümünde uygulananların yarın başka bölümlerde de uygulanabileceğini, işçilerin o bölümden o bölüme aktarılmaya zorlanmasının işçileri paralı çıkışa zorlama olduğunu belirtiyorlar.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Ümit KÖSEOĞLU

Geri dönüşe teşvik yasası

Federal hükümetin 1 Aralık 1983'de yürürlüğe soktuğu **"yabancı işçileri geri dönüşe özendirme yasasının"** hedef aldığı yabancılar kesimi üzerindeki bugüne dek etkileri nedir? Yasadan bugüne kadar kaç kişi yararlanmıştır? Hedef olarak konulan sayıya erişilmiş midir? Yasanın uygulanmasından bu yana yeteri kadar bilinmeyen gelişmeler sanki Federal Almanya'dan büyük bir işçi göçü varmış kanısını uyandırmakta, kamuoyunda ve hatta yabancı işçilerin kendi aralarında bile telaşa yol açmaktadır.

Bu nedenlerle, yasanın içeriği konusunda detaya inmeden, konu üzerinde daha önce yaptığımız eleştirilerin bir özetini, yeni gelişmeleri de alarak bir kez daha tekrarlamayı yararlı bulduk.

Daha önceki yazılarımızda, tasarının bu şekliyle yasalaşmasının Kohl hükümetinin 6 Mart 1983 parlamento seçimlerinden sonra kamuoyuna açıkladığı, yabancılar politikasının yeniden düzenlenmesi konusunda dayandığı üç halkadan birinin gerçekleşmesi demek olduğunu belirtmiş, bunların,

1. Federal Almanya'daki yabancılar sayısının sadece sınırlanmakla kalmayıp, aynı zamanda giderek azaltılması,
2. Sözümona, "gönüllü" geri dönüşe teşvik,
3. Geri kalan yabancılardan Federal Almanya toplumuyla kaynaşmaya hazır olanlarını entegre etmek olduğunu söylemiş, yazmıştık.

Entegre, toplumla kaynaşma, topluma uyum sözcüğünün Federal hükümetçe bir daha geri gelmemek üzere rafa kaldırılmasından sonra, bugün öne çıkarılan sözümona geri dönüşü teşvik yoluyla yabancılar sayısının sınırlanması, giderek azaltılması artık hükümetin resmi politikası haline geldi.

Şu kadarını hemen söyleyelim ki, yasanın ebesi olan Çalışma Bakanı umduğunu bulamamanın, istediği sayıya ulaşamamanın hüsranı içindedir. Çünkü, bakanlığın yasadan yararlanarak geri dönecek diye hedeflediği 20 bin yabancı sayısına bugüne dek ulaşılamamıştır ve ulaşılamayacaktır da...

Federal Çalışma Bakanlığı ve Nürnberg'deki Federal Çalışma Dairesi'nin en son açıklamalarına göre 10 bin 500 yüz Marklık yardımdan yararlananların bugüne dek sayıları sadece 4 bin 600 kişidir. Ve bu sayının hepsi, geri döndürme için hedef alınan Türkiyeliler değildir. Nisan ayı sonlarına yaklaştığımızı ve yasadan yararlanmak için önce istenilen ön koşulların yerine getirilmesinden sonra (işyerinin tamamen veya kısmen kapanması, 6 ay kısa devre çalışma gibi vb.), en son başvuru tarihinin 30 Haziran 1984 olduğunu düşünecek olursak, yabancıları ekonomik krizin ve işsizliğin suçlusu olarak damgalamak isteyenlerin, dolayısıyla bu sorunların çözümünü yabancıların ülkelerine dönmesinde görenlerin rüyaları boşa çıkmışa benzer.

Dikkatlerinizi bir noktaya daha çekmek isterim: Çalışma Bakanlığı'nın hedef koyduğu 20 bin sayısı, **"tüm aile fertlerinin sayısal toplamı değil"**, dönüş yardımı başvurusu yapacak tek tek yabancı işçilerin sayılarının toplamıdır ki, buna da ulaşılamamıştır. Dönüş yasasından yararlanan 4600 kişinin, her birinin aile fertleri sayısının 4 kişi olduğunu kabul etsek, tüm dönenlerin toplam sayısının 20 bini geçmediğini kolayca buluruz. Çalışma Bakanı'nın hesapları ise, geri döneceklerin toplam sayısının yine yukarıdaki ölçü ile, 100 binin üzerinde olacağı şeklindeydi. Böylece **"evdeki hesap çarşıya uymadı ve dağ doğura doğura fare doğuruverdi"**...

Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra kamuoyuna ve yabancılara örnek olarak gösterilmeye çalışılan, radyo ve televizyonları günlerce meşgul eden bir de Duisburg-Mannesmann işyerinden bir batımda geri dönen 400 kişilik Türkiyeliler olayı var. Geri dönen bu kitlenin dönüşünün gerçek nedeni hakikaten bu 10 bin 500 Marklık dönüş yardım yasası mıdır? Bana sorarsanız hayır!

Bir kere Mannesmann firması yasa çıkarılmamış olsaydı da, demir-çelik işkolundaki kriz nedeniyle toplu işçi çıkarımına gidecekti, şu anda gidiyordu da... Dolayısıyla yasa Mannesmann'ın işini kolaylaştırmış, işine yaramıştır. İkincisi, Mannesmann çıkaracağı Türkiyelilere geri dönüşleri daha cazip gösterebilmek için, işçilerin sosyal sigortalara ödediği emeklilik primlerinin, işçinin kendi ödediği kısmının toplam miktarını yerinde hesaplattırarak bunu 10 bin 500 Markın üzerine eklemiştir. Üçüncüsü, Mannesmann çıkaracağı işçilere, işyeri içi emeklilik kasası **(Betriebliche Altersversorgung)** ödenekerini vermeyi kabullenmiştir. Dördüncüsü ve en önemlisi ise, yukarıda üç kanaldan toplanarak hesaplanan paralara ilave olarak Mannesmann çıkaracağı Türkiyelilere tazminatlı (paralı) çıkış fonundan para ödemiştir. Mannesmann'ın ödediği tazminat miktarı, diğer üç kanaldan toplanan para miktarından hiç de az değildir. Şimdi sormak gerek: Acaba Mannesmann ek tazminat ödemeseydi, dönenlerin sayısı bu denli yüksek olur muydu? Bizce hayır.

Yasadan yararlanmak için başvuru tarihinin sonlarına yaklaştığımız şu sıralarda üzerinde tartışılan bir konu da, başvuru süresinin 30 Haziran'dan sonra da uzatılıp uzatılmayacağı ve en önemlisi de 10 bin 500 Marklık miktarın hükümet tarafından arttırılıp arttırılmayacağıdır.

Bu iki soruya şimdiden kesin yanıt vermek olanaksız olmasına rağmen, şu kadarını belirtelim: Federal Alman hükümeti başarıya ulaşmayan geri dönüş yasası deneyiminden sonra da soruna çözümmüş gibi göstereceği yeni yeni denemelere başvuracaktır. Buraası kesindir. Yeni denemelerin ne olabileceğini saptamak için fazla kafa yormaya hiç gerek yoktur. Bunun için sadece İçişleri Bakanı Zimmermann'ın her ne pahasına olursa olsun parlamentodan geçirmeye uğraştığı **"yeni yabancılar yasasına"** bir gözatmak yeterlidir.

Halen geçerli olan geri dönüşe teşvik yasası veya benzeri yasalar tek cümle ile, IG-Metall Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve yabancı işçiler sorumlusu **Ferdinand Koob**'un da belirttiği gibi, **"Federal hükümetin yabancıları kovma politikasının bir devamıdır."** Koob, sözlerine devamla, **"Bu binlerce yabancıyı bilinçli olarak kandırmaktır"** demektedir.

Benim bu sözlere ekleyecek fazla bir şeyim yok...

Türkiye'de sanata ve sanatçıya yapılan baskılar protesto edildi

Kültür Haftası'nı 6 bin 647 biletli Hollandalı ve Türkiyeli ilgiyle izledi

"Sanat Baskıya Karşı" belgisiyle düzenlenen kültür haftasında, Hollanda'nın Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen kentlerinde edebiyat, müzik, sinema ve tiyatro dallarında çok sayıda etkinlikler yapıldı

●

Hollanda Türkiye Insan Hakları ve Demokrasiyi Koruma Komitesi'nin Hollandalı kültür ve sanat kurumları ile Türkiye'de sanata, kültüre ve onların yaratıcılarına yönelik baskı ve zorbalıkları protesto etmek, gerek ülkede ve gerekse yurt dışında bulunan Türkiyeli kültür adamlarıyla dayanışmayı yükseltmek amacıyla **"Sanat Baskıya Karşı"** belgisiyle düzenledikleri **"Kültür Haftası,"** 8-15 Nisan tarihleri arasında Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen kentlerinde yapıldı.

Satılan bilet sayısına göre, yapılan etkinlikleri Amsterdam'da 2 bin 451, Rotterdam'da 539, Den Haag'da 2 bin 900, Utrecht'te 650 ve Nijmegen'de 107 kişi izledi.

Binlerce Türkiyeli göçmen işçi ve Hollandalının ilgiyle izlediği ve edebiyat, müzik, kültür ve sanat adamı **"Kültür Haftası"** belediyeleri, Hollanda Ressamlar Sendikası, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Hollanda Sanatçılar Birliği, Uluslararası Af Örgütü ve Hollanda Pen Kulüp'ün de (Hollanda Yazarlar Örgütü) bulunduğu çok sayıda Hollandalı kültür ve sanat kurumu, kültür ve sanat adamı **"Kültür Haftası"**nın sonunda, Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar, kültür ve sanat kurumları temsilcileri biraraya gelerek ortak bir **"Dayanışma Sempozyumu"** oluşturdular. **"Dayanışma Sempozyumu"** ortak bir açıklama yaparak, Holda tutuldukları bir yerde demokrasi olamaz" dedi. **"Kültür Haftası"**nın sonunda, Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar, kültür ve sanat kurumları temsilcileri biraraya gelerek ortak bir **"Dayanışma Sempozyumu"** oluşturdular. **"Dayanışma Sempozyumu"** ortak bir açıklama yaparak, Hollanda'nın dört büyük kentinde gerçekleştirilen müzik gösterilerinin ardından, 15 Nisan tarihinde Den Haag kentinde bütün müzisyen ve müzik gruplarının katılımıyla **"Kırmızı Karanfil Müzik Festivali"** adı altında büyük bir konser verildi.

Türkiyeli ve Hollandalı yazarlar okurlarla söyleşide

Baydar, Fakir Baykurt, Nedim Gürsel, Feyyaz Kayacan, Özdemir Başargan, Vasıf Öngören, Aysel Ozakın, Özlem Özgür, Demir Özlü, Ömer Polat ve Gülten Dayıoğlu'nun yanısıra, Hollandalı yazarlar Hans Croiset, Artrid Roemer, Rein Bloem ve Ad Zuiderent katıldılar. Hollanda'nın en büyük kentleri Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen'de yapılan edebiyat toplantılarında Türkiyeli ve Hollandalı yazarlar yapıtlarından okumalar yaparak dinleyicilerin sorularını cevaplandırdılar ve Türkiye'de sanata ve sanatçıya yapılan baskılar hakkında bilgi verdiler.

MÜZIK

Kültür haftasına müzik alanında Türkiyeli müzisyen ve müzik gruplarından Melike Demirağ, Tülay German, Cem Karaca, Şanar Yurdatapan, Heval, Tahsin Incirci ve Enstrümantal Grubu, Şivan, Sümeyra, Turkuaz, Dostlar ve Leylim'in yanısıra, Hollandalı müzisyen ve müzik grupları katıldı. Hafta boyunca Hollanda'nın dört büyük kentinde gerçekleştirilen müzik gösterilerinin ardından, 15 Nisan tarihinde Den Haag kentinde bütün müzisyen ve müzik gruplarının katılımıyla **"Kırmızı Karanfil Müzik Festivali"** adı altında büyük bir konser verildi.

SİNEMA

Kültür haftası boyunca gerçekleştirilen etkinliklerden birisi de sinema alanında oldu. Kültür haftasında Yol, Düşman, Maden, Demiryolu, Adak, Fırat'ın Cinleri, Vrouwen in Türkje, Gelin, Hazal, Gebroken Tijd, Şirin'in Düğünü, Gölge, Hakkari'de bir mevsim ve At filmlerinin yanısıra dökümanter filmler gösterildi. Ayrıca, düzenlenen çeşitli oturumlarda Türkiyeli ve Hollandalı sanatçılar, Türkiye'deki

BİR KİTAP

Kim demiş, İlhan öldü diye...

Yüzün nerde baba nerde
Bana tatlı tatlı gülen
Sesin nerde baba nerde
Bana tatlı kızım diyen

Hani İlhan var ya anne
Hani babam var ya anne
Şimdi nerde uzakta mı
Uzak nerde söyle anne

Ben burda yalnızım baba
Olsun ama yalnızım ya
Hadi gel öğleden sonra
Bu sene gel hadi baba

Babacığı için işte böyle söylüyor henüz dört yaşındaki Türküler. O ufacık yüreğinde koca bir soru işareti, dinmeyen bir umutla, çıksın gelsin istiyor İlhan, iş dönüşü yorgun argın, koltuğunun altında kitaplar dergiler, ceplerinde kimbilir, bir kaç nane şekeri, bir çikolata, o herkesten büyük, herkesi yenen

Binlerce Türkiyeli göçmen işçi ve Hollandalının ilgiyle izlediği ve edebiyat, müzik, sinema ve resim dallarında etkinliklerin gösterildiği **"Kültür Haftası"**na, çok sayıda Türkiyeli ve Hollandalı önde gelen yazar, müzisyen, sinemacı, tiyatrocu ve kültür adamı yapıtlarıyla veya sundukları tebliğlerle katıldılar. Ayrıca, aralarında haftanın düzenlendiği Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen çok sayıda Hollandalı kültür ve sanat kurumu, kültür ve sanat adamı **"Kültür Haftası"**na katıldı ve destek verdi.

Komite Başkanı Metin Denizmen'in açış konuşmasıyla başlayan **"Kültür Haftası"**nda, Denizmen'in ardından birer konuşma yapan Amsterdam Belediye Başkan Yardımcısı Walter Etty, Türkiye'de sanatın ve sanatçıların baskı altında olduğunu belirterek, **"Sanatçıların baskı altın-**

mu" oluşturdular. **"Dayanışma Sempozyumu"** ortak bir açıklama yaparak, Hollanda'daki demokratik kişi ve kuruluşlardan, sanat ve kültür örgütlerinden, Türkiye'de sanata ve sanatçıya karşı sürdürülen baskılara karşı dayanışmalarını yükseltmeleri istendi.

EDEBİYAT

Kültür haftasına edebiyat alanında Türkiyeli yazarlardan Dursun Akçam, Oya

ca, düzenlenen çeşitli oturumlarda Türkiyeli ve Hollandalı sanatçılar, Türkiye'deki sansür ve baskıları dile getirdiler.

TİYATRO

Kültür haftasında, **El Kapısı** adlı işçi tiyatrosu, Brecht'in **"Kural ve Kural Dışı"** adlı yapıtıyla Vasıf Öngören'in **"Zengin Mutfağı"** adlı yapıtını oynadı. Ayrıca, Meral Taygun ve Hollandalı profesyonel sanatçılar Nazım Hikmet'ten şiirler okudu.

Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar dayanışma sempozyumu oluşturdular

Hollanda'da 8-15 Nisan tarihleri arasında düzenlenen **"Kültür Haftası"nda, Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar, kültür ve sanat kurumları temsilcileri biraraya gelerek bir "Dayanışma Sempozyumu"** oluşturdular ve konuyla ilgili olarak bir yazılı açıklama yaptılar. Türkiye'de sanata, sanatçıya yönelen baskı ve zorbalıkların nefretle kınandığı ortak açıklamada, Hollandalı sanatçılar ve örgütleri, Türkiyeli meslekdaşlarıyla daha somut ve sonuç alıcı biçimlerde dayanışmaya çağrıldı.

Hollandalı ve Türkiyeli sanatçıların yaptıkları ortak açıklamada, **"Kültür haftası dolayısıyla iki ülkenin sanatçıları olarak birbirimizi ve yapıtlarımızı tanıdık, görüş ve deney alışverişinde bulunduk. Sanatın ve böylesi kültürel etkinliklerin halklar arasında dostluk ve anlayışı ve her iki ülkenin sanat ve kültürünü geliştirmede vazgeçilmez yerini bir kez daha saptadık"** denildi ve konuyla ilgili olarak özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye'de sanata, kültüre ve onların yaratıcılarına yönelik bu ağır baskı ve zorbalık yalnız bu ülkede sanatın, kültürün gelişmesini, sanatçı, bilim ve kültür adamlarının yazgısını tehdit etmiyor. Halklar arasında sanat ve kültür yoluyla karşılıklı dostluk ve anlayışın gelişmesine, dünyada barışı, evrensel insan haklarını korumak, Avrupa'da boy veren faşist-ırkçı tehlikeyi püskürtmek için verilen çabalara da darbe vuruyor. Yüzbinlerce Türkiyeli ekonomik göçmeni barındıran ve güçlü barışsever ve anti-faşist gelenekleri olan Hollanda sanatçıları için Türkiyeli meslekdaşlarıyla dayanışmanın özel bir anlamı vardır."

Hollandalı ve Türkiyeli sanatçıların yaptığı ortak açıklamada, Türkiye'de sanatın, sanatçının, düşünce, söz ve yaratma özgürlüğünün zincire vurulduğu belirtildikten sonra, **"varoluş nedeni ve temel görevi barışı, insan haklarını ve insanı savunmak olan sanatçıların bile işkence gördüğü bir ülkede, insan haklarının ve demokrasinin varlığından söz edilemez"** denildi. Açıklamada, daha sonra Türkiye'de sanata ve sanatçıya karşı yapılan baskılar karşısında Hollanda ve Avrupa kitle iletişim araçlarının yeterince duyarlı olmadıkları belirtilerek, Hollandalı sanatçılar ve örgütleri, Türkiyeli meslekdaşlarıyla dayanışmaya çağrıldı ve şöyle denildi:

- Hollandalı sanat ve kültür kurumları, yurt içindeki ve yurt dışındaki Türkiyeli meslekdaşlarıyla ilişki ve dayanışmayı daha sürekli, daha ardıcıl ve etkin yürütmek için Türkiye çalışma grupları oluşturabilirler.
- Türkiye ve Hollanda hükümetleri, Avrupa Konseyi ve Parlamentosu düzeyinde somut girişimlerde bulunabilirler.
- Özellikle önümüzdeki aylarda Hollandalı sanatçılardan oluşan bir heyetin Türkiye'ye giderek zindandaki, koğuşturma altındaki meslekdaşları ve aileleriyle görüşmeleri, duruşmaları izlemeleri çok etkili olacaktır.
- Önümüzdeki aylarda telgraf, imza ve mektup kampanyaları ile baskı ve zorbalığa uğrayan meslekdaşlarımızla dayanışmamızı Türkiye Hükümeti'ne duyurmamız önemlidir.
- Baskı ve zorbalığa uğrayan Türkiyeli meslekdaşlarımız ve aileleriyle maddi dayanışmayı yükseltmek, zor durumdaki tek tek sanatçıların maddi ve manevi korunma altına alınması yararlı olacaktır.

Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar Türkiye'de sanata ve sanatçıya yapılan baskılar konulu sempozyumda

Batı Berlin'de bir Türk Kitap Haftası düzenlendi

23 Nisan-27 Nisan günleri arasında Batı Berlin'de bir Türk Kitap Haftası düzenlendi. **Yeni Edebiyat Topluluğu** (Neue Gesellschaft für Literatur e.V.) ve Alman Basım ve Kağıt İşçileri Sendikası'na bağlı **Alman Yazarlar Birliği** ortaklaşa düzenliyorlar ve 180 bin Mark dolayında bir harcama ile gerçekleştirileceği öğrenilen bu kültürel etkinliği Batı Berlin Senatosu ile **Alman Kitapçılık Derneği** ve **Alman Kütüphanecilik Enstitüsü** parasal bakımdan destekliyorlar.

Hafta boyunca Türk edebiyatının önde gelen adlarından **Çetin Altan, Demirtaş Ceyhun, Füruzan, Vedat Günyol, Aziz Nesin, Ahmet Telli, Oktay Akbal, Orhan Duru, Ferit Edgü, Tezer Kıral, Haldun Taner, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Gülten Akın, Refik Durbaş, Hilmi Yavuz** ürünlerinden örnekler okuyacaklar.

Bu arada Batı Berlin'de **Gisela Kraft, Mehmet Aksoy, Semiramis Aydınlık, Niyazi Turgay, Azade Köker** ve **Dr. Ekrem Göktürk** imzası ile yapılan bir açıklamada düzenlenen haftanın her yönüyle pahalı, kentteki Türkiyelilere ulaşmayı amaçlamayan ve keza kentteki Türkiyeli sanatçılarla en küçük bir danışma gereği duymaksızın düzenlenmiş olması kınandı.

bir kaç nane şekeri, bir çikolata, o herkesten büyük, herkesi yenen İlhan babası **"bil bakalım"** desin **"hangi cebimde?"...** Alaz iki yaşında, **"babam neden burda yatıyor anne"** diye soruyor, Ankara'nın Karşıyaka gömütlüğünde mezartaşını çiçeklendirirken. Çocukları biliyor mu yayıncı İlhan Erdost'u faşist ellerin 7 Kasım 1980 günü yaşamdan ayırdığını? Babalarının katili assubay Şükrü Bağ'ı Askeri Yargıtay'ın serbest bıraktını biliyorlar mı? Zamanı gelir soru sorarlar adama.

Bugün Türkiye'de ilerici kamuoyunun, yayın organlarının ilgiyle, üzerine eğildikleri bir kitap donatıyor kitapçı vitrinlerini: **"İlhan İlhan"**. Muzaffer İlhan Erdost'un yayına hazırladığı kitabın ilk baskısı Aralık 1983'te çıktı. İlhan'ın ölümünden sonra yakınlarının, yazarların, ozanların, çizerlerin O'nun için yazdıkları, çizdiklerinden oluşuyor. Ana, baba, kardeş, eş dost bağlılığı, dayanışması, acılara karşı omuz omuza direniş ve umut **"İlhan İlhan"**da bir anadamar olmuş küt küt atıyor. Yatağını aşan bir deli ırmak gibi, kentlere kasabalara giriyor, sokak aralarında dağılıyor, kapı aralıklarından, kepenklerden odalarımıza sızıp, soframızda, çalışma masalarımızın üzerinde, başucumuzda yerini alıyor. Kim demiş İlhan öldü diye...

"İlhan İlhan" kitabının **"Sunuş İçin"** bölümünde Muzaffer İlhan Erdost şunları söylüyor: **"Burada acının doruklaştığı ve öldürümün anlamının açıklandığı yazı ve şiirleri, okura bir kez de toplu olarak ulaştırırken, amacım, amacımız, okuru acıyla burmak değil; İlhan'ın canıyla simgelediği insan yaşamının değerini, insan onurunun yüceliğini, toplumu ileriye yücelten değerleri ve hepsinden önemlisi özgürlüğün değerini koruma direncini yığınsal güce dönüştürmektir".** Bu değil midir ölümün canından can almak, ölümü azaltmak, tüketmek? Bugün Diyarbakır'larda Mamak'larda eşlerimiz, kardeşlerimiz, yavrularımız canlarını ortaya koyup direniyorlarsa artık İlhan'lar ölmesin, ölüm, işkence topunu, tüfeğini, falakasını, copunu, elektrotlarını alıp defolup gitsin diye değil mi...

Türkiye Postası
15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 29 20 NISAN 1984

Global Shield-84 manevrasında atom savaşının provası yapıldı

ABD silahlanma yarışını uzayda da tırmandırıyor

Nisan ayı başında Çeşme'de yapılan **NATO Nükleer Planlama Grubu** toplantısında Batı Avrupa'ya yeni ABD füzeleri yerleştirilmesi planlarında hiçbir değişiklik olmaması için Avrupalı müttefiklerine ve özellikle Hollanda'ya dayatmalarda bulunan ve yeni silahlanma sistemleri öneren ABD, 3-13 Nisan günleri arasında da nükleer gücünü deneme yönünde dev boyutlu bir manevraya girişti. ABD Savunma Bakanı Weinberger, NATO toplantısında Sovyetler Birliği'nin silahlanma alanında üstünlüğü ve savaş hazırlıkları konusundaki yalanlarla müttefiklerine uzayda da silahlanma yarışını başlatacak olan bir program sundu.

ABD'nin **"Global Shield-84"** adlı manevralarına bazı NATO ülkelerinin, Kanada ve Japonya'nın da katılacağı açıklandı. ABD Hava-Uzay Savunma Komutanlığı'na ait birliklerin de yer aldığı manevralarda nükleer silah taşıyan stratejik bombardıman uçaklarının ve kıtalararası balistik füzeleri kullanan hava birliklerinin eşgüdümünü arttırma yönünde tatbikatlar yapılıyor. Pentagon'un nükleer savaş hazırlıklarına doğru yeni bir adım olarak nitelenen gövde gösterilerine 150 binin üzerinde de asker katılıyor.

Reagan yönetiminin Batı Avrupa'ya atom füzelerinin yerleştirilmesi konusundaki kararlılığı, atom savaşı manevraları ve uzayın silahlandırılması yönündeki girişimleri, Reagan'ın silahsızlanma görüşmelerinin sürmesi konusunda söylediği sözlerin ciddiye alınamayacağını bir kez daha gösterdi.

Uzay savaşına doğru

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında müttefiklerine ABD'de geliştirilen roketsavar sistemini ve buna ilişkin yeni atom silahlanması projeleri dayatan ABD Savunma Bakanı Weinberger, top-

dedi. ABD yönetiminin yeni girişimleri 1972'de ABD ile Sovyetler Birliği arasında yeni stratejik füzesavarlar üretmeme yönündeki SALT-1 Anlaşması'na da ters düşüyor.

ABD'nin uzayı silahlandırmayı amaçlayan programı bazı NATO müttefiklerince kuşkuyla karşılanırken, Federal Almanya Savunma Bakanı Wörner toplantıda böyle bir sistemin tüm NATO müttefikleri açısından bir güvence olduğunı söyleyerek desteklenmesini istedi. Uzayın silahlandırılması girişimleri birçok Avrupa ülkesinde ve Federal Almanya politik çevrelerinde tartışmalara yolaçtı. 10 Nisan'da yaptığı açıklamada SPD dış politika sözcüsü Voigt, ABD'nin uzayı silahlandırma programına Federal Almanya Cumhuriyeti'ni **"Zamanında ve kesin hayır"** demeye çağırdı. Silahsızlanma uzmanı ve

adamları, ünlü politikacılar, çeşitli meslektlerden kişiler ve din adamlarının katıldığı toplantıda uzaya silah yerleştirilme programı insanlığa karşı en büyük bir suç olarak nitelendirildi. Konferansa katılanlar, uzayın barışçıl amaçlarla kullanılmasına yönelik uluslararası bir anlaşmanın imzalanması yönünde görüş birliğine vardılar.

500 milyarlık program

Reagan yönetimi geçtiğimiz Mart ayı sonunda **"Yeni Savunma Stratejisi"** adı altında uzay savaşına doğru atılmış bir adım olarak kabul edilen bir program açıklamıştı. Savunma ve Sovyetler Birliği'nden gelecek saldırılara karşı koyma etiketi altında uzaya dev aynalar, füzeleri havada imhaya yönelik araçlar yerleştirme-

KISA...KISA...KISA... KISA...KISA...KISA...

Uzayda bir Hintli: Rakesh Sharma

3 Nisan'da Sovyetler Birliği'nin Kazakistan'daki uzay merkezinden uzaya gönderilen **Soyuz T 11** içinde Sovyet kozmonotları Malyschew ve Strekalow'un yanısıra Hindistanlı kozmonot Rakesh Sharma da yer aldı. 11. uluslararası uzay ekibini meydana getiren Sovyet-Hindistan ekibi, uçuşu başarıyla gerçekleştirerek, 11 Nisan'da geri döndü. Ekip uzayda, Şubat ayından beri uzay istasyonunda bulunan üç Sovyet kozmonotuyla birlikte bilimsel araştırmalar gerçekleştirdi. Olay üzerine bir açıklama yapan Hindistan Başbakanı Indra Gandhi, **"Bu ortak uçuş, Sovyet-Hint dostluğu sayesinde olanaklı oldu"** dedi. Sovyetler Birliği uzayda tek başına ya da diğer ülkelerin uzay bilimcileri ile birlikte sadece uzay biliminin gelişmesine ve evrendeki diğer yıldızları tanımaya yönelik değil, insanın yeryüzündeki yaşamını etkileyecek konularda da araştırmalar yapıyor. Uzay çalışmalarının bir kısmını diğer sosyalist ülkeler dışında Fransa, Hindistan ve ABD'li bilimadamları ile ortak yürütüyor.

Hollanda'da füzelere karşı grev

Hollanda'da aralarında koalisyon hükümetinde yeralan Hristiyan Demokrat partinin sol kanat yöneticilerinin ve üyelerinin önemli bir kısmının da yeraldığı füzelere karşı güçler, ülkedeki zayıf koalisyon hükümetini NATO planları çerçevesinde ülkeye yerleştirilecek olan 48 Cruise füzesine karşı çekimser olmaya yöneltmiş durumda. NATO müttefikleri ve ABD, Hollanda hükümetini "oyun bozanlık" yapmaması için zorlarken, barışseverler de füzelere karşı protestoları sürdürüyorlar. Geçtiğimiz günlerde Hollanda'da bir açıklama yapan "Kanatlı Roketlere Hayır" komitesi Başkanı Strikwerda, "Tek NATO ülkesi olarak silahlanma çemberini durdurup, önemli bir sinyal vermiş olacağız" dedi. Hollanda'da barış girişimleri, 10 Mayıs'da 15 dakikalık bir işi bırakma eylemine hazırlanıyorlar.

ABD Savunma Bakanı Weinberger, toplantı sonrasında 8 Nisan günü yaptığı açıklamasında da uzaya füzesavar sistemi adı altında yeni türden ışın silahları yerleştirmekte kararlı olduklarını yineledi. Sovyetler Birliği ile uzaya atom silahları yerleştirilmesi yönünde bir anlaşmaya hazır olmadıklarını söyleyen Weinberger, **"Uzaya yerleştireceğimiz her füze, Sovyetlerle imzalanacak anlaşmadan daha iyidir"** meye çağırdı. Silahsızlanma uzmanı ve **SPD** meclis üyesi Scheer de dünya kamuoyuna uzay macerasına karşı çıkma ve bu yönde Birleşmiş Milletleri devreye sokma yönünde çağrıda bulundu.

ABD'nin uzayı silahlandırma programı dünya kamuoyunda sert protestolarla karşılanırken, Nisan ayı başında **"Silahsız Uzay"** belgisiyle Moskova'da yapılan ve tüm anakaralardan 26 ülkeden bilim vada imhaya yönelik araçlar yerleştirmeyi, lazer silahları ve yeni tür silahlar geliştirmeyi içeren bu sisteme ABD, 500 milyar dolar harcamayı planlıyor. Bu planlar çerçevesinde uzayın silahlandırılması çalışmalarına çoktan başlamış olan Washington yönetimi bugün uzayda bulunan 100 Amerikan uydusunu doğrudan Pentagon'un siparişi üzerine askersel araştırmalar ve amaçlar için kullanıyor.

Nikaragua limanlarında altı ülkenin 12 gemisi mayınlara çarptı

İlan edilmemiş savaş: CIA, Nikaragua limanlarını mayınlıyor

Orta Amerika ülkesi ve ilerici bir rejime sahip olan Nikaragua'nın karasularının mayın döşenerek fiilen ablukaya alınması ve bunun Başkan Reagan'ın bilgisi ve onayıyla ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) tarafından gerçekleştirilmiş olması tüm dünyada sert protestolara neden olmaya devam ediyor. Batı Avrupa, Kanada ve Meksika'dan parlamenterlerle politikacıların oluşturduğu bir heyet, Birleşmiş Milletler'in Newyork'taki merkezinde Genel Sekreter Perez de Cuellar'ı ziyaret ederek olayı protesto eden 10 binlerce kişinin imzasını kendisine iilettiler. Ayrıca İngiltere ABD'den mayınlama işlemlerini durdurmasını isterken, Fransa da, bir kaç Avrupa ülkesi de katıldığı takdirde, Nikaragua hükümetine mayın taramada yardımcı olacağını açıkladı.

Reagan yönetiminin Nikaragua'ya yönelik abluka girişimleriyle bu ülkedeki ilerici rejimi yaşatmama, ekonomisini tümüyle çökertme, yanısıra tüm bölgedeki ilerici, yurtsever güçler üzerinde üstünlük sağlama girişimleri ABD Kongresi'nde de sert eleştirilere yolaçtı. Geçtiğimiz günlerde ABD Senato'sunda Senatör Edward Kennedy'nin mayın döşemesi işlemleriyle ilgili harcamaların derhal durdurulmasını talep eden önergesi kabul edildi.

Öte yanda Nisan ayının ikinci haftası içinde Nikaragua hükümeti karasularının mayınlanması konusunda Lahey (Den Haag)'daki Uluslararası Adalet Divanı'na dava açtı. Adalet Divanı sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre divanın

Reagan yönetiminin Nikaragua'ya yönelik abluka girişimleri, tüm dünyada sert protestolara yol açarken, ABD Kongresi'nde de ağır eleştirilere neden oldu.

önümüzdeki günlerde bu konuyu ele alması bekleniyor.

Şubat ayı sonundan bu yana Nikaragua limanlarında altı ayrı ülkenin en az 12 gemisi mayınlara çarptı. Mart ayı başından itibaren ABD'nin en etkin gazeteleri Amerikan gizli servisi **CIA**'nın bütçesine yapılan ek harcamalarla, Nikaragua'ya karşı sabotaj ve saldırılar düzenleyen karşı-devrim çetelerine yeni tip silahlar verildiğini ve üç bin kişinin daha satın alınması için harekete geçildiğini yazdılar. **CIA**'nın bir süre önce Kongre'ye sunduğu raporda, 1982 yılında Nikaragua'ya karşı saldırılar düzenleyen karşı-devrimcilerin sayısı birkaç yüzü geçmezken bugün çoğu komşu ülke Honduras'taki kamplarda eğitilen 15 bin karşı-devrimcinin bulunduğu ve bunların sayısının yakında 18 bine çıkacağı konusu yer aldı. Nisan ayının ilk haftasında ise Nikaragua'daki liman savaşının **CIA** tarafından düzenlendiğine ilişkin kanıtlar artmaya başladı. Mayınlama planlarının Pentagon'un güvenlik danışmanı Mc. Farlane'in önerisi ve Reagan'ın onayı üzerine yapıldığı ABD'nin **"Washington Post"** gazetesinde yeraldı. İstihbarat kaynaklarının verdiği bilgilere göre olayın üzerini örtmek amacıyla **CIA** ajanları limana İtalyan yapımı mayınları Panama bandıralı gemilerde taşıyarak getirmişti.

ABD'nin Nikaragua'daki ilerici rejimi çökertmek amacıyla bu ülkeye yönelik karşı devrimci hareketleri desteklediği ve **CIA**'nın bu amaçla kullanıldığı uzun süredir bilinmekte idi. Yeni olan son olayda mayınların yerleştirme işleminin bizzat **CIA** ajanları tarafından **CIA**'ya ait sürat motörleri kullanılarak yapılması oldu. Bazı istihbarat kaynaklarına göre operasyona El Salvador, Arjantin ve Şili'den de mayınlama uzmanları da katılmışlardı.

Olayın boyutları Reagan yönetiminin Latin Amerika politikasının Avrupalı müttefikleri ve ABD Kongresi'nde sert eleştirilere uğramasıyla açığa çıktı. **CIA** Başkanı William Casey, Beyaz Saray Güvenlik Komitesi'ne verdiği bilgide operasyonun **CIA** uzmanlarınca yürütüldüğünü açıklarken, hükümet sözcüleri de mayınlamanın iki ay önce başlatıldığını kabul ettiler.

Öte yanda **CIA** mayınları şimdiye dek Sovyet, Japon, Hollanda, Panama gemilerine zarar vererek dünya çapında tepkiye neden olmuş durumda. Ayrıca Reagan yönetimi, mayınların bir kısmının Fonseca Körfezi'ne kayarak ABD'nin El Salvador ve Honduras'a giden kendi gemilerini tahrip etmesinden endişe ediyor. Bu durumda ABD açısından operasyonun politik maliyeti daha da artmış olacak.

Kaderimiz kimlerin elinde?

Nisan ayı başında İngiliz **"The Times"** gazetesinde yeralan haberlerde İngiltere'deki Amerikan askerleri arasında uyuşturucu kullanımının yığınsal bir nitelik kazandığı açıklandı. İngiliz kamuoyu, nükleer füze üslerinde görevli uyuşturucu kullanmış bir Amerikan askerinin keyfi bir eylemi üzerine önü alınmaz bir yıkımla karşılaşacağı konusunda İngiltere Savunma Bakanlığı'na uyarılarda bulunuyor. Ancak İngiltere'deki ABD nükleer üslerine İngiliz subay ve yetkililerin karışamaması endişeleri büsbütün arttırıyor.

İki Pershing füzesi daha

Nisan ayının ikinci haftasında Mutlangen'deki Amerikan üslerine ateşlemeye hazır vaziyette iki Pershing-2 füzesinin daha sokulmasıyla Federal Almanya topraklarına getirilmiş olan ilk darbe füzelerinin sayısı 18'e çıktı.

Çernenko - yeni Devlet Başkanı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Konstantin Çernenko, 4 Mart'ta seçilmiş olan Sovyetler Birliği parlamentosu (Yüksek Sovyet)'in 11 Nisan günü yapılan ortak birleşiminde oybirliği ile Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanlığına (devlet başkanı) getirildi. 10 Nisan günü yapılan Merkez Komitesi plenumundaki konuşmada **Çernenko** Sovyetler Birliği ekonomisinin güncel sorunları, öğrenim ve meslek okulları reformu ve dış politika üzerinde durdu. Çernenko 27. parti kongresinin çalışmalarının hemen başlayacağını açıkladı.

Brezilya'da 1 milyonluk gösteri

11 Nisan günü Brezilya'nın başkenti Rio de Janeiro'da askersel diktatörlüğe son verilmesi için bir milyonun üzerinde insan ülke tarihinin en büyük gösterisini yaptı. 20 yıldır askeri diktatörlüğün iktidarda olduğu 127 milyon nüfuslu ve Güney Amerika'nın en büyük ülkesi Brezilya'da 1976'dan bu yana ekonomik koşullar da iyice kötüleşmiş durumda. Bugünkü seçim sistemiyle sadece askerlerin çoğunlukta olduğu 686 kişilik meclisin Cumhurbaşkanını seçtiği seçim sistemini halkın yüzde sekseni istemiyor. Geçtiğimiz aylarda yapılan gösterilerde ve son mitingde öne çıkarılan talep halkın başkanı **"doğrudan seçme"** isteği oldu.

Pinochet baskıyı sürdürüyor

Şili'de Pinochet'e muhalefet eden sol partilerin birliği olan MDP (Demokratik Halk Hareketi)'nin Genel Sekreteri Jaime Insunza, 8 Nisan'da Şili İnsan Hakları Komitesi üyesi Ortega ile birlikte ailesine ve avukatına bile hiçbir haber ulaştırmasına olanak tanınmadan Pinochet'in gizli polisi tarafından yurtdışına sürüldü. Olay demokrasi güçlerinin tepkisine yolaçtı.

Gelenler, işsizlik ve sosyal güvencesiz bir yaşam "özgürlüğünden" nasiplerini alıyorlar

DDR'den "cennet"e göç edenlerin payına düşen: Ucuz işçilik, kötü konut ve pişmanlık

- **Federal Almanya'daki gericiliğin, önümüzdeki dönemde DDR'den buraya "göç" olgusunu yabancı düşmanlığını tırmandırmada bir koz olarak kullanması hiç şaşırtıcı olmayacak**

Son günlerde Federal Almanya'daki basın-yayın organlarını en fazla meşgul eden konu, DDR'den buraya olan **"göç"**. Daha bir kaç ay öncesine kadar **"DDR makamları Batı'ya geçmek isteyenlere izin vermiyor"** diye ortalığı velveleye veren, kendi yurttaşlarının dikkatini artan işsizlikten başka yana çekmek için, gerçekte işsizlik nedir bilmeyen komşu ülke insanlarının özgürlükleriyle uğraşan basın-yayın organları ve politikacıların anti-komünizmi şimdi kılık değiştiriyor. Son üç ayda 15 bin DDR'linin Federal Almanya ve Batı Berlin'e gelmesi üzerine, gericilik, **"DDR yönetiminin bu göçe izin vermesinin Federal Almanya'nın DDR'e vereceği kredinin karşılığı olduğunu", "Batı'ya gelmesine izin verilenlerin politik sürgün oldukları-nı"** söylüyor.

DDR'deki tüm telefon konuşmalarını dinleyen, komşu ülkede **"kuş uçurtmayan"** Federal Almanya gizli haberalma örgütleri, önemli bir noktayı kaçırmışa benziyorlar. O da, DDR Bakanlar Konseyi'nin yurt dışına çıkmak isteyenlere ilişkin olarak geçtiğimiz Eylül ayında ilgili yasada yaptığı yeni düzenleme. Bugünkü bu **"göç"**, yalnız ve yanlız bu yeni yasa temelinde geçekleşiyor. Federal Almanya'nın vereceği krediye gelince... DDR'in sağlıklı açıktı; öyle de oldu. Worms kentindeki bir Arbeitsamt görevlisi, DDR'lilere gerçekte hangi iş kapılarının açıldığını şu sözleriyle dile getirdi: **"Onlar çalışkan ve azla yetinmeye alışkın insanlar oldukları gibi düşük ücret gruplarında ve kalifiye olmayan işlerde çalışmaya da hazırlar..."** Görüldüğü gibi genellikle yabancıların işlerine aday olan DDR'lilerin buraya gelmesinin, yabancı düşmanlığının artmasına da etkisi olacaktır. Koyu milliyetçiler, **"Türklerden önce DDR'den gelen Alman yurttaşlarımıza iş verilsin"** diyecekler, gericiliğin **"yabancılar işyerlerinizi ellerinizden alıyor"** propagandasına kananlar ise DDR'den gelenleri de kendi işyerlerini tehdit edici unsur olarak göreceklerdir. Önümüzdeki aşamada gericiliğin elinde yabancı düşmanlığını arttırmadaki kozu bu olacaktır. Bunun açık belirtileri şimdiden görülmeye, duyulmaya başlandı bile. Örneğin, Batı Berlin'deki tüm ev bürolarına verilen gizli bir genelgede Türkiyelilere ev verilmesinin durdurulması, DDR'den gelenlere öncülük tanınmasının istendiği bildiriliyor.

Büyük çoğunluğun evsizler, yurtlarında ve işsiz kalmaya aday olan bu **"göçmenler"**e- gelmek için başvuruda bulunanların sayısı DDR nüfusunun yüzde 1'i olsa bile- bura koşullarını tozpembe gösteren unsurların başında, Batı'nın yayın organları geliyor. Bu organlarda sürekli **"bolluk içinde bir yaşam"** resmi çizildiğinden, sosyalizm kuruculuğunu kavrayamamış, daha da önemlisi işsizliğin ne anlama geldiğini bilmeyen DDR yurttaşları, büyük umutlarla **"özgürlükler ülkesi"** Federal Almanya'ya gelmenin yollarını arıyorlar. Tam bir çalışma, öğrenim özgürlüğü ve sosyal güvencenin sağlanmış olduğu ülkelerini terkederek buraya gelenlerin karşılaştıkları ilk manzara, onlara tüm umutlarının boş olduğunu gösteriyor. Hepsi **"işsizlik, evsizlik, sosyal güvencesiz bir yaşam özgürlüğünden"** nasiplerini alıyorlar. Istatistikler, Federal Almanya'daki evsizlerin yüzde 15'inin DDR'den gelenler olduklarını, 4 Mark saat ücretiyle çalışanların, aldıkları 166 Markık sosyal yardımın 162 Markını kiraya verenlerin, DDR' de 34, burada 750 mark kira vermek zorunda kalanların büyük çoğunluğunun geriye dönmek istediklerini gösteriyor.

Jeopolitik demokrasi mi?

Abdullah YILMAZ
Londra'dan yazıyor

Son zamanlarda iki sözcük sık sık yanyana durmaya zorlanır oldu. Resimlerde somurtkan, yazılarda esas duruşta ve kelepçeli... **"Jeopolitik"** ve **"demokrasi..."**

Vaktiyle balyozcu başbakan Nihat Erim, **"Türkiye'nin coğrafyası sosyalizme uygun değildir..."** demişti. Tabii ki bu, bilimin derinliklerinden gelen bir sesti ve bir yandan militarizmle kucaklaşırken, öte yandan **"jeopolitik"**e yeni açılımlar sağlıyordu. **"Coğrafya"** ve **"sosyalizm!."** Bunlar birleşirlerse **"jeopolitik"**imize tehlike getirirlerdi. O günlerden sonra köprülerin altından, değişik biçimlerde de olsa, çok sular aktı. Fakat elhak ki, Evren cuntası pusulayı şaşırmadı, **"bilimi"** yerde komadı. O'nu **"düşmanı imha etmek maksadıyla..."** ve **"emirle", "Sovyet tehdidi"** masalına bulayarak ve de Deli Petro'yu tanık göstererek zindana tıkıverdi.

Üstelik Cunta bu konuda yalnız da değildir. Emir ve kumanda zincirinin başında Ronald Reagan, ve direkt destekle Thatcher'lar, Kohl'lar ve kıyıda köşede ne kadar muhafazakar varsa... Hatta Reagan daha ileri giderek, cuntaya, **"Türkiye'yi demokratik ülkelere örnek göstereceğini..."** bile söylüyordu. Ve Rapier Füzeleri, Leopard tankları, askeri nakliye uçakları, Awacs'lar, Pershing-2'ler, Cruise'ler... Ve depolanmak üzere kimyasal silahlar **"yol bağladı"** Türkiye'ye.

vereceği krediye gelince... DDR'in sağlıklı bir ekonomik yapıya sahip olduğunun en yeni göstergesi, geçtiğimiz ay DDR'in Federal Alman devlet ve işadamları ile Leipzig sanayi fuarında bağladığı sözleşmeler oldu. DDR, Peine'deki Salzgitter ve Dortmund'daki Hoesch firmasına- hem de oralardaki işyerlerini de güvence altına alacak olan- 300 milyon Mark tutarında yeni siparişler verdi.

İşverenler, gazetelere **"göç"**ün ilk günlerinde verdikleri demeçlerde, firmalarının kapılarını ardına kadar DDR'den gelenlere açtıklarını, Arbeitsamtlar yine iş vermede onlara öncülük tanıyacaklarını bildirdiler. Ancak ülkede 2,5 milyon işsizin varolduğu bir dönemde bu propaganda balonunun da çabuk söneceği gün gibi

Haftalık Spiegel dergisinin 2 Nisan tarihli sayısındaki röportajlarda, DDR'den gelenlerin pişmanlıklarını ifade eden çarpıcı örnekler var. Tam bir çalışma, öğrenim özgürlüğü ve sınırsız sosyal güvencenin sağlanmış olduğu ülkelerini terkederek "Batı"ya gelenlerin karşılaştıkları ilk manzara, onlara tüm umutlarının boş olduğunu gösteriyor. İstatistiklere göre Federal Almanya'daki evsizlerin yüzde 15'i DDR'den gelenler. Arbeitsamt sözcülerinin, "Onlar, çalışkan ve azla yetinmeye alışkın insanlar oldukları gibi, düşük ücret gruplarında ve kalifiye olmayan işlerde çalışmaya hazırlar" şeklindeki sözleri, DDR'ileri "cennet Batı"da ucuz işçilikten başka birşeyin beklemediğini gösteriyor.

runda kalanların büyük çoğunluğunun geriye dönmek istediklerini gösteriyor. Haftalık **"Der Spiegel"** dergisinin 2 Nisan tarihli sayısında eski DDR, yeni Federal Almanya yurttaşlarıyla yapılan röportajlar da bu yönde çarpıcı örnekler dolu: Berlin'de bir klinikte çalışıyorken Federal Almanya'ya geldikten sonra **"ele güne avuç açan bir dilenci göçmen haline geldim"** diyen bir başhekim; bir yıl önce **"kaçarak"** Batı'ya **"sığınan"** ve **"hafta sonları dahi akort çalıştığım halde fare deliğine benzer bir odada oturuyorum... Buraya gelmek isteyenler önceden düşünüp taşınmalıdırlar"** diyen bir genç işçi; bundan sonraki durağını Avustralya olarak seçen ve Batı'da **"temizliğe"** gitmekten başka bir iş bulamayan genç bir kadın mühendis...örneklerden birkaçı.

Türkiye'ye.

Evet, jeopolitik... Cunta'nın elinde bir gergef bu. Eğer üs üstüne üs veriliyorsa ABD'ye ve yüzde 51 geri düşmüşse reel ücretleri işçilerin, gerekçesi jeopolitiktir. Ve jeopolitik tehlikeyi önler 82 Anayasası... Sendikalar Yasası, DGM'ler, sıkıyönetim, olağanüstü hal vs...yasaları... Gizli anlaşmalar işliyorsa, hapishaneler siyasal tutuklularla silme doldurulmuşsa, işkencelere hız veriliyorsa alabildiğine ve Pentagon'a ileri karakolluk görevi yerine getiriliyorsa harfiyyen, hep politik tehlikeden.

İşte **"jeopolitik"** böylesine derin ve sihirlidir!

Peki ama, **"jeopolitik"**in yanında **"demokrasi"** ne mi anıyor? Çok şey... Bir kere, **"jeopolitik"** tek düştüğü için yanına bir eş gerekmiştir. Sonra **"somurtkanlığının"** giderilmesinde yarar umulmuştur. Ve dahası, Nihat Erimvâri **"bilimsellik"** görüntüsü de ihmal edilmemiştir. Orda **"coğrafya"** ve **"sosyalizm"** elementleriyle **"jeopolitik"** doğrudan **"demokrasi"**-ye bağlanıyor.

Tablo tamamdır. Ne? **"Demokrasi"** rahat mı durmuyor?

Durur. Hele komut yüksek yerden gelmişse... Tüm gerici, tutucu çevreler, boyalı basın, cuntaya yatmış kalem erbabı alkışa geçmişse... Hele hele, Metin Toker gibi, 6 Kasım seçimlerinde **"milli mutabakat yoktur"**un yezit halkasında fiyakalı ık-mık'lar çekip, 25 Mart yerel seçimlerinden sonra, **"Türkiye'de parlamenter demokrasiye dönüş tamamlanmıştır."** deyip fetva basılmışsa... **"Demokrasi"**yi **"jeopolitik"**in yanına dikip esas duruşta bekletmek mümkün! Kelepçeli olarak!

Ve adı da **"jeopolitik demokrasi"** olur! Cunta Türkiye'sine uygun!

Ne var ki, görünen ve yaşanan o değil. Demokrasi kıpır kıpır... İşçi sınıfının elinde hırıkalar yaratıyor. **"Rahat"** da durmuyor şimdi. üstelik, direniyor.

Çünkü o **"jeopolitik"**e bakmaz, kelepçeye sığmaz.

Devrime vurgundur.

"Dürüst John"ların yerini ne alacak?

Filiz KARDAM

Çeşme...Güzel İzmir'imizin en güzel sayfiyelerinden. Pırıl pırıl, elekten geçmiş gibi incecik kumu dünyanın bir başka yerinde yok. Yeşil-mavi ve sürekli beyaz köpükler içindeki denizi ise içinden geçen sıcak su kaynaklarından ötürü bir başka türlü sıcacık.

Öyle gelir ki insana Çeşme'de, Nisan güneşinin insanın içini gevşeten ılıklığı içinde bu güzelim masmavi sulara bakarak ancak iyi şeylerden, güzel şeylerden sözedilebilir. Çocukların sevinç çığlıkları atarak denize batıp çıktığı, insanların kumlara söyle bir uzanıp, **"Çok şükür yaşıyorum"**u iliklerinde hissettiği bu sahilde insanlar sanki sadece güzel şeyleri düşünebilirler.

Nisan ayı başında uzaya birlikte uçan ikisi Sovyet, biri Hintli iki dünyalının Çeşme'yi görmeleri mümkün değildi, ama dünyamızı seyrettiler. Uzaydan ufacık, korumasız ve alabildiğine güzel görünen dünyamızı daha da sevdiler. Tüm insanlığa uzaydan, bu güzel dünyamızı barış içinde yaşayarak korumak gerektiği konusunda mesaj ilettiler.

Kozmonotların dünyamıza bu mesajı ilettiği günlerde Çeşme'de **NATO Nükleer Planlama Grubu** toplantısı yapıldı. NATO'cular dünyamızı bir anda toptan yıkıma sürüklemenin planlarını yaptılar. Güzelim yurdumuzda, güzelim Çeşme'nin mavi sulanna baka baka ölüm füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi kararından vazgeçilmeyeceğini yinelediler. ABD savaş bakanı dayattı: Yeni silah sistemleri geliştirilmeli, uzaya da silah yerleştirmeliyiz.

Dünyamızı atom harmanına çevirmek isteyenler bulunduğu için işte biz de burada, baharın ilk pırıltılarının içimizi ısıtmaya başladığı şu günlerde, içimizi gerçekten ısıtacak, insanca, insana yaraşan şeyler yazmak yerine yine ölüm füzelerinden söz etmek durumundayız.

Geçen yıl içinde birkaç kez söyledik, yineleyelim: Türkiye'ye atom füzeleri yerleştirilmesinin planları yapılmaktadır, niyetler ciddidir. Hangi tür füzeler, ne zaman yerleştirilecektir? Görüşmeler, NATO'nun resmi toplantı gündeminde mi, yoksa sadece kulislerde mi yapıldı? Bunların hepsi bir yana, konunun şu veya bu şekilde Çeşme'deki toplantıda gündeme geldiği açıktır.

Son toplantıda bir kez daha açığa çıkmıştır ki, **ABD** bir taraftan **NATO** içindeki müttefiklerini, özellikle de füzeler konusunda çekimser olan Hollanda'yı sıkıştırırken, diğer taraftan da çılgınlar gibi füze, daha çok ve daha tehlikeli füze üretmektedir. Bu füzelerin yerleştirileceği ülkelerin planları yapılmaktadır. 1990'a kadar 13 bin **Cruise** füzesi üretmeyi planlayan **ABD** hızlı bir müşteri arayışı içindedir.

Türkiye iyi bir müşteri olabilir mi? **ABD** yetkililerinin dillerinin altındaki budur. İki yıldır Türkiye' de nabızlar yoklanmaktadır. İki yıldır etkin ABD gazetelerinde Türkiye'nin füzelerin konumlandırılması için ideal bir konuma sahip olduğu haberleri çıkmaktadır. Pentagon planlarında yeni füzelerin yerleştirileceği ülkeler arasında Türkiye de vardır.

Bırakınız ABD yetkililerini, geçtiğimiz günlerde NATO karargahında görevli bir NATO subayının da **Cruise** ve **Pershing-2**'ler için Türkiye topraklarının uygun olduğunu, özellikle Doğu Anadolu'da Kürtlerin yaşadığı **"boş"** arazilerin bu amaçla **"feda edilebilir"** olduğu şeklindeki görüşleri basında yer almıştır.

Diyelim ki bütün bunlar söylentidir, ve diyelim ki Sovyet yöneticilerinin bir kaç kez Türkiye'ye ve ABD'ye bu konuda yönelttikleri uyarılar aşırı tedbirliliktir. Ancak son NATO toplantısında Türkiye'deki mevcut füzelerin yenilenmesinin gündeme geldiği konusu ABD'li yetkililer tarafından açıkça ortaya konmuştur.

NATO'nun tüm Avrupa'daki füzelerinin modernleştirilmesi programı içinde Türkiye'deki kısa menzilli ABD yapımı **"Honest John"** (Dürüst John) füzeleri de ele alınacaktır. 7-8 yıl içinde yedek parçası bulunmayacak olan bu füzeleri Türkiye'nin daha uzun menzilli **"Lance"** füzeleri ile değiştirmesi sözkonusudur. Ancak ABD'nin bir süre önce **"Lance"** füzelerinin yapımını durdurduğu da bilinmektedir. **"Honest John"** nükleer başlıklı füzelerinin yerini orta menzilli **Cruise** füzeleri alabilir mi? ABD'li yetkililer buna kesin yanıt vermemekte, şimdilik "Honest John"ların yenileştirilmesi sorununun görüşüldüğünü söylemekle yetinmektedirler.

Öte yanda Türkiye Dışişleri yetkililerinin yeni füzelerin yerleştirilmesinin sözkonusu olamayacağı yönündeki beyanlarına itibar etmeye olanak yoktur. Çünkü geçtiğimiz son üç yıl içinde Dışişleri ve cunta yetkililerinin böylesi konularda söylediklerî şeylerin hep tersi gerçekleşmiştir. ABD Çevik Güçleri'nin ülkemizdeki üslerden yararlanması, Doğu'da yeni ABD üslerinin yapılması, Lübnan'daki ABD birliklerine kolaylık sağlanması yönünde yapılanlar hep söylenenlerin tersi olmuştur. Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmesini vargücüyle onaylayan, Balkanların atom silahlarından arındırılması, yönündeki çalışmaları desteklemeyen Evren-Özal diktasının, yarın öbürgün **NATO** planları çerçevesinde Türkiye'ye yeni füzelerin yerleştirilmesini onaylamamasının hiçbir garantisi var mı?

Görünen köy kılavuz istemez. Güzel yurdumuzun atom füzelerlyle donatılması tehlikesi bugün her zamankinden daha ciddidir.

Boşanma ve intiharların artma nedeni ekonomik bunalım

● Devlet Istatistik Enstitüsü'nün verilerine göre, intihar edenlerin sayısı 1978 yılında 633 iken, 1984'de yüzde 75 artarak 1,105'e yükseldi.

Türkiye'de son 4-5 yıl içinde intihar edenlerin ve boşanan çiftlerin sayısında büyük artışlar olurken, evlenme sayısında önemli düşüşler oldu. Toplumbilimci ve uzmanlar, boşanan çiftlerin ve intihar edenlerin sayısında meydana gelen büyük artışlarla evlenme sayısında meydana gelen düşüşlere neden olarak, ekonomik bunalım ve **"24 Ocak uygulamaları"** sonucu kitlelerin içine düştükleri geçim sıkıntısını gösteriyorlar.

Nitekim, Devlet Istatistik Enstitüsü'nün yaptığı açıklamaya göre, ekonomik bunalımın iyice tırmanmaya başladığı 1978 yılından itibaren intihar edenlerin sayısı sürekli artış gösterdi. DIE'nin verilerine göre, intihar edenlerin sayısı 1978 yılında 633 iken, 1982 yılında yüzde 75 artarak 1.105'e yükseldi. Yapılan açıklamada, intihar edenlerden üçte birinin nedeninin bilinmediği, buna karşılık yüzde 12'sinin geçim zorluğu olduğu belirtildi. 1978 yılında intihar edenler içinde geçim zorluğu nedeni yüzde 4'tü.

Yine DIE'nin yaptığı açıklamaya göre, 1978 yılından itibaren boşanan çiftlerin sayısında da sürekli artış gözlendi. Nitekim, DIE'nin verilerine göre, 1978 yılında boşanan çiftlerin sayısı 13 bin 426 iken, 1982 yılında yüzde 27 artarak 17 bin 103'e

Kesin dönüş yapacak göçmen işçiler için Türkiye'de ekmek ve iş aslanın ağzında

Seçim sonrası zam furyası sürüyor

● Özal Hükümeti'nin Aralık-Mart dönemini kapsayan dört aylık uygulama süresinde fiyatlar yüzde 14,7 oranında artış gösterdi. Böylece, Yüksek Hakem Kurulu'nun 1984 yılı için verdiği yüzde 29 oranındaki ücret zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu.

Özal hükümeti, 25 Mart yerel seçimlerinin hemen ardından başlattığı zam furyasını son iki hafta içinde de sürdürdü. Seçim sonrası, Kamu Iktisadi Teşekküleri'nin (KIT) ürettiği bütün mal ve hizmetlere yüzde 25 ile yüzde 125 arasında değişen zamlar yapıldı. KIT zamlarını, özel sektörün ürettiği mal ve hizmetlere yapılan zamlar takibetti. Etten süte, kuru fasulyeden pirince, ekmekten yağa, sebzeden meyveye kadar uzanan zam furyasından nasibini almayan hiçbir şey kalmadı.

Öte yandan, Özal hükümetinin Aralık-Mart dönemini kapsayan dört aylık uygulama süresinde fiyatlar yüzde 14,7 (enflasyon) oranında artış gösterdi. Böylece, Yüksek Hakem Kurulu'nun (YHK) 1984 yılı için verdiği yüzde 29'luk ücret zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu. Ancak, fiyat artışlarının çoğunluğu Nisan ayında yapıldığından, Özal hükümetinin ilk dört ayında gerçekleşen yüzde 14,7'lik enflasyon oranı içinde son yapılan zamlar yer almıyor. Uzmanların hesaplamasına göre, yapılan son zamlardan sonra, 1984'ün ilk beş ayında enflasyon oranı yüzde 20'nin üstüne çıkacak.

Bilindiği gibi, Özal hükümeti 1984 yılında enflasyonu yüzde 25'e indireceğini vaadetti. Bu durumda, enflasyonun 1984'de yüzde 25'e indirilebilmesi için, önümüzdeki sekiz aylık dönemde fiyatların ancak yüzde 5 artması gerekiyor. Oysa Özal hükümeti 1984 yılında, yapılan son zamlara ek olarak KIT ürünlerine 202 milyar liralık daha zam yapacak. Nitekim, IMF ile yapılan son anlaşmaya göre, Özal hükümeti 1984 yılında KIT ürünlerine toplam 330 milyar liralık zam yapmayı kabul etti. Son yapılan zamlarla 330 milyar liralık zammın, ancak 128 milyar lirası karşılanmış oldu.

Iş ve ekmek aslanın ağzında

Pahalılık, yüksek fiyat artışı ve işsizlik, yalnızca Türkiye'deki emekçileri, bütün toplum kesimlerini etkilemiyor. Avrupa'nın değişik ülkelerinde yaşayan, yabancı düşmanlığı, geri dönüşe zorlama ve işsizlik gibi nedenlerle geri dönmek zorunda olan, ya da kesin dönüş yapmayı düşünen binlerce Türkiyeli göçmen işçi ailesi için de, iş ve ekmek aslanın ağzındadır.

Seçimlerden sonra temel maddelere yapılan zamlar

	Zam yüzdesi
Akaryakıt	7
PTT hizmetleri	100
Tren ücretleri	63
Çimento	25
Ekmek	33
Uçak ücretleri	40
Köprü ücretleri	125
Şeker	30
Çay	42
Ilaç	20
Noter ücretleri	85

Kesin geri dönüş yapan bir göçmen işçi, yaklaşık 3,5 milyon kişinin işsiz olduğu Türkiye'de, eğer asgari ücretle bir iş bulabilirse ayda eline 14 bin 600 lira; ortalama işçi ücretinin ödendiği bir iş bulabilirse 24 bin 200 lira geçecektir.

Federal Almanya'da ayda eline 1500 Mark geçen ve Türkiye'ye kesin dönüş yapan bir göçmen işçi, Türkiye'de 24 bin 200 lira ücretle bir iş bulabilse dahi, Federal Almanya'dakine göre satınalma gücü yaklaşık dörtte birine düşecektir.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık geliriyle 100 kilo et alabilmektedir. Türkiye'de 24 bin 200 lira ile ancak 24 kilo et alınabilmektedir.

● Federal Almanya'da aynı işçi aylık ücretiyle, 1034 litre süt alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle alınabilen süt miktarı ise ancak 161 litredir.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık ücretiyle 417 kilo pirinç alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle alınabilen pirinç miktarı ise, ancak 91 kilodur.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık ücretiyle 100 kilo beyaz peynir alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle alınabilen peynir miktarı ise, ancak 30 kilodur.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan işçinin renkli bir televizyon alabilmesi için 20 gün çalışması gerekmektedir. Türkiye'de ortalama aylık ücretle çalışan bir işçinin aynı televizyonu satın alabilmesi için, 8 ay 1 hafta çalışması gerekmektedir.

ÖZLEM ÖZGÜR **Gündem**

Özal ve deve

Özal hükümetinin programı için, **"Cumhuriyet tarihinde hiçbir burjuva hükümeti bu kadar çok yalanı biraraya getiremedi"** demiştim. Kuşkusuz, yalan ve demagojiye dayalı bir propaganda ağıyla kitlelerin bilinciyle oynamak, yığınların gözüne sis perdesi çekmek, çağımız sermaye sınıfı için vazgeçilmez bir silahtır. Ancak Özal ve ekibi kadar demagojinin ve yalanın büyüğünü söyleyen; yalan ve demagojiyi bu denli kabalaştıran, doğrusu ne duyulmuş ve ne de görülmüştür.

Özal'ın programının en başında, yüksek fiyat artışlarını ve enflasyonu gerileterme **"hedefi"** var. Hem yığınlara sürekli **"enflasyonun kökünü kazıyacağız"** propagandası yapılıyor; ve hem de, KIT'lerin ürettiği mal ve hizmetlerin fiyatları büyük oranlarda arttırılıyor. Ve Özal, KIT ürünlerine yapılan zamları, enflasyonu aşağı çekmenin aracı olarak gösterebiliyor. Yani? Yanisi, manisi yok. Bu Özal'ın keşfidir. Sürekli fiyatlar arttırılacak, ama enflasyon gerileyecek...

Evet, Özal'ın programının en başında, enflasyonu geriletme **"hedefi"** var. Ama, **"yüksek faiz politikası"** da, onun ekonomi politikasının temel taşlarından birisidir. Yüksek faiz politikası, pahalı kredi demek. Bugün Türkiye'de, bankaların üretken sektörlere açtıkları kredilerden aldıkları yıllık faiz oranı yüzde 70 dolaylarındadır. Bu denli yüksek faiz maliyetlere ve oradan da fiyatlara yansıyor. Ve ekonomi biliminin ABC'si yüksek faizin enflasyonun nedeni olduğunu kaydediyor.

Ama, Özal'ın programında **"yüksek faiz politikası"** ile enflasyonu

yılında yüzde 27 artarak 17 bin 103'e yükseldi. Yapılan açıklamada, 1982 yılında boşanan 17 bin 103 çiftin yüzde 95'inin geçimini emeğiyle sağlayanlar olduğu belirtildi.

TURGUT ÖZAL
IMF'ye göbeğinden bağlı

İlaç	20
Noter ücretleri	85
Dolmuş, otobüs	42
Demir-çelik mamulleri	15
Kömür	21

Türkiye ekonomisi IMF tarafından sürekli denetlenecek

IMF ile bir kölelik anlaşması daha imzalandı

● **1984 yılında, gerek kamu kesimi ve gerekse özel sektör yatırımları bir önceki yıla oranla daha da düşürülecek. Tarımsal ürünlerin taban fiyatlarının, memur maaşlarının ve ücretlerin saptanmasında bugüne kadar yürütülen politikalara devam edilecek**

4 Nisan 1984 tarihinde toplanan Uluslararası Para Fonu (IMF) Yönetim Kurulu, Türkiye ile IMF arasında imzalanan anlaşmayı onayladı. Özal Hükümeti'nin imzaladığı anlaşma metninde bir ulusun **"bağımsız"**lığıyla bağdaşmayacak çok ağır hükümler yeraldı ve Türkiye, IMF'nin aynıntılarıyla tesbit ettiği ekonomi politikalarını bütünüyle kabul etti. Ayrıca, imzalanan anlaşma metnine göre, IMF istediği zaman Türkiye ekonomisini denetleyebilecek.

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu gibi kuruluşlar, Türkiye'deki durumu yerinde incelemek istediklerinde veya **"Türkiye'de insan hakları çiğneniyor"** biçiminde bir değerlendirme yaptıklarında, cunta ve hükümet, boyalı basın **"işlerimize karışmayın, biz bağımsız bir ülkeyiz"** diye yaygarayı basıyorlar. Ancak, Pentagon'la, ABD'nin denetiminde olan IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlarla imzalanan anlaşmalarla Türkiye'nin ulusal onuru ayaklar altına alınırken, cunta ve onun hükümeti gık demeden bu tür anlaşmalara imza koyarken, her nedense boyalı basının aklına Türkiye'nin **"bağımsızlık"** sorunu hiç gelmiyor. Kaldı ki, Türkiye 1951 Cenevre Anlaşması'na ve Birleşmiş Milletler Insan Hakları Bildirgesi'ne imza koyarak, demokrasiyi ve insan haklarını koruyacağı konusunda taahhüt altına girdi. Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi gibi kuruluşlar, bu anlaşmalar çerçevesinde yasal olarak Türkiye'yi uyarıyorlar.

IMF'nin Türkiye ile yapılan anlaşmayla ilgili olarak hazırladığı ve IMF'nin Yönetim Kurulu'nda görüşülerek kabul edilen 47 sayfalık **"Türkiye Raporu"**nun birinci bölümünde, Özal Hükümeti'nin programı ve uygulamaları değerlendirildi. Bu bölümde, Özal'ın programı ve uygulamaları **"takdirle"** karşılandı ve **"Özal'ın yerine IMF olsaydı aynen bu programı uygularlı"** denildi.

Raporun **"uygulama ilkeleri"** başlığını taşıyan ikinci bölümünde, Özal Hükümeti'nin önümüzdeki dönemde uygulamayı kabul ettiği ekonomi politikaları yeraldı. Bu bölümün girişinde, Özal Hükümeti'nin 24 Ocak 1980 tarihinden bu yana uygulanmakta olan ekonomi politikalarını aynen sürdüreceği belirtilerek, Türkiye tarafının kabul ettiği politikaların ayrıntıları şu noktalarda toplandı:

● 1984 yılında, gerek kamu kesimi ve gerekse özel sektör yatırımları bir önceki yıla oranla daha da düşürülecek.

● Yüksek faiz ve sıkı para politikaları aynen sürecek.

● Kamu İktisadi Kuruluşları'na (KIT), devlet yardım yapmayacak. Bu kuruluşların ürettiği mal ve hizmetlere, 1984 yılında 330 milyar liralık zam yapılacak.

● Dışalımın serbestleştirilmesi girişimlerine devam edilecek.

● Türk parasının değerini düşürme politikaları (devalüasyon) aynen sürdürülecek.

● Tarımsal ürünlerin taban fiyatlarının, memur maaşlarının ve işçi ücretlerinin saptanmasında, bugüne kadar yürütülen politikalara devam edilecek.

ABC'si yüksek faizin enflasyonun nedeni olduğunu kaydediyor.

Ama, Özal'ın programında **"yüksek faiz politikası"** ile enflasyonu geriletme **"hedefi"** yanyanadır. Yani, o hem yüksek faiz politikasını sürdürecek ve hem de, enflasyonu aşağı çekecek? Nasıl olur, bu adam bir ekonomi kitabı da okumadı mı diye sormayın...Okudu elbet. Hem de çok okudu. Ama, Özal ve ekibinin okuduğu ekonomi kitaplarının tümünü IMF yazdı...

Evet, Özal'ın programının en başında, enflasyonu geriletme **"hedefi"** var. Ama, **"sürekli devalüasyon"** da, onun ekonomi politikasının temel taşlarından bir başkasıdır. Sürekli devalüasyonlarla Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerini düşürmek, Türkiye'nin dışardan satınaldığı malların fiyatlarını aynı oranda arttırmak demek. Girdilerin (ara malı, hammadde, montaj malzemesi, teknoloji, petrol ve benzeri) fiyatlarının sürekli artması ise, sürekli enflasyon, sürekli yüksek fiyat artışları demek.

Ama, Özal'ın programında **"sürekli devalüasyon"**la enflasyonu geriletme **"hedefi"** yanyanadır. Bu nasıl olacak, bu adam ekonominin ABC'sini de mi bilmiyor diye sormayın...IMF'nin kitabında bunlar yazıyor...

Özal'ın programının başlarında yeralan **"hedef"**lerden birisi de, gerileyen üretim ve kalkınma hızı büyüklüklerini arttırmaktır. Ama, bu hedefe, **"yüksek faiz"** ve **"yatırımları geriletme"** politikalarıyla varılacaktır. Yüksek faiz politikası, kalkınma hızını düşürmek demek. Yatırımları geriletmek de, kalkınma hızını düşürmek, büyümeden ve sanayileşmeden vazgeçmek demek...Ekonomi politiğin ABC'si bunları yazıyor...

Peki bu adam hiç mi ekonomi bilmiyor, hiç mi ekonomi kitabı okumadı diye sormayın. Özal ve ekibi, çok ekonomi kitabı okudu. Ama, hep IMF'nin yazdıklarını...IMF'nin kitaplarında bunlar yazılı.

Özal'ın programının başlarında yer alan **"hedef"**lerden birisi de, işsizlik sorununun çözümüdür. Özal ve ekibi, hem yüksek faiz politikasını sürdürecek, hem yatırımları geriletecek ve hem de, **"işsizlik sorunu"**nu çözebilecektir. Oysa, ekonomi politiğin ABC'si Özal ve ekibinin söylediklerinin tam tersini yazıyor...Yüksek faiz politikası, yatırımları geriletmek, kalkınma hızını düşürmek, büyümekten vazgeçmek demek. Bu ise, işsizliğin daha da artması demek...

Peki, bu adam hiç mi ekonomi bilmiyor? Hiç mi kitap okumadı? Okumaz olur mu? Okudu okumasına da, o yalnızca IMF'ninkileri okudu...

4 Nisan tarihinde, IMF yeni yazdığı bir kitabı Özal ve ekibine okuttu. Burada yazılanlara aynen uyulacağına dair, Özal'ın imzasını aldı. Evet, 4 Nisan tarihinde IMF ile imzalanan anlaşmada, önce Özal ve ekibinin bugüne kadar yaptıkları takdirle karşılandı. Sonra da, bundan böyle yapacakları bir bir sıralandı.

Özal ve ekibi, bundan sonra neler mi yapacak? Maaşlar, ücretler, ve tarımsal ürünlerin taban fiyatları, sürekli enflasyon oranının altında saptanacak...Yatırımlar, 1983 yılının bile gerisine düşürülecek...Yani, işsizlik daha da artacak...Sürekli devalüasyonlarla Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerini düşürme politikası sürdürülecek... Dışalımın serbestleştirilmesi doğrultusunda daha ciddi adımlar atılacak ve yerli sanayii koruma politikasından vazgeçilecek...

KIT'lere bir kuruş yardım yapılmayacak. Ve KIT'lerin ürettiği mal ve hizmetlere, 1984 yılında tamı tamamına 330 milyar liralık zam yapılacak...Dahası var. Ve KIT'ler elden çıkarılacak...

Yine anlaşma metninde yer alan bir maddeye göre de, IMF istediği zaman Türkiye ekonomisini denetleyebilecek. Ve anlaşma metninde yer alan hükümlerin, tam uygulanıp uygulanmadığını kontrol edebilecek...

Peki, bu politikalarla enflasyon ve işsizlik sorunlarına çözüm getirilemezse, üretim ve kalkınma hızı büyüklükleri arttırılamazsa, Özal ve ekibi **"bu kadar yalanı nasıl biraraya getirebiliyor"** diye de sormayın. Özal ve ekibi, aynen deve gibidirler. Hani, deveye sormuşlar, **"sırtın niye eğri"** diye. O da, **"nerem doğru ki"** diye cevap vermiş.

Kalıcı ve adil bir barış için... Işsizlere iş için... Bat

Ostern 84'de

Ikinci dünya savaşından sonra emperyalist ülkelerin yeniden ve hızla silahlanmaları karşısında atom silahlarına karşı küçük yerel protesto girişimleri olarak ve ilk kez Ingiltere'de başlayan "Oster" yürüyüşleri, 1960-1968 arasında birçok Batı Avrupa ülkesinde ve özellikle Federal Almanya'da her yıl daha da yığınsallaşarak sürdürüldü. 1960'larda dokuz bin kişinin katıldığı yürüyüşlere katılanların sayısı 1968'e gelindiğinde 30 bini bulmuştu. Zaman içinde "Oster" eylemlerine katılanların niteliği de değişti. Başlangıçta yürüyüşleri desteklemeyen, ya da çekimser bir tavır alan sendika ve SPD çevreleri, tabandan gelen baskı ile bu hareket içinde gittikçe daha aktif rol oynamaya başladılar. 1960'lı yıllarda Federal Almanya'da parlamento-dışı güçlerin eylemlerinin önemini geniş halk yığınlarına gösteren, Bonn hükümetinin politikasını etkileyen "Oster" yürüyüşleri 1980'li yıllarda da barış savaşçılarının çok değişik biçim ve boyutlar kazanmış olan atom savaşı karşıtı eylemlerinin en etkili ve yığınsallarından biri olarak ortaya çıktı. 1979 NATO ikili kararından sonra Batı Avrupa'da tekrar kabarma gösteren barış hareketi geleneksel "Oster" yürüyüşlerini de büyük füze karşıtı eylemlere dönüştürdü. 1968'de Federal Almanya'da 90 ayrı yerde yapılan "Oster" yürüyüşlerine 500 binden fazla kişi katıldı. Bu yılın "Oster" yürüyüşleri ise Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmeye başlamasından sonra yapılan Federal Almanya çapındaki en yaygın gösteriler olarak özel önem taşıyor. Bu yılın yürüyüşleri Federal Almanya'da Işsizlerin sayısının 2,5 milyona yaklaştığı, Bonn hükümetinin sosyal harcamaları

Ikinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalist ülkelerin yeniden hızla silahlanmaya başladığını gören insanlar 1945'den bu yana ve gitgide yığınsallaşarak atom silahlarının üretilmesine, denenmesine ve yerleştirilmesine karşı çıktılar. "Oster" yürüyüşleri bu karşı çıkışın Batı Avrupa ülkelerine özgü biçimlerinden biri oldu.

Ilk **"Ostermarsch"**ın kaynağında Ingiliz atom silahı karşıtlarının 1957-58 yıllarında NATO planları çerçevesinde Ingiltere'ye atom silahlarının yerleştirilmesine karşı başlatılan **"Campaign for Nuclear Disarmement"** (Nükleer Silahlardan Arınma Kampanyası) yatmaktadır. Kampanyayı başlatanlar 1959 yılının **"Karfreitag"** ve **"Ostersonntag"**ına rastlayan paskalya tatili günlerinde Londra'ya 80 kilometre uzaklıktaki **Aldermaston** atom araştırma merkezine bir yürüyüş düzenlediler. O günlerde yürüyüşçülerin kendi hareketlerini temsil için oluşturdukları **"Nuclear"** ve **"Disarmement"**, yani atom silahlarından arınmanın baş harfleri N ve D'nin birleştirilmesinden meydana gelen sembol dünya çapında yaygınlaştı ve halen de atom karşıtı hareket tarafından kullanılıyor.

Federal Almanya'da Oster yürüyüşleri

Federal Almanya'da 1960 yılında başlayan **"Oster"** yürüyüşleri ilk defa Hamburg'lu öğretmen Hans-Konrad Tempel ve Helga Stolle'nin girişimiyle Hamburg'dan Federal Alman ordusunun füze talim alanının bulunduğu Bergen-Hohne'ye yapıldı. Binden fazla atom silahı karşıtının katıldığı bu yürüyüş Kuzey Almanya ile sınırlı kalmakla birlikte Federal Almanya'nın her yerinde geniş yankıya yol açtı. Bunun başlıca nedenleri, Ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra dağıtılmış olan Alman ordusunun 1955-56 yıllarında yeniden kurulmaya başlanması ve Federal Almanya hükümetinin halkın direncine rağmen ülke topraklarına atom silahlarının yerleştirilmesine karar vermiş olmasıydı. 1959 yılının sonunda **"Honest-John"** isimli ABD atom füzeleri ilk kez Bergen-Hohne'de denenmişti.

Öte yanda ilk **"Oster"** yürüyüşünün he-

düzeyde barış hareketlerinin gittikçe güçlenmesi, öte yanda ABD'nin ve NATO ülkelerinin atom silahlarının geliştirilmesi yönünde artan çabaları Federal Almanya'da da **"Oster"** yürüyüşlerinin güçlenmesine yol açtı. 1964 **"Oster"** yürüyüşü çağrısını 8400 kişi imzaladı; yürüyüşçüler yirmi yürüyüş kolu oluşturdular ve kötü hava koşullarına rağmen yürüyüşe yüzbin kişi katıldı. 1964 **"Oster"** yürüyüşleri **"silahsızlanma kampanyası"**nın ilk tepe noktasını oluşturdu.

1965 yılında Bonn hükümeti ABD'nin elindeki atom silahlarının bir bölümünün Federal Almanya topraklarına yerleştirilmesi yönünde girişimlerde bulunurken, **SPD** yöneticilerinden Willy Brandt da NATO çerçevesi içinde atom silahlarıyla donatılmış ortak bir gücün oluşturulmasından yana olduğunu açıkladı. Bu durum, silahsızlanma kampanyasının, parlamento-dışı güçlerin bir hareketi olarak önemini büsbütün arttırdı.

1965 **"Oster"** yürüyüşü çağrısını, Federal Almanya'da toplum içinde önemli konumlara sahip kişiler, politikacılar, bilimadamları imzaladılar. Imzalayanların çoğu **SPD** üyesi idi. 1965 **"Oster"** yürüyüşleri 65 koldan gerçekleştirildi. Yürüyüşe katılanların sayısı 130 bine yükseldi.

Bombalara hayır, demokrasiye evet

Vietnam Savaşı'nın dünya barışını tehdit ettiği koşullarda yapılan 1966 **"Oster"** yürüyüşlerinde ise **"Vietnam'da Barış"** istemi ön plana çıktı ve Bonn hükümeti ABD'nin Vietnam'da yürüttüğü savaşa her türden maddi ve manevi desteği kesmesi yönünde baskı uygulamaya çağrıldı.

1966 yılında ABD uçakları Vietnam'a zehirli gaz ve tozları yağdırırken, Federal Almanya'da da hükümet, tüm ekonomiyi ve

Foto: Mehmet Ünal

olan bir kongre yapıldı.

1967 **"Oster"** yürüyüşleri ise ekonomide

Batı Avrupa'ya yerleştirilen yeni ABD atom füzelerini bir bir sökmek, yerine yenilerini yerleştirtmemek için...

*

Yeni işyerlerinin açılması, 35 saatlik iş haftasının yaşama geçirilmesi için...

hükümetinin sosyal harcamaları kısıtlarken, günde 190 milyon Markı silahlanmaya ayırdığı koşullarda yapılıyor. Silahlara ayrılan milyonlar toplu halde işten atılmalara, sürekli işsizliğe ve en başta da yabancı işçilerin işyerlerini kaybetmelerine neden oluyor. Silahlara harcanan milyonlar gericiliğin, Neo_Nazi faşist güçlerin bu ortamdan yararlanarak yabancı düşmanlığını alabildiğine körüklemelerine yol açıyor. Öte yanda Reagan yönetimi yüksek silahlanma harcamalarından yana, saldırgan politikasını ısrarla sürdürüyor. Nisan ayı başında Çeşme'de yapılan son NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında da bazı müttefiklerden gelen itirazlara karşın NATO, Batı Avrupa'ya yerleştirilecek ABD füzeleri planında bir değişiklik olmayacağı yönünde karar aldı. Füzelerin yerleştirileceği ülkeler arasında yer alan Hollanda ve Belçika'nın hala kesin bir karara varmamış olmalarından endişelenen ABD, Batı Avrupa'ya yerleştirilecek 572 füzenin getirilmesinin hızlandırılmasını, tüm işlemlerin 1985'e kadar bitmesini istiyor. Bir taraftan da yeni atom füzelerinin denemesini sürdürüyor, atom savaşı manevraları düzenliyor ve uzayın silahlandırılmasına yönelik bir programı NATO müttefiklerine dayatıyor. Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmeye başlaması, NATO'nun mevcut atom silahlarını gözden geçirme ve yenileme proğramı, ülkemiz Türkiye'ye de yeni atom füzelerinin yerleştirilmesini gündeme getirdi. Reagan yönetiminin Evren-Özal diktatörlüğü ile yakın işbirliği ülkemizi Pentagon planlarının uygulanması için özellikle elverişli bir yer haline getiriyor.

Bütün bunlar bu yılkı "Oster" yürüyüşlerine katılmanın ve her zamankinden daha güçlü olarak katılmanın nedenlerini oluşturuyor.

yaşama geçirilmesi için...

*

Atom silahlarına, toplara, tüfeklere giden milyonların ekmeğe, okula, çocuk yuvasına dönüşmesini, yaşam için kullanılmasını sağlamak için...

*

Uzayın silahlandırılması, dünyamızın kimyasal silah depolarıyla doldurulması girişimlerini durdurmak için...

*

Barış hareketinin işçi sınıfı hareketiyle ve demokrasi hareketiyle nasıl kenetlendiğini göstermek için...

OHNE RÜSTUNG LEBEN

Dünyamızda atom savaşının koşullarının yaratılmasını engellemek için...

*

Ülkemiz Türkiye'nin ABD ve NATO'nun atom harmanına, silah deposuna dönüşmesini engellemek için...

Öte yanda ilk **"Oster"** yürüyüşünün hemen öncesinde Düsseldorf eyalet mahkemesi altı barış taraftarını, **"bunlar barış değil, komünizm istiyorlar"** diyerek üç ay ile bir yıl arasında hapis cezasına çarptırmıştı. 1961'de tüm Federal Almanya'da gösteriler yapılacağını ilan eden atom silahı karşıtları, Federal Almanya hükümetinden atom silahlarından vazgeçerek tüm dünyaya örnek olmasını istediler. Bu istemlerin güç kazanması için işçi hareketinin yığınsal olarak **"Oster"** yürüyüşüne çekilmesini, öncelikle de DGB ve SPD'nin harekete çekilmesini amaçladılar. Ancak 1961 yılının Mart ayı başlarında **DGB** yönetimi **"Oster"** yürüyüşlerine karşı olduğunu açıklarken, **SPD** yönetimi de üyelerini bu yürüyüşlere katılmamaya çağırdı. Tüm olumsuzluklara rağmen dört ayrı kol halinde yapılan 1961 yılı yürüyüşlerine dokuz bin, mitinglere ise 23 bin kişi katıldı.

Sendikalarda barış hareketi güçleniyor

1962 **"Oster"** yürüyüşleri ise 17 yürüyüş kolu halinde yapıldı, yürüyüşlere yüzde sekseni gençler olmak üzere 15 bin, mitinglere ise 50 bin kişi katıldı. Atom bombasının üretiminden vazgeçilmesi, atom denemelerinin durdurulması, genel ve kontrollü bir silahsızlanma, istemler arasında yer aldı. **"Oster"** yürüyüşleri 1962 yılı 1 Mayıs'ında yüzlerce işçinin atom silahlarına karşı protestoda bulunmasına, **DGB** yönetiminin 1 Mayıs belgileri arasında **"Atom Silahlarına Hayır, Silahsızlanmaya Evet"** belgisinin yer almasına yol açtı. 1962 yılı içinde sendikalarda atom silahlarına karşı hareket güçlenmeye başladı.

1963 yılı içinde birçok sendikanın üyelerini **"Oster"** yürüyüşlerini aktif olarak desteklemeye çağırmasının ardından, yürüyüşün hemen öncesinde de **Daimler-Benz** fabrikasından 11 bin işçi **"IG-Metall"**in yerel merkezine başvurarak **"Oster"** yürüyüşünün desteklenmesi talebini ileri sürdüler. **"Oster"** yürüyüşlerinin Orta Avrupa'da bir yumuşama alanı yaratılması ve Alman topraklarına atom füzeleri yerleştirilmemesi taleplerini içeren çağrısını, Federal Almanya hükümetinin tüm baskılarına ve barış yanlılarını **"Moskova'nın yararlandığı aptallar"** olarak nitelendirmesine rağmen üç bin kişi imzaladı. 21 yürüyüş kolunda 80 bin kişi **"Oster"** yürüyüşlerine katıldı. Yürüyüşçüler arasında ünlü bilim adamlarının, papazların, sanatçıların ve sendikacıların sayısı hiç de az değildi.

1963 yılı içinde bir taraftan uluslararası

manya'da da hükümet, tüm ekonomiyi ve çalışabilir durumdaki her yurttaşı, istediği zaman savaş hazırlıklarına koşmak üzere 1965 Haziran'ında bir acil durum yasası çıkardı. Atom karşıtı hareket daha baştan NATO'nun savaş hazırlıkları ile ülke içinde demokrasiyi kısıtlamaya yönelik acil durum yasası gibi girişimler arasındaki bağı görüyor ve kaygıyla izliyordu. Bu nedenle, **"Bizim bombaya hayır deyişimiz demokrasiye evet deyiştir"** belgisini yükseltti. O yıl dokuz büyük kentte 15 yürüyüş kolu oluşturuldu ve yürüyüşlere 145 bin kişi katıldı.

Barışseverlerin bu yürüyüşten aldığı güç ile 30 Ekim 1966'da Frankfurt/Main'da **"Demokrasi Açmazda"** belgisi altında ve odak noktasının Bonn hükümetinin tutarlı bir barış politikası izlenmeye çağrılması

1967 **"Oster"** yürüyüşleri ise ekonomide krizin hüküm sürdüğü, acil durum yasasının yaşama geçirilmeye çalışıldığı, **Bonn** hükümetinin ABD'nin Vietnam'da yürüttüğü savaşı **"anlayışla karşıladığını"** belirttiği koşullarda yapıldı. Federal Almanya'nın 200 kentinde yapılan yürüyüşlere 150 bin atom silahı ve acil durum yasası karşıtı katıldılar.

1968 yılının **"Oster"** yürüyüşleri çok geniş toplum kesimlerini harekete geçirdi. 23 büyük örgüt 1968 **"Oster"** yürüyüşünü destekleme kararı aldı. Bunlar arasında sosyalist gençlik örgütü **"Die Falken"**, Doğa Dostları Gençler **"Naturfreunde Jugend"**, sendikalı gençlerin örgütleri **"Organisationen Gewerkschaftsjugend"**, Sosyalist Alman Öğrenci Birliği **"Sozialistische Deutsche Studentenbund"** ve Askerlik

Barış hareketi komünistlerden din adamlarına, kadın hareketinden işçi hareketine, çeşitli dü

Batı Avrupa'da barış hareketiyle sendikal ve demokratik hareketin kenetlenişini göstermek için...

e de yürüyüş kollarında!..

Karşıtları Birliği "Verbande der Kriegsdienstverweigerer" yer alıyorlardı. 1968'in ilk aylarında özellikle sendikalı gençler çok yaygın eylemler yaptılar. Sendikalı gençlerin bu eylemleri diğer gençlik örgütlerini de etkiledi. Bu ortamda yapılan 1968 "Oster" yürüyüşlerine 300 bin kişi katıldı.

Somut kazanımlar

1970'li yılların eşiğinde yumuşama döneminin başlaması ile "Oster" yürüyüşleri hareketi 1960 yılından 1968 yılına kadarki biçimiyle son buldu. Federal Almanya'da soğuk savaş döneminin aşılmasında önemli katkısı olan hareket geniş halk yığınlarını, sendikacıları, politikacıları, bilimadamlarını atom füzelerine karşı ortak amaçlar çerçevesinde birleştirmiş, toplumun farklı kesimleri arasında ortak uzun erimli bir çalışma alanı yaratmıştı. "Oster" yürüyüşleri parlamento dışı güçlerin eylemlerinin önemini ve değerini geniş halk yığınlarına gösterdi. Birçok SPD üyesi ve yandaşı, SPD yönetiminin silahlanmayı teşvik politikasını onaylamayan gençler protestolarını dile getirecek bir alan buldular.

"Oster" yürüyüşleri somut başarılar da elde etti. Örneğin, Bonn hükümetinin Alman Demokratik Cumhuriyeti (DDR) sınırlarına atom mayınları yerleştirme girişimi 1965 "Oster" hareketi tarafından zamanında değerlendirildi ve bu girişime karşı konuldu. 1969'da Federal Almanya hükümetinin istemediği halde "Atom Silahlarının Yaygınlaşmasını Önleme" anlaşmasını imzalamak zorunda kalmasına da "Oster" yürüyüşlerinin büyük payı oldu.

1970'li yıllarda barış hareketi

da yapılan eylemler barış hareketinin en özverili çalışan güçlerini harekete geçirmekten ileri gidemediler. Ancak nötron bombasının üretilerek Batı Avrupa'ya yerleştirilmek istenmesi tüm Avrupa'da ve özellikle Hollanda'da sert bir direnişle karşılanırken, 12 Aralık 1979'da NATO'nun ikili kararı ile Batı Avrupa'ya yeni ABD roketlerinin yerleştirilme planları barış hareketinin güçlü tepkisine ve gitgide yığınsallaşan protesto eylemleri düzenlenmesine yol açtı.

Barış güçlerinin açıklamalarına kulak asmayanlar, Ronald Reagan'ın 1980'de iktidara gelmesinden sonra tehlikenin ne olduğunu iyice anlamaya başladılar. ABD atom füzelerinin dünya barışını ve insanların yaşamını tehlikeye soktuğunun anlaşılması birçok kişinin korkularını ve önyargılarını aşarak barış mücadelesine girmesini sağladı.

"Atom Bombaları Hepimizin Yaşamını Tehdit Ediyor" belgisiyle yapılan Krefeld Çağrısı'nı ilk iki yıl içinde iki milyonun üzerinde kişi imzaladı. 10 Ekim 1981'deki Bonn'daki barış yürüyüşüne 300 binin üzerinde barış savaşçısı katıldı. 1982 "Oster" yürüyüşü yeniden canlılık kazanarak

Insanlık kavranması güç, kabullenilmesi olanaksız bir çelişkiyi yaşıyor. Bir yanda milyonlarca insan açlık ve yoksulluk çekiyor. Kara Afrika'da her yıl, her an, belki de tam şu saniyede çocuklar bebekler açlıktan ölüyor... Buna karşılık emperyalist-kapitalist sistem ölüm araçlarına, silahlanmaya milyarlar ve milyarlar harcıyor. Sosyalist sistem ülkelerini, sınırlı olanaklarından silahlanmaya büyük paylar ayırmaya zorluyor. Keza gene emperyalist-kapitalist boyunduruk altındaki ülkelerde salt pazar oyunları, fiyat dengeleri yüzünden hergün milyonlarca, milyarlarca liralık besin maddesi sokağa, çöpe atılıyor, denize dökülüyor. Insanlık kavranması güç, kabullenilmesi olanaksız bir çelişkiyi yaşıyor. Bir yanda milyarlarca dolarlık silahlanma harcamaları, bir yanda yoksulluk, yokluk...

1 milyar marklık silahlanma harcaması yerine Afrika'da açlıktan ölümle karşı karşıya tam 14000 (evet: on dört bin) çocuk kurtarılabilir...

Foto: Mehmet Ünal

70'li yılların başında emperyalizmin askeri çatışma politikası iflas etmiş, sosyalizmi askersel alanda yıkmayı amaçlayan NATO stratejileri boşa çıkmıştı. Siyasi ve askeri güçler dengesi değişmiş ve tek yol olarak iki blok arasında zorunlu görüşmelere başlanmıştı. Sosyalist ülkelerin askeri bakımdan güçlenmesi daha önce silahsızlanma görüşmeleri önerilerini reddeden kapitalist ülkeleri masa başına oturmaya zorladı. Sovyetler Birliği ile ABD arasında SALT (Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşması) ve NATO ile Varşova Paktı arasında asker sayısını düşürme yolundaki anlaşmalar hep bu dönemde imzalandı.

Barış güçleri 70'li yılların ortasında yeniden harekete geçmeye başladılar. O yıllar-

ter" yürüyüşü yeniden canlılık kazanarak büyük bir füze karşıtı gösteriye dönüştü. 1983 yılında ise **"Oster"** yürüyüşleri Federal Almanya'da 90 yerde beşyüz bin kişinin katılımıyla gerçekleşti. **"Oster"**de barışseverler, **"1983 yılı Atom Füzeleri Yılı Olmamalıdır"** temel belgisi ile yürüdüler. 1983 yılı sonunda biraraya gelerek, füzeler Federal Almanya'yı terkedene dek savaşımı sürdüreceklerine karar veren barış girişimleri temsilcileri bu yıl da **"Oster"** yürüyüşlerine **"Barış-Iş-Yaşam", "Atom Füzeleri Kaldırılsın", "Atom Füzeleri Değil, Işyerleri"** belgileriyle yola çıkacaklar.

Gelsenkirchen Kadınlar Birliği'nin çıkartmış olduğu "Başlangıcından Günümüze Oster Yürüyüşleri" broşüründen yararlanılmıştır.

düzeylerde ordu kademelerine kadar toplumun hemen bütün kesimlerinde yandaş buluyor.

Bir tank birliğinin iki günlük manevrası için harcanan para ile 28 tane çocuk bahçesi yapılabilir...

Leopard-2 modeli bir tank için harcanan para ile otuz altı tane üç odalı modern birer konut yapılabilir... yada 30 bin çocuğun ders görebileceği bin (1000) sınıf odası yapılabilir...

Bir savaş uçağı yerine, geri kalmış ülkelerde 40 bin (evet: kırk bin) köy eczanesi açılabilir; milyonlarca insanın canı kurtarılabilir...

Yeni silahlar üretmek için yapılacak 4,5 milyar marklık bir harcama ile yeryüzünden sıtmanın kökünü kazıyacak dünya çapında bir aşı kampanyası gerçekleştirilebilir...

OKUYUCU POSTASI

Adayımızı listeye nasıl koydurduk?

Ben Bad Kreuznach bölgesindeki Bretz döşeme mobilyaları fabrikasının marangozhanesinde çalışıyorum. Bizim çalıştığımız firmada işyeri işçi temsilciliği 15 kişiden oluşuyor. Bu fabrikada çalışan 200 Türkiyeli işçinin 9 Mayıs günü yapılacak işçi temsilciliği seçimlerine sendika listesinden girecek adaylar arasına iki adayımızı nasıl koydurmayı başardığımızı anlatmak istiyorum.

Ta baştan beri **Türkiye Postası**'nda saygideğer sendikacı arkadaşlarımızın ve diğer arkadaşlarımızın okuyucu mektubu olarak sendikal sorunlar ve işyeri işçi temsilciliği üzerine yazdıklarını özümseyerek okuduk ve değerlendirdik. Daha da geliştirmeye çabaladık. Arkadaşlarımıza birlikte hareket etmenin önemini anlattık. İşçi arkadaşlanmızın dünya görüşlerine bakmaksızın hepsiyle arkadaşça bir diyaloğu sürdürdük. Onları dinledik, sorularını cevaplamaya çalıştık, sorunlarını çözmelerine yardımcı olmaya gayret ettik.

Sendika listesinden biri bayan iki arkadaşımızı aday göstermek istiyorduk. Görevleri sona erecek olan bazı temsilci arkadaşlar adaylarımızın ilerici dünya görüşünü bahane ederek engelleme yapmaya başladılar. İkinci adayımız için, **"O girerse biz girmeyiz"** demeye başladılar. Sendikamızın bütün çalışmalarına katıldığımız için sendika ile iyi ilişki içindeydik. Bu yüzden sendika yetkilisi de adaymıza karşı değildi.

Adayımız birçok kereler sendikaya giderek aday olmak istediğini söyledi. Ayrıca işyeri işçi temsilciliği başkanına da yazılı bir müracaatta bulunarak aday olduğunu belirtti. Bununla da kalınmadı. Sendika listesinden aday göstermek istediğimiz

Sizin aklınız ermez çocuklar

17 mart günü Frankfurt Konsolosluğu Türk Gücü Spor Klübü'nde bir toplantı düzenlendi. Toplantının amacı eğitim sorunlarının tartışılmasıydı. Öyleydi ama, tamamen öğretmenlere hakaret toplantısına dönüştürüldü. Sanki Federal Almanya'daki eğitim sorunlarımızın hepsini Türkiyeli öğretmenler yaratıyorlardı. Konsolos beyin niye böyle yaptığını bir öğretmen arkadaşa sorduğumda, **"Gayet normal, çünkü Hessen eyaletindeki öğretmenlere karışamıyorlar, onun için de velileri aleyhimize kışkırtıyorlar"** dedi.

Bu arada gençlerden ve işçilerden bedelli askerlik konusunda ve konsolosluğun çalışmalarındaki aksaklıklar konusunda istekler ve sorular da geldi. Konsolos bey, genç yaşlı demeden bütün salondakilere **"çocuklar"** diye hitap etmeye utanmayarak her söylenene **"Cocuklar olmaz böyle şey"** diye yanıt verdi. Sorularmız karşısında bocaladıkça **"çocuklar, çocuklar"** diye diye bir punduna getirip toplantıyı terk etti.

Bu toplantıdan ne öğrenildi diye sorarsanız: **"Sizin aklınız ermez çocuklar. Biz Türk milletiyiz, cebimiz boş ama gönlümüz zengin"** sözlerinden başka birşey öğrenmedik.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Kassel

Dedemin nasihatı

Dedem Çanakkale'de düşmana karşı savaşmış. Savaşta kolunun birisini kaybetmiş. İstanbul'da, Sirkeci'de 265 gün hastahanede yattıktan sonra memleketine dönmüş. Dedem kolunu kaybettikten sonra görüşleri de, tutumu da hepten değişmiş. Şarapçı, berduş birisi olmuş. O zamanın ağalarına ve paşalarına karşı çıkmaya başlamış. Birgün arkadaşları etrafını sarıp sormuşlar: **"Ahmet, paşalar, ağalar kendilerini övüp duruyorlar, ne dersin?"** Dedem de

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Demokrasi

Bizde demokrasi
açlar için açlık
yoksullar için yokluk
işsizlik demek.
Bizde demokrasi
işkence odaları
sokakta kurşun
falaka, zincir, cop demek.
Bizde demokrasi
varlığa varlık
yokluğa darlık demek
böylesi demokrasi
bize ne gerek.

Işıl Korkmaz/Wiesbaden

Bir düşünsen

Bir düşünsen
Başını avuçlarının içine alıp
Çapayı salmadan toprağa
Bir dinlesen
Uçsuz bucaksız pamuk tarlalarından,
"Yeter gayri" seslerini
Bir anlasan beni.
Ve makinalar
Makinalar kan işler
Makinalar türkü söyler.
Bir anlasan beni
kapatıp şalterleri
Katılıp haykıranlara
"Işı, ekmek, özgürlük" desen
Ne olur bilir misin?

Özgür Kartal/Nürnberg

Hasretim

Sen umudum
Sen güneşim
Ve ben senin yokluğunum
Gözlerim bulanık
Bir su
Açlığımsın
Bir yalvanştır sana bu
Çok uzaklardan
Bir alevdir yakar
Harmanlar boyu
Ve bir kurtuluştur seni anmak
Ve sen ki kıraç kokan
Anadolumsun doğduğum
kalem açtığım sıralarında
Dağlarında çiğdem kazdığım
Yanık türküler söylediğim
Özlemimsin
Uykularımda yeni bir doğuş
Doyumsuz bir uyanışsın sen
Sen insanca yaşamak istediğim yer
Hasretimsin

Ismail Mercan/Paris

Artist şirketleri gençlerimizi kandırıyor

16 Mart tarihli **Hürriyet** gazetesinde bir haber dikkatimi çekti. Haberde Bonn büyükelçiliğinin artist şirketlerinin vatandaşlarımızı kandırdıkları ve izinsiz girişimlerde bulundukları konusunda bir açıklaması yeralmaktaydı. Neden biz de bu konuya el atmayalım diyerek biraz araştırdım.

Tanıdığım 16 yaşında bir genç de bu tür film şirketlerinin tuzağına düşmüş durumda. Bu genç başlangıçta kendisini uyardığımızda bize gülüp geçmişti. Geçenlerde geldi ve **"sen haklıymışsın ağabey"** diyerek anlatmaya başladı. Başından geçenler şöyleydi:

Önce Federal Almanya'da basılan gazetelerde Tevhid Bilge, Eşref Kolçak ve Yılmaz Köksal'ın isimleri yazılı bir artist yarışmasının katılım ilanları çıkar. **Sine Sen** Film şirketi adına... Artist olmaya hevesli genç arkadaşımız da buradaki adrese başvuruyor. Başvuraflarının hepsini toplasan ve hatta üstüne yüzde yüz kâr koysan yine de verilen para etmeyecek bir zarf geliyor. Zarfın içindeki dosyadaki en önemli belge ise Alman makamlarından alınan izindir. Belge **"gewerbe"** müracaatı yapacak herkesin alabileceği cinsten olup, 5 Şubat 1942, Adana doğumlu Burhanettin Aytutuldu isimli birinin adına, Türk elişlerini pazarlamak, Türk sanatçıları ve müzisyenleri kiralamak ve bunlarla film çevirmek üzere düzenlenmiş. Belgede, B. Aytutuldu'nun imzasının dışına hiçbir makamın imzası ve mührü yoktur.

Paketten bir süre sonra da, hemen ertesi gün yarışma olduğunu bildiren bir davetiye geliyor ve genç arkadaşımız apar topar adresi verilen Stuttgart'taki Türk kahvesine gidiyor. Video filmlerinden tanıdığı Tevhid Bilge ve Yılmaz Köksal da oradalar. Ancak yarışma diye birşey gerçekleşmiyor. Sadece 12 Mart 1984'de bir davetiye daha geliyor ve genç tekrar Stuttgart'a gidiyor. Alındığı bir odada tanıdığı tüm artistler vardır. Yönetmenin biri kendisine video filmin kaseti için 150 Mark getirip getirmediğini sorar, ve eğer getirmediyse filmde rol almasının da kesin olmayacağını söyler. **"Hatta istersen beş bin Mark ver, sana başrolü oynatalım"** der. Sekiz profesyonel oyuncu, iki profesyonel figüranın bulunduğu kadroda, başvuranlar arasında hiç bir yarışma yapılmamasından da iyice kuşkulanan arkadaşımız, kadroda bulunan Kadir Savun'a **"Acaba bizleri kandıracaklar mı ağabey?"** diye sorar. Kadir Savun da **"Olabilir, biz bundan sorumlu olamayız, bizleri de sizin gibi buraya çağırdılar"** der.

Böylece genç arkadaşımız kendisine böyle bir filmde rol verilse bile sonunda artist filan olamayacağını, kendilerin

Bununla da kalınmadı. Sendika listesinden aday gösterilmek istendiğine dair yerli ve yabancı işçilerden 200 imza da topladık.

Sendika 28 Mart günü bir toplantı düzenledi. Toplantıya adaylık konusunda bir öneri listesinin geleceğini biliyorduk. Önerilen adayların yerine başkaları da adaylıklarını koyabileceklerdi. Gelecek öneri listesinde bayan arkadaşın adının ikinci sırada olmasına sağmen ikinci adayımızın adının listede olmadığını bir gün öncesinden öğrendik. Bunun üzerine sendikalı arkadaşlarımızın, ilerici adayları desteklemek üzere sendika toplantısına gelmelerini sağladık. Öneri listesindeki birden altıya kadar olan adaylar oybirliği ile yerlerinde kaldılar. Sıra yedinci yere gelince, bizim ikinci aday bu yer için adaylığını koydu. Sendika listesinde bu yedinci yer için önerilen aday, CDU'lu bir kısım ustası. Bu adam, Straus Mainz ve Bad Kreuznach'a geldiğinde büyük şenlikler düzenleyenlerden biri. Salonda sessizlik hüküm sürüyordu. Her iki aday da Almanca kısa birer konuşma yaptılar. Acaba CDU'lu usta mı yoksa bizim demokrat işçi mi kazanacaktı? Heyecanlıydık. Bazı arkadaşlar, **"Neden zayıf bir adaya karşı koymadı da bu herife karşı koydu?"** diye mırıldanıyorlardı. Gizli oylama yapıldı. Hakem, yani sendika sekreteri bizim arkadaşın oylamayı 10 oy farkla kazandığını ilan etti. Salonda alkış çınladı. Bütün arkadaşlar sevinç içindeydi.

Oylamayı kaybeden CDU'lu ustanın taraftarlarından bazıları bizim adayın kazanmasına itiraz etmek istediler. Sendika sekreteri sözü alarak şöyle dedi: **"Arkadaşımız 200 imza getirdi. Burada gözünüzün önünde seçildi. Söz yok! Arkadaş temsilcilik için yedinci sırasının adayıdır."**

Böylece birlikte hareketin, çok önceden çalışmaları planlamanın ve uzun vadeli çalışmanın, **Türkiye Postası** okumanın yararını somut olarak görmüş olduk.

Bütün ilerici, demokrat arkadaşlar, işyeri temsilciliğine girin. İleri görüşlü, namuslu adayları ve sendika listesini destekleyin.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Bad Kreuznach

met, paşalar, ağalar kendilerini övüp duruyorlar, ne dersin?" Dedem de şarabından bir yudum içip demiş ki: **"Oğlum, paşalar, ağalar kendilerini övsün, Ahmet onların kıçını da biliyor önünü de... Kara Ahmet'ler Çanakkale'de kolunu, bacağını kaybetti, övünmesi onlara kaldı. Bu ağalardan, paşalardan halkımıza hayır gelmez. Güneş oslalar Üzerimize doğmazlar."**

Şimdi Evren Paşa ve Turgut Özal meydanlara çıkıp çıkıp kendilerini övdükçe hep dedemin bu sözlerini hatırlıyorum. Dedem öldü ama söylediklerei ölmüyor.

Hayrettin Erçin/Fransa

Biz 7 saatin provasını yapıyoruz

12 yıldan beri küçük bir işyeri olan Sintermetal firmasında çalışıyorum. 4 yıldır da işyeri temsilcisiyim. 35 saatlik çalışma haftası istemiyle başlayan uyarı grevlerine Lübeck'teki diğer işyerleri gibi Sintermetal'deki işçiler olarak bizler de katıldık. Uyarı grevi sırasında işçiler makineleri kapatıp işyerinden ayrılınca, işveren temsilcileri, üç şef bir meister makinelerin başına geçip çalışmaya başladılar. Bir yandan da, işçilere işi bırakmamalarını yoksa paralarını alamayacaklarını söyleyerek tehdit etmeye çalıştılar. İşçilerin buna verdikleri yanıt çok kesin ve kısaydı: **"Biz bugün 7 saat çalışmanın ilk provasını yapıyoruz, gerisini sonra düşünürüz!"**

N. Bakır/Lübeck

Gençlerimize yazık

Ostfildern Türk İşçi Derneği'nin bir futbolcusu olan Yaşar Çankçı, Mercedes fabrikasında çalışıyordu. Evliydi, iki de çocuğu vardı. Askerlik bedelini ödemek için Alman bankalarından kredi çekti. İki ay askerlik için çoluk çocuğuyla birlikte arabayla yola çıktı. 4 Mart günü Bulgaristan'da, Pazarcık yakınlarında bir kaza yaptı. Çarptığı Bulgar arabasının şoförü öldü, iki kişi ağır yaralı. Kendisi tutuklandı. Askere de gidemeyecek. Bankaya borç dağ gibi. Ailesinin hali ne olacak? Gençlerimizin durumu ne kadar acı!

Balkan/Ostfildern

buradaki adrese başvuruyor. Başvurusu üzerine kendisine Tevhid Bilge imzalı bir mektup geliyor. Mektupta, kendisine ilk etapta filmin senaryosu, sözleşmesi ve Alman makamlarından alınan izinin kopyasını içeren bir paketin gönderileceği ve paket alınırken 126.50 markık bir paranın ödenmesi gerektiği açıklanıyor.

23 Ocak 1984'de, paket denilen ve içindekiler dosya, baskı, reklam mas-

Kim kurtuldu?

Bir süre önce Türkiye'ye izine gittim. Gaziantep'e giderken yanımda Cezayir'de çalışan bir işçimiz oturmaktaydı. Kendisiyle sohbet ederken, Mehmet Güleç adındaki bu işçi Cezayir'de Çavuşoğlu-Kozanoğlu firmasında inşaat işinde çalışmakta olduğunu anlattı. Son üç ay öncesine kadar kendilerine ücretleri bazı gecikmelerle de olsa ödeniyormuş, ama son üç aylık ücret karşılığında kendisine ve birçok arkadaşına karşılıksız çek vermişler. Sözlerini şöyle sürdürdü: **"Ağabey, beni yıktılar. Üç çocuğum ve allem benden para bekliyor. Gurbet ellerine gittik, oralarda da yine Türk firmaları tarafından dolandırıldık. Burada gazetelerde Çavuşoğlu-Kozanoğlu kurtarıldı, devlet elini uzattı, diye yazıyorlar. Peki bu devlet yalnızca patronlara mı el uzatıyor. Biz bu ülkenin vatandaşı değil miyiz?"**

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Siegen

maz Köksal da oradalar. Ancak yarışma diye birşey gerçekleşmiyor. Sadece toplu halde gönderilen dosyalar teker teker gözden geçiriliyor, katılanlar özgeçmişlerini anlatıyorlar ve geri dönüyorlar. O gün genç arkadaşımızın dönüşte arabasına aldığı bir başka yarışmacı kendisine bu tür altı yarışmaya katıldığını ve bu güne dek bu şekilde dört bin markını çarptırdığını anlatıyor.

Aradan bir süre daha geçtikten sonra

Bedelzedelerden Tercüman'a

Tercüman gazetesi son günlerde bedelzedelerden yazılar yazmaya devam ediyor. Bunları okuyan da sanır ki, bu yazıları gerçekten okurlar yazıyor. Ama bu yazıları okuyan gençler başka şeyler diyor: **"Biz mücadelemizi Tercüman'a bırakmayacağız. Çünkü bizim başımıza bu sorunu çıkaranlar, bunların çözümü için uğraşmazlar. Olsa olsa biz gençlere boş umut vermeye çalışırlar. Tıpkı İşçi Kurultayı gibi. Ve bizim birliğimizi engellemeye çalışırlar."**

Biz gençlerin **Tercüman**'a cevabı, Bedelli Askerlik Türküsü'nün son kıtasıdır: **"Siz ne derseniz deyin de / Bunca bedel çok beyler / Bu devran böyle gitmez de / Birleşelim biz gençler.**

Gençliğin birliği yolunda kurulan FEBAG'ı selamlıyorum.

G. S./Tübingen

Eşek arısı

Arı kovanı bulunduranlar veya arıcılık üzerine biraz bilgisi olanlar bilirler. Arılar çok ilginç bir işbölümü ile çalışır ve üretirler. Arılar, yaşamak ve ürettiklerinden yararlanabilmek için işçi arıların yaptıkları balı yiyen ve kovanı zayıf düşüren eşek arısına karşı savaşı kazanmak zorundadırlar.

Gerçi eşek arıları, tabiatın kanunu ile böyle geçinmek zorundadırlar. Ama gelgelelim insanlar arasında da eşek arısı rolünü oynayanlar oluyor. Kendisine **"arı"**yı amblem diye seçen Özal'ın ve partisinin oynadığı rol de işte budur.

Her bal yediğimizde, işçi arının sömürücü eşek arısına karşı olan yaşam savaşımını unutmayalım.

S.Tantoğlu/Wesel

Türkiye Postası

Abone fişi 6 aylık (12 sayı) ☐ 1 yıllık (24 sayı) ☐

Adı-Soyadı Tarih:

Adresi

Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine** postalayınız.

ABONE BEDELİ:

	F.Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30.- DM	600 BF	120 Krn	85 FF	8.40 £	35 G	95 Krn
1 yıllık	60.- DM	1200 BF	240 Krn	170 FF	16.80 £	70 G	190 Krn

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. **Herausberger:** Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, **Verantwortlicher Redakteur:** Ahmet Kardam, **Zentralredaktion und Anschrift aller Verantwortlichen:** 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 **Herstellung:** Eigenvertrieb **Druck:** Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48 Säntisstr. 49, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60.DM. **Temsilcilikler-Fransa:** Paris, Tel: 01-258 26 90, **Federal Almanya:** Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, **Belçika:** Brüksel: B.P. 83, **Hollanda:** Amsterdam, Tel: 020-942323, **İngiltere:** Londra, Tel: 01-340 47 39, **Danimarka:** Kopenhag, Tel: 01-707 506, **İsveç:** Stockholm, Tel: 08-367 576.

"Almanya'daki geleceğimiz, bu ülkedeki barış ve demokrasi güçlerinin geleceğine bağlıdır"

FİDEF 8. Kurultayını yaptı

- **Genel Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporu ve Kurultay sonunda alınan kararların ana ağırlık noktaları barış savaşımı, işsizlik ve 35 saatlik çalışma haftası, yabancı düşmanlığı ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaydı.**

*

- **Kurultay'da, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın, yalnız burada mücadele eden barış ve demokrasi güçleriyle omuz omuza yürütülecek kavganın içinde yükselebileceği saptaması yapıldı.**

FIDEF 8. Kurultay Divanı, Nur Erkılıç*'ın Başkanlığında ve Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu üyesi* Turan Ata*'nın Başkan Yardımcılığında* İbrahim Onat, Veli Müslüm *ve* Necati Bakır*'dan oluştu. Kurultaya katılan 170 delegenin 108'i işçi, 29'u aydın ve 33'ü de öğrenciydi. Genel Yönetim Kurulu seçimlerinden sonra yapılan işbölümüyle Genel Başkanlığa* Hasan Özcan, *Genel Sekreterliğe* Ali Çağlar *ve Genel Saymanlığa* Hamdi Maskar *seçildiler*

Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu FIDEF'in 8. Kurultayı 7 ve 8 Nisan günleri Essen kentinde yapıldı. FIDEF'e bağlı dernekleri temsilen 170 delegenin katıldığı kurultayı, 700'e yakın konuk ve dinleyici izledi.

İlk gün saat 11'de çalışmaya başlayan kurultay divanı **Nur Erkılıç**'ın başkanlığında ve Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu üyesi **Turan Ata**'nın başkan yardımcılığında **İbrahim Onat, Veli Müslüm** ve **Necati Bakır**'dan oluştu.

Delegelerin yapısı

Kurultay'a katılan 170 delegenin genel yapısı şöyleydi: Delegelerin 108'i (yüzde 63,5) işçi, 29'u (yüzde 17,1) aydın ve 33'ü (yüzde 19,4) öğrenciydi. 170 delegeden 131'i başta IG-Metall olmak üzere çeşitli sendikaların üyesiydiler. Delegelerin 10'u [illegible]

sınıf kardeşlerimizle aynı saflarda yer tutacağız. Yerli ve yabancı işçileri bölmeye, toplumsal muhalefeti zayıflatmaya yönelik her çabanın önünde kararlılıkla direneceğiz. Federal Almanya'daki demokratik kamuoyunun, ilerici kişi ve kuruluşların Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaları bu ülkede mücadele eden barış ve demokrasi güçleriyle omuz omuza yürüteceğimiz kavganın içinde gelişebilir. Yerli ve yabancı en geniş emekçi kesimlerin ortak mücadelesi ayrı zamanda yabancı düşmanlığına karşı verilen mücadelemizin de güçlenmesine katkıda bulunacaktır. Birlikte mücadele sırasında oluşacak dostluk bağlarımız, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın sürekliliği için en büyük güvencedir."

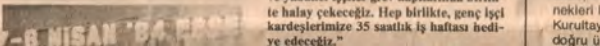

Barış ve 35 saat

Temel görevin barışın korunması olduğunu saptayan ve **"Barış mücadelesine gerçekten katkıda bulunmanın ölçüsünün Türkiyeli işçilerin bu uğurda ne ölçüde harekete geçirilebildiğine bağlı olduğunu"** vurgulayan çalışma raporunda, 35 saatlık iş haftası için yürüyen mücadeleye de geniş yer ayrıldı. Türkiyeli işçilerin 35 saatlık çalışma haftası mücadelesine aktif kazanılması için çalışılması ve en başta da sendikaların daha da güçlendirilmesi gerektiği vurgulanan raporda, çalışma süresinin kısaltılması için yürütülen **"uyarı grevleri"** konusunda şöyle denildi: **"Grev kapıları yine bayram yerine dönecek, davullarımız gümbür gümbür vuracak, yerli ve yabancı işçiler grev kapılarında birlikte halay çekeceğiz. Hep birlikte, genç işçi kardeşlerimize 35 saatlık iş haftası hediye edeceğiz."**

ve emekçilerle bağların güçlendirilmesi, öte yandan Federal Almanya'daki ilerici ve demokrat güçlerle ilişkilerin güçlendirilmesi gereği üzerinde durulan raporda, bu konuda özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın gerçekten güçlendirilmesi, Federal Almanya'daki Türkiyeli işçilerin, emekçilerin dayanışmaya aktif desteğinin sağlanması ile mümkündür. Güçlü bir dayanışma hareketi yaratabilmek için, Türkiyeli işçi ve emekçilerle bağlarımızı güçlendirelim. Federal Almanya'daki demokratik kamuoyu, ilerici kişi ve kuruluşlara karşı görevlerimize gelince: Bizler bu ülkede verilen barış mücadelesinde yer almazsak, 35 saatlık iş haftasını desteklemezsek, sosyal hakların kısıtlanmasına ve iş yerlerimizin yok edilmesne karşı çıkmazsak kimlerden ve ne yüzle dayanışmada bulunmalarını isteyeceğiz? Önerdiğimiz bu çalışma anlayışının yaşama geçirildiği her yerde, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın yükseleceğinden hiç kimsenin en küçük bir şüphesi olmasın."

Kararlar ve seçim

İki gün süren kurultay, okunan çalışma raporu doğrultusunda dört karar kabul etti ve bir çağrı yayınladı. Delegelerin oy birliği ile kabul edilen kararlar, **"Barışın daha güçlü savunulması", 35 saatlık iş haftasının daha güçlü desteklenmesi", "Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın tüm politik tutuklulara genel af istemiyle yükseltilmesi"** ve **"Askerlik bedelinin düşürülmesi isteminin desteklenmesi"** üzerineydi. Kurultay ayrıca, FIDEF üyesi bütün örgütleri, hükümetin çıkartmaya hazırlandığı yabancılar yasasına karşı ortak mücadeleyi güçlendirmeye çağırdı. Genel Yönetim Kurulu için yapılan seçimlerden sonra gerçekleştirilen işbölümüyle Genel Başkanlığa **Hasan Özcan**, Genel Sekreterliğe **Ali Çağlar** ve Genel Saymanlığa **Hamdi Maskar** tekrar getirildiler.

İZLENİMLER

Daha güçlü bir FIDEF

Ayşe Sönmez

İnsanoğlunun, kendi çevresinde dönmeye başlayan bir yapma uyduyu frenlemek için uzayda **"yürümeye"** hazırlandığı saatlerde, Federal Almanya'nın Essen kentinde, Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu (FIDEF)'in 8. Kurultayı'nın toplanacağı binaya doğru ülkenin her bir köşesinden gelebilecek hemen tüm demokrat kişi ve kuruluşlar FIDEF'le dayanışmasını dile getiriyor. Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**'nun mesajının okunması bitince, salon **"Faşizme Karşı Omuz Omuza"** belgisiyle çınlıyor...Faşist cellatların Diyarbakır zindanında öldürdükleri **Nec-**

şıtlı sendikaların üyesiydiler. Delegelerden 19'u sendika temsilcisi ve 7'si de işyeri temsilcisiydi. En gencinin 16 ve en yaşlısının 52 yaşında olduğu delegelerin yaş ortalaması 30'du.

Çalışma Raporu

Bir ay öncesinden FIDEF'e bağlı örgütlere gönderilerek üyeler tarafından geniş şekilde tartışılmış olan ve 41 sayfadan oluşan Genel Yönetim Kurulu raporunu Genel Başkan **Hasan Özcan** okudu. Ağırlık noktaları **barış savaşımı, işsizlik ve 35 saatlık çalışma haftası, yabancı düşmanlığı ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma** olan raporda, bütün bu konular birbirine bağlanarak özetle şöyle deniyordu: **"Barış mücadelesine omuz vereceğiz. 35 saatlık iş haftasını destekleyeceğiz. Sosyal ve demokratik hakların budanmasına karşı çıkacağız. Işyerlerinin korunması mücadelesinde, Alman ve diğer uluslardan**

HASAN ÖZCAN
Bu kurultayda yine başkan seçildi

ye edeceğiz."

Yabancı düşmanlığı

Yabancı işçilere 23 yıldır ikinci sınıf insan muamelesi yapılan ve onlara **"geçici"** gözüyle bakılan Federa Almanya'da şimdi, 23 yıl sonra, **"yabancılar politikası"** saptamaya çalışıldığını ve yabancıların demokratik haklarının budanmak istendiğine işaret edilen raporda şöyle denildi: **"Yabancıların demokratik haklarının budanması, F.Almanya'da genel demokratik haklara yönelik saldırının bir parçasıdır. Bizim geleceğimiz, Federal Almanya barış ve demokrasi güçlerinin geleceği ile sıkı sıkıya bağlıdır."** Yabancı düşmanlığını körükleyen çevrelerle silahlanmayı körükleyen çevrelerin aynı olduklarına işaret ederek, **"Yabancı düşmanlığına karşı mücadelenin aynı zamanda barış ve işyerlerinin korunması mücadelesiyle bir bütün"** olduğunu vurgulayan çalışma raporunda, Federal Alman hükümetinin hazırladığı yabancılar yasasına karşı FIDEF'in, Yeşiller Partisi'nin hazırladığı taslağı desteklediği belirtildi.

Dayanışma

Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın güçlendirilmesi sorununa ve genel af istemine de geniş yer ayrılan çalışma raporunda, son üç yıldaki dayanışma çalışmalarındaki eksiklikler üzerinde durularak şöyle dendi: **"Neden son üç yıl içinde kalıcı ve giderek yükselen bir dayanışma hareketi oluşturamadık?, Neden her olayda yeniden kimlerden dayanışma alabileceğimizi düşünmek zorunda kalıyoruz? Tüm bu sorular yalnızca FIDEF için değil diğer demokratik örgütler için de geçerlidir."**

Dayanışma hareketinin güçlendirilebilmesi için bir yandan geniş Türkiyeli işçi doğru ülkenin her bir köşesinden akın akın delegeler, gözlemciler, konuklar geliyor. Kurultay'ın başlama saatinde **860 kişinin** salonu doldurması, Kurultay süresince ara ara atılan **"Daha Güçlü FIDEF"** belgisinin **"soyut bir belgi"** olmadığını, FIDEF'e bağlı örgütlerin bu yolda somut adımlar atmış olduklarını gösteriyor.

FIDEF Genel Başkanı **Hasan Özcan,** Genel Yönetim Kurulu'nun, tüm örgütlerde tartışmaya açılarak hazırlanan Çalışma Raporu'nu okumak üzere kürsüye, daha önceki FIDEF kurultaylarına katılmış tüm konukları selamlayarak çıkıyor. Bugün bir kısmı sürgünde, bir kısmı işkencede, ama memlekette, ama yurtdışında görev başında olan bu konukların hepsi verdikleri onurlu savaşla bugün yine FIDEF'in kurultayında selamlanıyor. **"Ama bir tanesi hariç"** diyor Özcan. 8. Kurultay, bir kez konuk olarak gelip, **"işçi sınıfının partilerine özgürlük verilmelidir"** diyen, şimdi de yazdığı yazılarla komünistlere ağır küfürler yağdıran ve sıkıyönetim savcılarıyla aynı paralele düşen **Uğur Mumcu**'yu kınıyor.

Çalışma Raporu'nda ölüm roketlerine karşı barış, 35 saatlik iş haftası, askerlik bedelinin düşürülmesi için, Federal hükümetin yabancı düşmanı yabancılar politikasına karşı, Türkiye'deki politik tutuklulara genel af için savaşım başa alınmış. Bu en güncel, en yakıcı, en kısa erimli savaşım hedefleri, kurultayın tamamına damgasını vuruyor. Bu hedefler yalnız Çalışma Raporu'nda yer almakla kalmıyor, belgileri salonun duvarlarını süslüyor, salonun dışında açılmış standlarda bedelli askerlik ve 35 saat rozetleri, afişleri, broşürleri sergileniyor, Türkiye'deki politik tutuklulara özgürlük için imza toplanıyor. Yapılan tüm konuşmaların ana noktaları yine bu savaşım hedeflerine yönelik. Kurultay sonunda alınan kararlar da öyle.

"FIDEF'in çalışmalarını yürekten destekliyoruz" diyen konuşmalar yapılıyor, Kurultay'a başarı dileyen mesajlar okunuyor. DKP, SPD, Yeşiller...TUDEH...DGB... Türk, Kürt, Alman, Yunanlı, akla kır zindanında öldürdükleri **Necmettin Büyükkaya**'nın kardeşi, gönderdiği mesajda birlik çağrısı yapıyor...**Sümeyra,** mesajında **"Yaşasın Barış, Yaşasın Hayat"** diyor...Bir TUDEH'linin yaptığı konuşma üzerine, Kurultay hemen oracıkta Iran'daki tutukluların durumunu incelemek üzere Federal Almanya'dan bir heyet göndermesi için çalışma yürütülmesi kararını alıyor. FIDEF'in kurultayına yalnız mesaj gelmiyor. Kurultay'ın kendisi de dayanışma mesajı gönderiyor, o gün Essen'de yapılan bir barış eylemi ve IG-Metall'in uyarı grevine...

Kurultay'ın ikinci günü, iki haftada 29 girişimin daha kendilerine katıldığını söyleyen FEBAG temsilcisinin konuşması biter bitmez, salonun her köşesinden fırlayan 50-60 kadar genç, sahneye çıkarak **"Bedelli Askerlik Türkü-sü"**nü söylüyor, **Heval** sanatçılarının gençleri bu haklı istemlerinde desteklediğini bildiriyor...Dünya Sendikalar Federasyonu temsilcisi **Kanra,** "FIDEF'e daha militan destek vereceğiz" diyor. Daha sonra oybirliğiyle Gelsenkirchen'den yeni bir çalışma grubunun FIDEF'e üyeliği kabul ediliyor.

Yeni yönetim organlarının seçimi...Genel Yönetim Kurulu'nun aday listesinin yedinci sırasında geçtiğimiz günlerde ölen Köln Işçi Birliği Başkanı **Uğur Temizkan** var. Temizkan'ın 8 yıllık savaş arkadaşı **Necdet Topçu, "onun bu görevini ben üstlenmek istiyorum"** diyor...Salonda aniden başlayan, FIDEF'e bağış yarışını ise güvenlikten sorumlu gençler kazanıyorlar. Bağışın miktarından ötürü değil; Kurultay çalışmalarının huzur içinde yürümesi için iki gün boyunca, bir kez bile salona girmemecesine hem dışarda nöbet tutup, hem de aralarında bağış topladıkları için.

Örgüt temsilcileri, Kurultay salonundan yeni ve zorlu görevler üstlenerek ayrılıyorlar. Aynı günün akşamı, Alman televizyonu 1. Programı ARD'nin birinci haberi, insanoğlunun uzayda yaptığı 1400 metrelik **"yürüyüş"**, üçüncü haberi ise FIDEF'in 8. Kurultayı... FIDEF sözcüsü, ekrandan örgütünün istemlerini duyuruyor...

Kurultaya gelen mesajlar

Partiler

Herbert Mies (Alman Komünist Partisi Başkanı), **Jürgen Gocht** (Yeşiller Partisi adına), **Kemal Burkay** (Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Genel Sekreteri, **Haydar Kutlu** (Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri), **Ahmet Kaçmaz** (Türkiye Sosyalist Işçi Partisi Genel Başkanı).

Milletvekilleri

Ottmar Schreiner (SPD), **Konrad Gilges** (SPD), **Horst Peter** (SPD), **Renate Schmidt** (SPD), **Wolf-Michael Catenhausen** (SPD), **Karsten D. Voigt** (SPD), **Norbert Gansel** (SPD), **Walter Sauermilch** (SPD), **Hans Paintner** (SPD), **Joachim Poss** (SPD), **Horst Jungmann** (SPD).

Avrupa Parlamentosu üyeleri

Dr. H-J. Seeler (SPD), **Rudi Arndt** (SPD), **Beate Weber** (SPD).

Kiliseler

Hartmund Hülsman (Papaz), **Joachim Goede** (Papaz), **H.J. Kutzner** (Papaz), **Kurt Struppek** (Papaz), **Dr. Walter Sohn** (Müllheim Protestan Akademisi), **Hans Harald Willberg** (Schwarzenbruck-Kilise Akademisi).

Yığın örgütleri ve demokratik kuruluşlar

Jörn Hauss (Vereinigung Demokratischer Juristen in der Bundesrepublik Deutschland und Berlin (West) e.V.), **Vera Konieczka** (Genç Sosyalistler Federal Başkan Vekili), **Werner Stürmann** (Alman Sosyalist Işçi Gençliği-SDAJ Genel Başkanı), **Arbeitsloseninitiative Nürnberg, Manuel Romano** (Internationales Forum ausländischer Arbeitnehmervereinigung Başkanı), **Detlef Lüderwaldt** (Initiativausschuss "Ausländische Mitbürger in Hessen"), **Achim Maske** (Komitee für Frieden, Abrüstung und Zusammenarbeit), **Papaz Konrad Lübbert** (Halklararası Dostluk Birliği Başkanı), **Gültekin Gazioğlu** (TÖB-DER Genel Başkanı), **Beria Onger** (IKD Genel Başkanı), **Cevdet Kocaman** (Köy-Koop Genel Başkan Yardımcısı).

ÖZÜR

Geçen sayımızda yanlış bilgilenme sonucu FIDEF kurultayına TKSP Genel Sekreteri **Kemal Burkay**'ın, TIP Genel Başkanı **Behice Boran**'ın, TKEP Genel Sekreteri **Teslim Töre**'nin ve TSIP Genel Başkanı **Ahmet Kaçmaz**'ın konuk olarak katılacaklarını haber vermiştik. Bu istihbarat hatamız ve yanlış haberimiz için ilgili parti liderlerinden ve okurlarımızdan özür dileriz.

Dokuz Batı Avrupa ülkesinde 1 Mayıs'ın nasıl, nerelerde ve hangi belgilerle kutlanacağını açıklıyoruz

1 Mayıs 84: Füze değil iş!

Batı Avrupa'da yaşıyan Türkiyeli emekçiler, bu yıl 1 Mayıs'ı kutlaması yasaklanmış Türkiye işçi sınıfının bir temsilcisi ve yaşadıkları Batı Avrupa ülkesinin işçi sınıfının bir parçası olarak alanlara çıkacaklar. Türkiye'de işçi sınıfının 1 Mayıs alanlarını dolduramadığı koşullarda onlar, Avrupalı sınıf kardeşleriyle birlikte barıştan, silahsızlanmadan, toplumsal harcamaların kısıtlanmasının engellenmesinden yana taleplerinin yanısıra Türkiye'de sendikal hak ve özgürlüklerin sağlanması, DISK'in üzerindeki yasağın kalkması ve tüm politik tutuklulara özgürlük talebini dile getirecekler.

Batı Avrupa'ya atom füzelerinin yerleştirilmeye başlanmasıyla nükleer savaş tehlikesinin daha da arttığı koşullarda karşılanan bu yılın 1 Mayıs'ında tüm Batı Avrupa ülkelerinde işçi sınıfının istemleri,

- **dünya barışının korunması**
- **silahlanma harcamalarının azaltılması**
- **yığınsal işsizliğin önlenmesi**
- **ekonomik, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasına son verilmesi**

konularında yoğunlaşıyor.

1 Mayıs'da yerli ve yabancı işçiler omuzomuza, barış ve iş yönündeki taleplerini duyuracaklar, işsizliğe ve yabancı düşmanlığına karşı 35 saatlık iş haftası belgisini yükseltecekler.

FEDERAL ALMAYA'da 1 Mayıs "Herkese iş, Haftalık Çalışma Süresinin Kısaltılması" ve "Barış" temel belgileri altında çeşitli kent ve kasabalarda yapılan toplantılarla kutlanacak. Diğerlerine kıyasla daha büyük toplantılar Hamburg, Bremen, Köln, Frankfurt ve Stuttgart'ta yapılacak. Felibach'da 30 Nisan'da düzenlenen 1 Mayıs'ı karşılama mitinginde konuşacak olan **DGB Başkanı Ernst Breit**, 1 Mayıs'da Karlsruhe'deki toplantıya katılacak. **IG Metall**'in ikinci Başkanı **Steinkühler**'in ise Essen'deki mitingde konuşacağı öğrenilmiş durumda.

BATI BERLIN'de Kleistsraße'de **DGB** Haus önünden ve Joachimstaler str.'den başlayacak yürüyüş kolları saat 11.00'de Platz der Republik'deki mitingde birleşecekler. 1 Mayıs gecesi Sosyalist Birlik Partisi (**SEW**)'nin geleneksel şenliği Palais am Funkturm'da yapılacak.

HOLLANDA'da 1 Mayıs **PPR** (Radikal Parti), **PSP** (Pasifist Sosyalist Parti), **CPN** (Hollanda Komünist Partisi) ve yabancı örgütlerin katıldığı **Yabancılar Platformu**'nun birlikte her yörede düzenlediği **Barışı Koruyalım**" ve **"Ücretlerin Düşürülmesine Karşı Çıkalım"** belgileri altında yapılan kapalı salon toplantıları ile kutlanacak. Bu toplantılara Türkiyeli örgütlerin çoğunluğu ortak afiş, ortak bildiri ve ortak konuşma metni hazırlayarak katılacaklar.

DANIMARKA'da sendikalar, Sol Sosyalistler, **Sosyalist Halk Partisi** ve **Danimarka Komünist Partisi**'nin ortaklaşa düzenlediği, kollar halinde yürünüp, Foelledparken'de bir miting ile bitecek olan 1 Mayıs kutlamasına Türkiyeliler de katılacaklar. Kutlamanın temel belgileri, **"Kara Hükümet Defol", "Atom Füzelerine Hayır", "Kısıtlamalara Hayır".**

BELÇIKA'da 1 Mayıs'ı **Belçika Komünist Partisi** Brüksel, Anwers, Liege gibi büyük kentlerde gösteri ve gezilerle kutlarken, **Belçika Sosyalist Partisi** de yine büyük kentlerde toplantılar düzenliyor. KP'nin Brüksel'deki yürüyüşüne **BTIB** ve çok sayıda göçmen örgütü katılacak. 1 Mayıs'ın temel belgilerinin arasında **"Hükümetin Kemerleri Sıkma Politikasına Hayır"** ve **"32 Saatlik Çalışma Haftasına Doğru"** yeralıyor. Ayrıca Belçika K.P'nin Brüksel örgütünün, Brüksel'de kardeş yabancı örgütlerle ortak olarak düzenlediği 1 Mayıs gecesine Türkiyeli sanatçı **Sümeyra**'da katılacak.

ISVEÇ'de, **Isveç Sendikalar Birliği**'nin düzenlediği **"Kuzey Göklerinde Orta Menzilli Füzelere Hayır"** belgisi altında Stockholm'da düzenlediği 1 Mayıs kutlamasına **ISTIB** de katılacak. ISTIB'in oluşturduğu 1 Mayıs komitesinin iki temel belgisi **"Türkiye'de Politik Tutuklulara Genel Af"** ve **"Türkiye'ye Yerleştirilmesi Planlanan Füzelere Hayır".**

ISVIÇRE'de 1 Mayıs kutlamaları Zürih, Basel ve Cenevre'de olduğu gibi diğer kentlerde de, **Isviçre Sendikalar Birliği (DGB)** ve diğer ilerici parti ve örgütler öncülüğünde gerçekleştirilecek. 1 Mayıs'ın ana belgilerini **"Yeni İşyerleri", "Barış" "40 Saatlik Çalışma Haftası"** ve **"Nikaragua ile Dayanışma"** oluşturuyor. 1 Mayıs öncesinde 28 Nisan'da yapılan uluslararası şenliğe Türkiyeli örgütler eylembirliği içinde katılıyorlar.

AVUSTURYA'da Viyana'da, Swarzenbergplatz'da, **Sosyalist Parti, Komünist Partisi** ve **Alternatif'ler** tarafından düzenlenen 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine Türkiyeli örgütler de eylem birliği içinde katılacaklar. **"Füzelere Hayır", "35 Saatlık İş Haftası"** ve **"Hükümetin Kısıtlama Politikasına Hayır"** burada da temel belgileri meydana getiriyor.

INGILTERE'de Londra'da 1 Mayıs, **Sendikalar** ve **İşçi Partisi**'nin oluşturduğu bir komite tarafından **"İnsanlar Kardan Önce Gelmeli"** ve **"Silahlanma Değil Refah"** temel belgileri altında yapılacak büyük bir yürüyüş ve mitingle kutlanacak. Karl Marx'ın Londra'da yaşadığı ev olan **Marx's Library**" önünden başlayarak Londra Belediyesi önündeki **"Jubilee Gardens"**a kadar sürecek olan mitingde Türkiyeliler **"Türkiye Halkıyla Dayanış-**

TÜRKİYE'DE

Yine kutlanacak

Darbeci generaller Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs'ı özgürce kutlamasını yasakladılar ama 1 Mayıs ateşini söndüremediler. Son üç yıl içinde olduğu gibi bu yıl da Türkiye'de işçiler, köylüler, aydınlar, gençler, kadınlar, nerede, hangi koşullar altında olursa olsun iki kişi, üç kişi demeden, mahallede, işyerinde, tarlada, zindanda biraraya gelecek, iş-ekmek-özgürlük için 1 Mayıs geleneğini sürdürmenin yaratıcı yollarını bulacaklar. 1 Mayıs'ları 1921'lerde düşman işgali altında; 1976'da DISK'in öncülüğünde 51 yıllık yasağı aşarak, meydanlarda yüzbinlerle; 1977'de faşist katillerin kurşunlarına hedef olarak, 1978'de en küçük bir geri adım atmaksızın daha da yığınsal bir biçimde kutlayan Türkiye işçi sınıfı, 1 Mayıs hakkını söke söke alacak ve 1 Mayıs'ları milyonluk gösterilerle kutlayacaktır.

...DAYANIŞMA ...DAYANIŞMA...DAYANIŞMA ...DAYANIŞMA...DAYANIŞMA...

Düsseldorf'ta

Duisburg'da

İsviçre'de

ÖZETLE

Lübeck

Lübeck'de bir süre önce kurulan ve içinde o bölgedeki çeşitli örgüt ve kuruluşların temsilcilerinin yeraldığı **"Lübeck'de Yaşayan T.C.Vatandaşlarını Temsil Komitesi"** ilkeleri doğrultusundaki ilk yığınsal toplantısını 10 Nisan günü düzenledi. Geri dönüşe özendirme ve emeklilik primlerinin ödenmesi konusunda bilgilendirme amacıyla yapılan toplantıya,salonun küçük olması nedeniyle 500 civarında kişi katılabildi. Sendikacı **Ümit Köseoğlu**'nun konuşmacı olarak katıldığı toplantıya, soruları yanıtlamak için **Lübeck Yabancılar Dairesi** şefi, **Sosyal Sigortalar Kurumu** Lübeck yetkilisi, **Sosyal Yardım Dairesi** şefi, **Sosyal Sigortalar Kurumu** Lübeck yetkilisi, **Sosyal Yardım Dairesi**'nden bir yetkili ve ayrıca **Lübeck IG-Metall** ve **DGB**'den birer görevli katıldılar. Üç saat kadar süren toplantı ilgiyle izlendi.

Stockholm

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi MK üyesi Mustafa Budak 30 Mart 1984'de Stockholm'de yakalandığı hastalıktan kurtarılamayarak öldü. 10 Nisan günü cenaze Türkiye'ye gönderilirken hastane önünde yapılan törende, TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay ve Kürt şairi Cigerhun birer konuşma yaptılar. M. Budak'ın erken ölümü tüm devrimci çevrelerde derin üzüntü yarattı.

Stuttgart

PKK taraftarlarının Stuttgart'daki 15 Nisan günü yaptığı **Newroz** kutlamasına 600 kişi katıldı. Coşkulu geçen kutlamada **Türkiye Postası** gönüllü satıcılarının da barış ve 35 saatlik iş haftası mücadelesi temelinde bir propaganda ile gazeteyi satıkları ve diğer gruplarla ilişkilerini geliştirdikleri izlendi.

Londra

Londra Halkevi, 21 Mart akşamı

Düsseldorf'ta dayanışma yürüyüşü

"Düsseldorf Türkiye'deki Politik Tutuklularla Dayanışma Komitesi" Türkiye'deki politik tutuklularla dayanışma ve genel af için 12 Nisan günü arabalı bir yürüyüş düzenledi. Eylem, cezaevlerindeki koşulları yerinde inceleyecek bir komisyonun oluşturulması, **WDR** televizyonunda bir açık oturum, Diyarbakır'da öldürülenlerin isimlerinin açıklanması istemlerini gerçekleştirmek için yapılan bir dizi eylemlerin ikincisi oldu.

Duisburg'da yerel seçimleri değerlendirme toplantısı

Duisburg Üniversitesi'nde okuyan Türkiyeli ve Alman öğrenciler, 5 Nisan günü üniversitede **"Yerel Seçimlerin Ardından Türkiye"** konulu bir toplantı düzenleyerek, seçimlerin hangi koşullar altında yapıldığını tartıştılar. Toplantıya 50 kadar üniversiteli katıldı.

İsviçre'de bir dayanışma mitingi

Diyarbakır, Mamak ve Metris cezaevlerindeki uygulamaları protesto etmek ve politik tutuklularla dayanışmak amacıyla, 7 Nisan tarihinde İsviçre'nin Zürih kentinde Türkiyeli tüm demokratik kuruluşların katılımıyla yürüyüş ve miting düzenlendi. Çok sayıda insanın izlediği ve 200 kişinin katıldığı yürüyüş ve mitingte bildiriler dağıtıldı, Türkiyeli göçmen işçilere ve İsviçrelilere konuyla ilgili olarak bilgi verildi.

Gardens"a kadar sürecek olan mitingde Türkiyeliler **"Türkiye Halkıyla Dayanışma"** pankartı arkasında yürüyecekler. Mitingde, İngiltere barış hareketinin en önemli örgütü **Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (CND)**'nin Başkanı Joan Ruddock, **İşçi Partisi** lider vekili Roy Hattersley, Londra Belediye Başkanı Ken Livingstone ve **Türkiye'de Kadın Hakları İçin Dayanışma Komitesi** Başkanı Barbara Switzer birer konuşma yapacaklar.

FRANSA'da Türkiyeli örgütler **CGT** Sendikası'nın düzenlediği 1 Mayıs kutlamasına katılacaklar. Bu yönde eylem birliği çalışmaları yürüyor ve şimdilik 10 kadar Türkiyeli örgüt birlikte CGT'nin düzenlediği kutlamada yer almaya ilke kararı vermiş durumdalar.

Londra

Londra Halkevi, 31 Mart akşamı, **Başkan Ahmet Tutar**'ın derneğin amaçlarını anlatan konuşmasıyla açıldı. **Türkiye Sendikal Haklar ve Demokrasi İçin Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Cahit Baylav, Bilim Sanat ve Düşünce Özgürlüğü ile Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Enis Üser, Barış Komitesi Genel Sekreteri M. Ali Dikerdem ve Türkiye Kadın Haklarıyla Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Dürnev Üser**'in hazır bulunduğu gecede konuklara yemek verildi. Keman ve kanunlar eşliğindeki koro ise, konuklara Türk müziğinden örnekler verdi.

Cezaevlerindeki uygulamaları kınayalım

Türkiye hapishanelerindeki anti-demokratik uygulamalara karşı cezaevlerinde sürdürülmekte olan açlık grevleri ve Diyarbakır cezaevinde katledilen Kürt yurtseverleri ile ilgili olarak Gelsenkirchen ve Çevresi Türk İşçi Derneği, Gelsenkirchen İşçi Birliği, Gelsenkirchen Türk Alman Dostluk Derneği, Gelsenkirchen Gençler Birliği ve Gelsenkirchen Kadınlar Birliği ortak bir açıklama yaptılar. Açıklamada Türkiye'de cezaevlerindeki koşulları anlatan örgütler, ilerici kamuoyundan, demokratik kişi ve kuruluşlardan bu uğurdaki mücadelelerini yoğunlaştırmalarını, aktif bir dayanışma içine girmelerini, Evren'e ve Özal'a cezaevlerindeki anti-demokratik uygulamaları kınayan protesto mektupları yazmalarını istediler.

Strasbourg'da etkili bir işgal eylemi

Federal Almanya Parlamentosundan Yeşiller'*in Ankara'da gösteri yaparak baskıları protesto ettikleri 23 Mart günü aynı saatlerde Fransa'nın Strasbourg kentindeki* Insan Hakları Komisyonu *binasını 15*Devrimci İşçi *taraftarı kendilerini zincire vurup birbirlerine bağlayarak işgal ettiler. Protestocular, Türkiye'de cezaevlerindeki işkencelerin sona erdirilmesini ve cezaevlerinin dünya basınına açılmasını istediler. İşgal eylemi Avrupa basınında ve televizyonlarında geniş yankılara yolaçarken,* Strasbourg Türkiyeli İşçiler Birliği*'nin cezaevlerindeki açlık grevlerinin desteklenmesi yönünde yaptığı Fransızca çağrı üzerine de sendikalarıyla birlikte, birçok Fransız ve Türk İşçisi Türkiye'deki sıkıyönetim komutanlarına ve Cunta güdümündeki partilere protesto telgrafları çektiler.*

CÜNEYT BAŞBUĞ Nokta

Yeni bir bahar...

Güneyden kuzeye, doğudan batıya, bir ülkeden diğerine, bir kentten ötekine sık sık katettiğimiz Avrupa toprağı çoğu kez çeşitli çağrışımlara kaynaklık ediyor. Kimi zaman direksiyondan söylesine baktığımız, kimi zaman tren penceresine kafamızı dayayıp seyrettiğimiz dünyanın gelişmiş ülkelerinin yer aldığı bu toprakların sayısız ortak özellikleri var. Öyle ki bazen ülke değiştirdiğimizi arabaların plaka renklerinin değişmesinden anlıyoruz. Sokak ilanlarındaki dilin değişiverdiği farkediliyor hemen. Benzer evler, benzer yeşillikler, benzer insan yüzleri sürüp gidiyor hep.

Çağlar boyu iyinin de kötünün de, hoşgörünün de, hoşgörüsüzlüğün de, ilerinin de, bağnazlığın da kaynağı olmuş Avrupa. Bu özelliğinden arta kalanlar o denli çok ki, hemen hemen yaşadığımız her kentte ortaçağ bağnazlığının yıkılmasına katkıda bulunmuş birinin evi, küçük heykeli ya da adına bir ev, müze bulunur. Ve yine yakınlarda bir yerde bir nazi toplama kampı, bir faşist imha merkezi, bir yurtseverin kurşuna dizildiği bir yer vardır.

Bu toprakların gerçekte başka ve çok daha çarpıcı bir ortak özelliği daha var. Savaş alanları olmaları... En korkuncu tam kırk bahar önce, Hitler ordularının peşpeşe yenilgiye uğratılmasıyla sona ermeye başlayan binlerce savaşı yaşamış, bu günlerde yeni bir baharı karşılayan bu topraklar.

Yeni bir bahar...Bazen geç ve hiç alışmadığımız yağmurlarla, ilkbaharın çok uzağındaki soğuk havalarla da gelse, ilkbahar göçmen yaşantımıza da iniyor. Doğa her yerde olduğu gibi Batı Avrupa'yı da tomurcuklıyor. Annelerin giysilerine kışın olduğu kadar dikkat etmediği çocuklar özgür parklarını doldururken yaşlılar banklarında daha uzun süreli oturmaya başlıyor. Hepimizin evinin çevresinde süren hiç yabancımız olmayan bir görüntü bu.

Parkın birinde, elinde bastonuyla oturan yaşlı adam son savaşta ne yapıyordu? Savaşa uzak kalan ülkelerin ve yaşların sahibi bizler için her şeyden önce filmlerdeki İkinci Dünya Savaşı'nı gerçekte yaşamış kahramanlar onlar. Görünümlerinden 1944 baharını hangi duygularla, hangi koşullarda karşıladıklarını anlayabilmek çok zor. Ayrıca bu soruya inadına bir yanıt aramak- olanları hiçbir zaman unutmamak koşuluyla- zaman zaman da anlamlı gelmiyor. Ama inadına bir yanıt, mutlaka bir çözüm alacağımız, almamız gereken sorular yok değil. "O parklarda pervasız koşan çocuklar, çocuklarımızın, o parkların, kenarındaki evlerin, içinde bulundukları kentlerin geleceği".

Yeni bir bahar...40 bahar önce nazi ordularından kurtulmaya başlayan Avrupa'nın kimimiz geçici, kimimiz kalıcı sakinleriyiz. Doğa gibi bizim de çocuklarımız tomurcuklanıyor. Onları 1944 baharının coşkusuyla ışıtmak, bunun için çabalamak gerekiyor. 1944 yılının tüm dünyayı saran coşkusu, yaşlı genç tüm insanları kavrayan umuduyla ışıtmak...